

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęcone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski
wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcina 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 292

Poznań, czwartek dnia 30 czerwca 1932

Rok XXVII

Kalisz

Czytelnicy znajdą obok szczegółowy opis niesłychanego zachowania się władz policyjnych wobec wczorajszego zjazdu rejonowego Obozu Wielkiej Polski w Kaliszu. Ażeby zrozumieć istotę rzeczy, trzeba sobie uświadomić, że zjazd obejmował delegatów nie tylko ziem kaliskiej, ale i południowych powiatów województwa poznańskiego. Był on niejako wyrazem żywiołowego parcia ruchu narodowego z ziem zachodnich na wschód. Pochód ten z zachodu na wschód jest obozowi rządzącemu ze wszech miar nie na rękę.

Wczoraj rano władze policyjne wstrzymały wszystkie automobile, które Młodych z południowych powiatów Poznańskiego przewieźć miały z Ostrowa do Kalisza. To samo uczyniły władze policyjne z rowerami, którymi dużo członków O. W. P. południowej części województwa naszego zmierzało do Kalisza. Było to wymowne. Wszyscy to rozumieją i wszyscy zapamiętają.

Dlaczego policja w Kaliszu, zasłona rezerwami z całego powiatu, była pałkami gumowymi Młodych, udających się do gmachu obrad?

Zjazd był zgłoszony w urzędzie wojewódzkim w Łodzi, gdzie nawet słusznie zaznaczono, że zgłoszenie jest zbędne, jako że chodzi o zebranie legalnie istniejącego stowarzyszenia. Delegaci, wychodząc z kościoła, zastosowali się do wskazówek policji i szli dwójkami w kierunku sali obrad. Szli spokojnie, nie śpiewając, i nie wznosząc żadnych okrzyków. Gdy już zbliżali się do sali Stowarzyszenia Rzemieślników Chrześcijańskich, zastąpił im drogę silny oddział policji pod przewodem zastępcy starosty kaliskiego p. Namysłowskiego i począł bez wezwania czy napomnienia bić Młodych, z pośród których 35 zostało poranionych. Pokaleczono nawet członka parlamentu posła Piestrzyńskiego, gdy zwrócił się on w kierunku komisarsza policji, by wystąpić w obronie bitych kobiet. Poraniono go, mimo, że uprzednio oświadczył ośnośnym policjantom, że jest posłem.

Włec powtarzamy pytanie — dlaczego uczyniono to wszystko? P. zastępca starosty bronił się „argumentem”, że Młodzi szli z kościoła na miejsce zebrania... nie najbliższą drogą! W dodatku przy najbliższej tej drodze są podobno prace budowlane.

Oto obraz — Polski „sanacyjny”. Oto obraz — „zgody narodowej”, tak, jak ją rozumie i przeprowadza obóz rządowy. A trzeba jeszcze podkreślić, że wczorajszy zjazd O. W. P. zwołany był przede wszystkim celem zajęcia stanowiska manifestacyjnego wobec zachłanności niemieckiej i dla uczczenia dziesięciolecia połączenia Śląska z Rzeczpospolitą Polską.

W Berlinie mogą ręce zacierać, że takie rzeczy są — możliwe w Polsce. A jakżeż mogą Niemcy triumfować na samo wspomnienie — Kalisza!

Ale są i tacy, którzy w samym Kaliszu i w ogóle w Polsce oklaskują wy-

Niesłychane wypadki w czasie zjazdu przeciwniemieckiego O. W. P.

Już w Ostrowie

Kalisz, 29 czerwca.
Na dzień 29 bm. zwołany został zjazd rejonowy Obozu Wielkiej Polski w Kaliszu, który miał być przedewszystkiem manifestacją młodego pokolenia przeciw zakusom niemieckim na ziemi polskiej. Urząd wojewódzki w Łodzi, do którego zwrócono się pisemnie o pozwolenie na odbycie zjazdu, odpowiedział, że zjazd pozwolenia takiego nie potrzebuje, gdyż jest to zebranie legalnie istniejącej organizacji.

Mimoto już na samym wstępie zjazdu natrafił na niezwykle wprost przeszkodę, przedewszystkiem ze strony starostwa w Ostrowie. Od rana z powiatów krotoszyńskiego, koźmińskiego, odolanowskiego, jarocińskiego, pleszewskiego, ostrzeszowskiego, ostrowskiego i kępińskiego zaczęły wyruszać delegacje miejscowych placówek Obozu Wielkiej Polski w kierunku Kalisza. Ku wielkiemu zdumieniu członków O. W. P. władze policyjne zatrzymały wszystkie autobusy, mające wyruszyć z Ostrowa do Kalisza. Równocześnie wszystkie

Około godz. 11 przedpoł. zebrało się na miejscu zbiórki w Kaliszu około 600 Młodych zarówno z wyżej wymienionych powiatów województwa poznańskiego, jak i z południowej części Ziemi Kaliskiej, a mianowicie z powiatów kaliskiego, wielunińskiego i tureckiego. Z Poznania przybył poczet sztandarowy O. W. P. Z pośród posłów wzięli udział w jeździe: posłowie Ziemi Kaliskiej Chrystowski i adw. Jaźwiński, poseł Piestrzyński z Poznania i pos. dr. Harembki z Odolanowa.

Po raporcie, który złożył kontroler rejonowy O. W. P. p. Rzekiecki z Ostrowa referentowi organizacyjnemu Dziel-

drogi, prowadzące z wyżej wymienionych powiatów ku Kaliszowi, obstawione zostały posterunkami policji, które zatrzymywały wszystkich jadących na rowerach członków O. W. P., zabierając im pod różnymi pretekstami rowery, i odstawiając je do Ostrowa. Rynek ostrowski przedstawiał oryginalny widok, zapchany był bowiem zatrzymanymi autobusami; gdzieś tam stały setki odebranych rowerów.

O godz. 8 rano do mieszkań dwóch wybitnych działaczy narodowych w Ostrowie pp. Wrobińskiego i Rzekieckiego, którzy zajmowali się organizacją zjazdu, przybyli — mimo uroczystego święta — posterunkowi policji, wręczając im wezwania do stawienia się na policji jeszcze tegoż dnia, celem złożenia zeznań w jakichś starych, błahych sprawach.

Około 400 delegatów z powodu zatrzymania ich nie mogło wogóle dotrzeć do Kalisza. Reszcie udało się z dużym opóźnieniem, przeważnie pociągami, przybyć na zjazd.

W Kaliszu

nicy Zachodniej red. Feliksowi Fikusowi, udano się chodnikiem do kościoła OO. Jezuitów na nabożeństwo. W czasie nabożeństwa pieśni kościelne wykonał chór placówki O. W. P. ze Skalmierzy.

W chwili, kiedy Młodzi wychodzili z kościoła, do pierwszych z pośród nich przystąpił funkcjonariusz policji, prosząc, by na zebranie zjazdowe, mające się odbyć w sali Rzemieślników Chrześcijańskich przy ul. Piekarskiej, udali się parami po chodnikach, tak jak szli poprzednio. Do życzenia tego ściśle się zastosowano.

Gumowe pałki

przewodził zastępca starosty kaliskiego p. Namysłowski.

Bez uprzedzenia zdezerorientowanych uczestników zjazdu policjanci na daną komendę rucili się na nich, bijąc ich z całej siły pałkami gumowymi. Zgórą 35 osób zostało ciężko pobitych, a nawet poranionych.

35 osób pobitych i poranionych

Pobitych zostało pałkami nawet kilka pań, a mianowicie kierowniczką placówki żeńskiej O. W. P. w Jarocinie p. Martuzalska, dalej p. Marja Jankowiakówna z Jarocina oraz pp. Stawicka i Drygasówna z Ostrowa. P. Ludwika Królówna ze Skalmierzy, popchnięta przez policjanta, upadła na bruk, odnosząc bolesne obrażenia.

Z pośród członków O. W. P. pobici zostali m. in. pp. Ignacy Prawdzic-Rynarzewski z Poznania, Tadeusz Sipiński, Edmund Nentwig, Tadeusz Wesołowski, Narcyz Kaiser i Antoni Świątek z Ostrowa, Bolesław Walczak z Ołoboku, Albin Szkudlarek z Rososzycy, Walerjan Majewski z Ostrzeszowa, Jó-

stepty policji z pałkami w dłoni przeciwko Młodym i ruchowi narodowemu. Są nimi — Żydzi. Jakżeż wczoraj byli buńczuczni w Kaliszu i z jaką dumą wspominali, że świeżo nie tylko mogli swobodnie nawet pochód zorganizować w Kaliszu (wczoraj pochodu nie było), ale doznali ponadto jak najżyczliwszej opieki policji nad swym pochodem.

Nie radzimy jednak nikomu przedwcześnie triumfować: ani „sanacji”,

ani Niemcom, ani Żydom. Ruch narodowy, dźwigany w znacznej mierze krępkimi dłońmi i barkami młodych żywiołów, toczy się naprzód jak lawina. Idziemy też i pójdziemy zwycięsko z zachodu na wschód, bo pędu życia nikt sztucznie, mechanicznie środkami zahamować nie zdoła. Idziemy i zdobędziemy dla obozu narodowego, co zdobyć chcemy, a symbolem dalszej pracy i walki będzie — Kalisz.

cy i Józef Ruch z Mikstatu, których twarze broczyły krwią

Kiedy idący obok poseł Piestrzyński szedł w kierunku komisarsza policji celem interwenjowania w obronie bitych członków i członków Obozu Wielkiej Polski, rzuciło się na niego kilku policjantów, zadając mu kilka ciosów pałkami gumowymi, mimo, że napadnięty wyraźnie uprzednio zaznaczał, że jest posłem na Sejm. Pos. Piestrzyński, po ostrej słownej rozprawie z policjantami udał się natychmiast do zastępcy starosty p. Namysłowskiego i wyraził mu oburzenie z powodu gwałtu, dokonanego na osobie posła do Sejmu Rzeczypospolitej. Silnie zdenerwowany zastępca starosty usiłował tłómaczyć swe postępowanie tem, że Młodzi rzekomo nie wybrali najkrótszej drogi z kościoła do miejsca zebrania.

Tymczasem na sali zebrań zgromadziło się sporo osób, które wprost przybyły na zebranie. W pewnym momencie przed dom Rzemieślników Chrześcijańskich przybył pluton policji w hełmach szturmowych z karabinami. Kilku policjantów weszło na salę, a dowodzący nimi przodownik Borowski oznajmił red. Fikusowi, że zebranie, które jeszcze się nie rozpoczęło, rozwiązuje. Stojąc przed budynkiem policjanci w hełmach nie dopuszczali nikogo do gmachu, zagradzając sąsiednie ulice. Pos. Chryśtowski udał się celem interwencji do starosty, który jednak kategorycznie oświadczył, że do zebrania nie dopuści.

Wobec tego wszyscy delegaci zjazdu powrócili na miejsce spotkania celem spożycia wspólnego posiłku. W międzyczasie do zebranych w gorących słowach przemówił red. Fikus i pos. Piestrzyński, któremu zgłoszono żywiołową owację. Pełne zapалу i wiary w przyszłość przemówienia znalazły entuzjastyczny oddźwięk, poczem wśród ogromnego zapалу odśpiewano hymn Młodych.

W tym samym czasie, zgodnie z ustalonym programem, delegacja zjazdu udała się pod ratusz, gdzie na tablicy, poświęconej pamięci ofiar barbarzyństwa pruskiego w r. 1914, oraz pamięci Kaliszan, poległych w walkach o niepodległość Polski, zawiesiła piękny wieniec z żywych kwiatów, przeplatany biało-amarantową szarfą, na której widniał napis: „Poległym bohaterom — Obóz Wielkiej Polski”.

Bezpośrednio potem uczestnicy zjazdu, podniesieni na duchu, rozjechali się do swych miejsc zamieszkania.

Popołudniu odbyło się zebranie O. W. P. dla młodzieży kaliskiej, zapisującej się w r. b. na wyższe uczelnie. Zebranie zagał kierownik powiatowego wydziału O. W. P. p. Kardoliński, poczem przemawiali posłowie dr. Harembki i Piestrzyński, p. Wrobiński z Ostrowa i p. Lewandowski z Kalisza, spotykając się z pełnym aplauzem zebranych. Posłowie Piestrzyński i Lewandowski zgłoszono burzliwą owację. Z pośród obecnych zgłosił się szereg kandydatów do Obozu Wielkiej Polski.

Zajęcia śródogodne wywołały w całym mieście ogromne oburzenie nawet wśród wielu „sanatorów”, tembardziej, że zaledwie miesiąc temu przeszedł jezdnią głównych ulic Kalisza w zwartych szeregach wielki pochód organizacji żydowskich z orkiestrami i oddziałami cyklistów, nie napotykać na żadne przeszkody ze strony władz. Przeciwnie, pochodowi żydowskiemu czyniono wówczas wszelkie udogodnienia. To też jedynie Żydzi nie ukrywali zadowolenia z zajęć dzisiejszych.

T. C. L. a oświata ludu dokona cudu. Przy imieninach, zaręczynach, ślubach i jubileuszowych i innych uroczystościach używajcie tylko telegrafów T. C. L.

Dwa budżety majowe

Z początkiem czerwca urzędowa agencja „Iskra” podała cyfry dochodów i wydatków budżetowych za maj, wynoszących z nich nader optymistyczne wnioski co do wykonania budżetu za rok obecny. Już wówczas wykazaliśmy całą bezpodstawność tego optymizmu. Ogłoszone obecnie w „Wiadomościach Statystycznych” szczegółowe dane potwierdzają w całej pełni to nasze stanowisko.

Optymizm swój oparła „Iskra” na niedużej stosunkowo różnicy między majowymi wydatkami i dochodami, wynoszącej 15 milionów. Tak mały deficyt, choćby trwał przez cały rok, może być pokryty z istniejących jeszcze rezerw i kredytu w Banku Polskim, i to właśnie był powód zadowolenia „Iskry”. Tak jednak powierzchownie nie można traktować tej sprawy. Nie wystarczy zadowolić się samą tylko cyfrą miesięcznego deficytu, ale trzeba zbadać poszczególne składniki zarówno dochodowej, jak i wydatkowej strony budżetu, a to w tym celu, aby się przekonać, czy może dochody nie zostały w sztuczny sposób powiększone, a wydatki pomniejszone.

Dochody skarbu w maju b. r. wyniosły 175 milionów wobec 200 milionów w r. 1931. Różnica wynosi okragło 25 milionów czyli 12,5%. Natomiast za obydwa pierwsze miesiące, kwiecień i maj, odpowiednie cyfry wynoszą 340 i 409 milionów, a zatem spadek dochodów w roku obecnym wyraża się cyfrą 69 milionów czyli 14,5%. Istotnie widać tu, że maj był lepszy od kwietnia, a nie tak bardzo gorszy od zeszłorocznego maja. Dlaczego?

Podatki bezpośrednie przyniosły w maju b. r. 48,8 milj. wobec 59,3 milj. w maju 1931 r. Spadek wynosi tutaj 17,5 proc., a więc jest znacznie większy niż w ogólnych sumach dochodów.

Podatki pośrednie spadły o 13%, a zatem mniej więcej w tym samym stosunku, co ogólna cyfra dochodów.

Dochód z ceł obniżył się z 15,6 na 11,7 milionów czyli o 24%. Jeszcze gorzej jest z opłatami stempelowymi, które dały mniej o 3,8 milionów czyli blisko o 32%.

10-procentowy nadzwyczajny dodatek do danin obniżył się o 39%, a po-

datek majątkowy aż o — 77%. Wreszcie dochód z przedsiębiorstw państwowych spadł z 9,3 na 4,3 milionów czyli o 54%. Czem tłumaczyć, że poszczególne źródła dochodowe wykazują tak znaczny spadek w porównaniu z rokiem ubiegłym, a ogólna suma jest niższa za ledwie o 12,5%?

Wyjaśnienie tej zagadki tkwi w dwóch pozostałych źródłach dochodowych, a mianowicie w monopolach i t. zw. „innych dochodach administracyjnych”.

Monopole w maju b. r. przyniosły 58,1 milionów wobec 55,6 milionów z maja 1931 r. Mamy tu zatem wcale pokątny wzrost dochodów.

Czy jest on rzeczywisty?

Niestety — nie. Nadwyżka ta jest sztuczna, a pochodzi stąd, że w maju b. r. wpisano blisko połowę rocznego dochodu z monopolu zapakowanego, a mianowicie dochód z tego źródła wynosił za ledwie — 3 tysiące złotych. Oczywiście w następnych miesiącach tych 10 milionów już nie będzie, a więc i stosunek ich do odpowiednich miesięcy roku ubiegłego pogorszy się.

Coś podobnego zachodzi także i w „innych dochodach administracyjnych”. I tutaj mamy nadwyżkę na korzyść obecnego maja w sumie 4 milionów. Źródło urzędowe, z którego czerpiemy, nie podaje przyczyny tego faktu. Ale my wiemy z poprzednich lat, że te „inne dochody” są bardzo elastyczne i że drogą zapisów buchalteryjnych i rozliczeń między rozmaitymi urzędami można je wcale pokątnie zwiększyć. Tak np. w roku 1930/1 zapisywano tutaj zwrot pożyczki, udzielonej kolejom państwowym, a w roku ubiegłym i obecnie wpływy z kredytu bezprocentowego w Banku Polskim, które to wpływy oczywiście — dniami dochodami budżetowymi nie są.

Bez takiego upiększenia tegoroczny maj budżetowy wygląda inaczej. Dochody z podatków, opłat i monopolu w ciągu dwóch miesięcy obecnego okresu budżetowego dały 270 milionów wobec 337 milionów za też same miesiące ubiegłego roku. W stosunku rocznym oznacza to ubytek okragło 400 milionów.

M. K.

Po procesie b. posła Palijiwa

Ogólny pogląd na wyniki rozprawy sądowej przeciw b. posłowi ruskoukraińskiemu Palijiwowi dał ostatni jej dzień 18-ty czerwca rb., w którym prokurator Lipsz m. in. mówił:

„Nikt nie może lepiej scharakteryzować podsądnego, niż on sam siebie scharakteryzował w pierwszym dniu rozprawy. Jest to państwowiec ukraiński, dążył on do utworzenia niezależnego państwa ukraińskiego, w skład którego wchodziłyby wszystkie ziemie etnicznie ukraińskie, a więc i ziemie, które należą obecnie do Polski.

„Nastawienie polityczne podsądnego wobec państwa polskiego jest jaszkrawie negatywne. Już w pierwszym procesie ukraińskim, procesie Fedaka, gdy na ławie podsądnych zasiadał i oskarżony, ujawnił swe kranicowo wrogie stanowisko wobec Polski. Na zjazd Unji Międzyparlamentarnej w Berlinie nacjonaliści ukraińscy wydali broszurę po niemiecku, w której był m. in. artykuł redaktora Palijiwa. W swym artykule, którego tytuł brzmiał „Znaczenie europejskiej sprawy ukraińskiej”, podsądny nazywa Niemców naturalnymi sprzymierzeńcami Ukraińców i przypomina, że już w wieku XVII książę Fryderyk Wilhelm zawarł z Bohdanem Chmielnickim sojusz przeciwko Polsce.

Ostatni zjazd U. N. D. O. jest również dowodem stanowiska podsądnego wobec Polski. Gdy U. N. D. O. zaczęło mówić o ugodzie, redaktor Palijiw wystąpił przeciwko temu i zajął stanowisko kranicowo antypolskie, które reprezentuje w U. N. D. O. „Nowy Czas”, dziennik redagowany przez Palijiwa. Oskarżony jeździł do Berlina, Pragi, Wiednia, Genewy, ośrodków nacjonalistów ukraińskich. Nie wstydził się swej znajomości z Kono-walcem, który jest niekoronowanym prezydentem Ukrainy. Jeździł do niego, jak do Mekki, i nie wahał się powiedzieć na rozprawie, że walka podziemna jest najważniejszym czynnikiem polityki narodu w takim stanie, w jakim znajduje się obecnie naród ukraiński.

„Na wiecach mówił, że nie może być tak długo pokoju w Europie, póki narody niepaństwowe nie zdobędą

państwowości i że ziemie ukraińskie północno-zachodnie odegrają rolę decydującą w odbudowie państwa ukraińskiego. Do tego wszystkiego przynależał sam oskarżony, i to najlepiej charakteryzuje jego nastawienie wobec państwa polskiego. Redaktor Palijiw, jako polityk, niechaj się zastanowi nad tem, czy odwrót wojsk polskich za San istotnie przyniósłby szczęście narodowi ukraińskiemu w Polsce, niechaj pomyśli, czy sam nie uciekłby wówczas wraz z wojskami polskimi? Ta ziemia jest wspólna własnością, wspólnym dobrem obydwu narodów, którym sążone jest wspólnie bytować. I jednostka, która podrywa współzycie, musi ponieść karę...”

P. Palijiw w ostatnim słowie powiedział:

„Rozpowszechniony jest pogląd, że polityka jest kręactwem, a polityk kręactwem. Nie podzielam tego poglądu. Uważam, że w życiu publicznym, a tem samem w polityce, obowiązują purytańskie zasady moralności. Dlatego też jako polityk nie chciałem i nie chcę być niemoralnym ani wobec własnego narodu, ani wobec obcych. I dlatego też przez cały czas rozprawy miałem modawę stwierdzić ponad wszelką wątpliwość, co jest prawdą w akcie oskarżenia, a co mijają się z prawdą. To samo chcę stwierdzić w ostatnim słowie, w związku ze słowami p. prokuratora, który powiedział, że niektóre moje słowa nie były faktami, tylko frazesami i nieudolnymi próbami zaciemnienia prawdy...”

Sąd przysięgłych odrzucił 6 głosami przeciw 6 dziesięć pytań sądu w sprawie zdrady stanu (art. 58), natomiast 11 głosami przeciw 1 potwierdził wszystkie pytania o działalność podburzającą przeciw państwu (art. 65). Na tej podstawie trybunał wydał wyrok, skazujący red. Palijiwa na 3 lata ciężkiego więzienia zaliczeniem 14 miesięcy więzienia śledczego (początkowo w Brześciu) od września 1930 do listopada 1931. obrońcy dr. Starosolski i dr. Wytycki wnieśli skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego.

Organ narodowego duchowieństwa na Pomorzu a „Strzelec”

Pelpliński „Pielgrzym”, organ narodowego duchowieństwa pomorskiego, w następujący sposób wyjaśnia przyczyny, dla których jest przeciwnikiem „Strzelca”.

1) Gdy wprowadzono „Strzelca” na Pomorze, usiłowano nam tłumaczyć, że „Strzelec” nie ma osłabiać naszych organizacji, lecz tylko być ucieczką dla tych, którzy dla jakichkolwiek powodów nie chcą lub nie mogą należeć do istniejących tu organizacji. Okazało się dość wcześnie, że „Strzelec” usiłował rozbijać istniejące nasze organizacje, aby niepodzielnie panować.

2) Potem wmawiano nam, że ze względu na jednolitość i sprężystość akcji „przysposobienia wojskowego”, „Strzelec” przyjmie tylko „przysposobienie wojskowe”, lecz istniejącym organizacjom pozostawi całkowicie i bez uszczupień „wychowanie fizyczne, religijno-moralne i obywatelskie”. Niebawem okazało się jednak, że komitety p. w. i w. f. i inżynierów woj. naszym organizacjom odmawiali wszelkiej pomocy, a żądali podporządkowania się „Strzelcowi”, że „Strzelec” swoim sposobem i metodami „wychowawczymi” usiłował wpływać na zrzeszonych w nim ludzi, zwłaszcza młodzież.

3) Za rządów p. Wrómy-Lamoty usiłowano wmówić naszemu społeczeństwu, jakoby „Strzelec” był co najmniej tak katolicki, jak nasze Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej. Otulonego w szatę katolicką „Strzelca” wysławiali wszyscy „sanatorzy”, a z kilku „sanacyjnych” księży wybrano „kapłanów strzeleckich”. Bodaj aż 3 księży „sanatorów” znalazło się na tę nową godność, głosząc wobec podnoszonych zarzutów, że idą szukać „zgubionej ołówek strzeleckiej”. Bodaj to „apostolstwo strzeleckie” mało jest owocne, jeżeli policja i prokuratura sądowe z szeregów strzeleckich wychytują tak dużo „wilków drapieżnych” — sprawców bandyckich napadów, włamań i kradzieży, krwawych rozpraw itp. Zresztą wiemy, że statutu Związku Strzeleckiego nigdzie nie mówi i nie mówi o katolickich zasadach, raczej, że zezwala na przynależność do „Strzelca” wszystkim bez względu na wyznanie i narodowość. Wystarczy tu przypomnąć doniesienia Kat. Agencji Prasowej i pism katolicko-narodowych o różnych występach przeciwkatolickich „Strzelca”.

4) Usiłuj anam wmówić, że „Strzelec” jest koniecznie potrzebny dla obrony Polski i Pomorza, i że to jest jego zadaniem. Tymczasem dowiedzieliśmy się od miarodajnych czynników, że nie jest wcale pierwszym i głównym zadaniem „Strzelca” „przysposobienie wojskowe”, lecz „wychowanie państwowe w kuldzie marszałka Piłsudskiego”. Wiemy też dostatecznie, że „przysposobienie wojskowe kobiet” do obrony państwa niczem nie jest innem, jak tylko „żeńskim Strzelcem” — i że „harcerskie hufce szkolne”, które mają się tworzyć nawet w wiejskich szkołach powszechnych, mają być przedszkolem „Strzelca”.

Musimy stąd wysnuć jasne i proste wnioski:

1) Musimy być przeciwnikami „Strzelca” ze względów katolickich. Rozliczne mamy na to dowody, że „Strzelec” nie daje nam żadnej rękojmi, iż młodzieży w nim zapewnione będzie religijno-moralne wychowanie wedle zasad chrześcijańskich. Mamy przeciwnie zbyt liczne na to dowody, że młodzież w „Strzelcu” ulega ujemnym wpływom, nawet antykatolickim.

2) Musimy sprzeciwiać się „Strzelcowi” ze względów patriotycznych, narodowo-państwowych. Wychowanie t. zw. „państwowe”, które ma być pierwszym i głównym celem „Strzelca” wyniszczy w duszach młodzieży polskiej zdrowe poczucie polsko-narodowe, wytworzy próżnię, którą ma zapełnić kult „bożyszcza państwa” — nienarodowego. „Strzelec” ignoruje nawet hymn narodowy, a na jego miejsce stawia „Pierwszą brygadę”.

Stusnie tedy odsuwamy się od zetknięcia ze „Strzelcem” i staramy się uchronić naszą młodzież od wszelkiego zetknięcia ze „Strzelcem” i wszelkiej z nim współpracy. Tę zdrową opinię przeogromnej większości usiłują zamącić i steroryzować społeczeństwo oporne „straszakiem niemieckim” i zarzutem „antypaństwowości”. Propagatorzy „Strzelca” wiedzą, że pomorskie społeczeństwo jest na tym punkcie bardzo wrażliwe i drażliwe, boć ono

daleko prędzej i lepiej znalazło „niebezpieczeństwo niemieckie”, aniżeli nasłani „nowi zbawcy Pomorza”, i od dawna bezskutecznie domaga się rzeczywistej obrony interesów polskich na Pomorzu i skuteczniejszego przeciwdziałania niemieckiej akcji, ujawniającej się w najróżniejszych formach, bo „sanacyjno-strzeleckie frazesy nie obronią ani Pomorza, ani Polski.

Rozumiemy, że „przysposobienie wojskowe młodzieży” może być mniej lub więcej dobrem przedszkolem wojska, że jednak nie może zastąpić wojska w nowoczesnej wojnie. Jeżeli chodzi o rzeczywistość tylko o „przysposobienie wojskowe i zwarty front obronny”, to interes państwowy domaga się, aby wciągnąć do tej pracy wszystkie organizacje i umożliwić im przeprowadzenie jak najlepszego p. w. i w. f., a przeciwpasństwową robotą nazwaćby trzeba odpychanie od przygotowania wojskowego naszych nam sympatycznych organizacji — i narzucanie niesympatycznego „Strzelca”.

Zanim „Strzelec” pojawił się na Pomorzu, wrzawa w naszych organizacjach gorliwa i bardzo wydajna praca p. w. i w. f., a praca zgodna i szlachetna rywalizacja. Dopiero „sanacja” i „Strzelec” popsuły tę zgodną współpracę. Toteż od dawna społeczeństwo pomorskie zdaje sobie z tego sprawę, że forsowanie „Strzelca” pod hasłem jednolitej obrony Pomorza tak samo jest zamaskowaniem ukrywanego celu, jak kiedyś lamotowskie hasło „jednolitego frontu pomorskiego”. Jak wówczas „sanacja” usiłowała hasłem „zgodny pomorskiej” omotać Pomorzan i wciągnąć w sieć „sanacyjną”, tak dziś pod hasłem „obrony Pomorza” chce się wciągnąć nasze organizacje i naszą młodzież pod komendę „sanacyjnego” „Strzelca”, który ma być pomocą i obroną „sanacji” i „sanacyjnego” reżimu. Równocześnie forsuje się urzędowo B. B. a wykonują obie roboty te same urzędowe czynniki.

Dążności strzeleckie objaśniają jaszkrawo „wytyczne Związku Strzeleckiego” i uchwały Głównego zarządu Związku Strzeleckiego, na które wskazuje „Młodzież Pomorska”, organ Kat. Związku Młodz. Pol. Męsk. Związek dochodzi do wniosku i nakazu, że należy ze Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej wykluczyć członków, należących też do „Strzelca”. Naszem jednak zdaniem Kat. Związek Młodz. Pol. powinien iść dalej, powinien dalsze wysnuć konsekwencje.

Opierając się na wzywz wymienionych „wytycznych i uchwałach” Związek powinien S. M. P. zabronić wszelkiego zbliżenia się do „Strzelca” i wszelkiej z nim współpracy, wspólnych ze „Strzelcem” wystąpień i zawodów, bo to w błąd wprowadza społeczeństwo i młodzież. — Związek Strzelecki już zupełnie zrzucił maskę i okazał rzeczywiste swe oblicze i ujawnia dążność do zupełnego opanowania naszych organizacji, a więc też S. M. P. A zatem precz z kompromisowością i dyplomacją!

Ks. biskup Godlewski

Ojciec Św. mianował ks. biskupa Godlewskiego z Krakowa przedstawicielem Stolicy Apostolskiej na zwołany na lato 1933 kongres historyczny w Warszawie, o czem zawiadomił ks. biskupa Godlewskiego kardynał Pacelli, sekretarz stanu, osobnem uroczystem pismem.

Sukiennice krakowskie sądownie zajęte

Z Krakowa donoszą do „Polonii”: Pewien obywatel krakowski wygrał proces przeciw gminie m. Krakowa. Ponieważ gmina nie zapłaciła mu przyznanego roszczenia, przeto wniósł on do sądu podanie o dozwoleństwo zarządu przymusowego odnośnie do Sukiennic, jako realności, z której gmina ciągnie korzyści (sklepy). Sąd egzekucyjny dozwolił przymusowego zarządu na Sukiennicach krakowskich.

Jest to chyba jedyny w Europie wypadek sądowego zajęcia słynnego zabytku historycznego. Oby sanacyjny zarząd miasta nie „przegospodarował” wkrótce całego Krakowa.

**POPIERAJCIE TANIE KUCHNIE
BO ONE KARMIA WSZYSTKICH
GŁODNYCH!**

Konferencja lozańska na rozstajach

Mac Donald proponuje zwołanie specjalnej konferencji gospodarczej z udziałem Ameryki

Lozanna, 30. 6. (PAT). W środę wieczorem ogłoszona została deklaracja Mac Donalda, złożona na posiedzeniu komitetu mocarstw zapraszających.

W deklaracji tej Mac Donald, wspomniawszy o programie konferencji lozańskiej, oświadczył, że gdyby chciał się obecnie dyskutować o całości tego programu, a więc nie tylko kwestię odszkodowań, ale i problemów gospodarczych oraz finansowych — konferencja musiałaby trwać tygodnie lub miesiące.

Wszyscy są jednak zgodni co do tego, iż druga tj. gospodarcza część programu może być załatwiona tylko przy współudziale Stanów Zjedn. Dla tego najlepszą metodą jest załatwienie

nie kwestji odszkodowań i utworzenie zespołu, mającego przygotować prace przyszłej konferencji gospodarczej, która zbierze się, gdy tylko to będzie możliwe.

Dalej Mac Donald wyraził przekonanie, że konferencja lozańska może dać deklarację ogólną co do rozbrojenia, układów politycznych i t. d.

Co się tyczy odszkodowań Mac Donald podkreśla konieczność ukończenia prac konferencji w ciągu kilku dni. On sam musi być w Londynie najpóźniej 5 lub 6 lipca, nie widzi jednak zupełnie powodu, aby najdalej w początkach przyszłego tygodnia nie mogły być powzięte definitywne decyzje.

Utworzenie dwóch nowych komisji — W poszukiwaniu formuły porozumienia — Nieustępliwość Niemiec

Lozanna, 30. 6. (PAT). W środę prowadzili rozmowy v. Papen z Herriotem, Schwering Krossig z Germain Martinem oraz min. handlu Durand z ministrem Wermboldem. Przedpołudniem odbyło się posiedzenie szefów delegacji państw zapraszających.

Na posiedzeniu tem zdecydowano utworzenie dwu komisji. Jednej, która oficjalnie nazywa się biurem, składającej się z przewodniczącego Mac Donalda i po jednym reprezentancie 6 mocarstw zapraszających. Druga komisja składa się z ministrów handlu 6 mocarstw zapraszających. Prace tej komisji posłużą do przygotowania konferencji ogólnej, która ma w niedalekiej przyszłości zbadać te sprawy. Przewodniczącym mianowany został Hyman.

Lozanna, 3. 6. (PAT). Utworzone na wczorajszym posiedzeniu 6 mocarstw biuro zajmujące się sprawą od-

szkodowań, zebrało się pod przewodnictwem Mac Donalda o godz. 21 w hotelu „Beau Rivage”.

Nie ulega wątpliwości, że Mac Donald czyni wszelkie możliwe wysiłki celem doprowadzenia konferencji do pozytywnych rezultatów i wywiera w tym celu silną presję na delegację niemiecką, od której ustępstw zależy los konferencji.

Możliwości porozumienia dopatrują się we formule, którąby przewidywała złożenie przez Niemcy bonów, reprezentujących pewną globalną sumę końcowych spłat niemieckich, przeznaczoną do wspólnego funduszu na odbudowę gospodarczą Europy.

Wśród innych pogłosek krążyła wiadomość o ofercie niemieckiej, zapłaćenia globalnej sumy 6 miliardów mk. Wiadomość tą natychmiast oficjalnie zdementowała delegacja niemiecka.

Wywiad z Ignacym Paderewskim

Paryż, 30. 6. (Tel. wł.) „Figaro” ogłosił wywiad swego przedstawiciela z Ignacym Paderewskim.

Paderewski mówił o Pomorzu, Gdańsku i Gdyni, cytując fakty historyczne i cyfry, odnoszące się do zagadnienia stosunków polsko-niemieckich.

W końcu wywiadu, odrzucając najkategoryczniej możliwość prowadzenia przez Polaków jakichkolwiek rozmów na temat przynależności Pomorza, Paderewski oświadczył:

„Cokolwiek zajdzie, ziemia ta pozostanie przy Polsce”.

Sam wśród wodnych bezdroży oceanu

Paryż, 30. 6. (PAT). W ostatniej części swego kablogramu Hausner zaznacza, że przez całe niezmiernie długie dni następne nie ujrzał ani jednego okrętu. Był tak wyczerpany, że tylko z największym wysiłkiem przełaził horyzont oczekując już prawie bez nadziei ocalenia.

Nastąpiła noc pełna koszmarów i halucynacji. Przed wyobraźnią przesuwały się rodzina, przyjaciele, sklepy z żywnością i rzeki pełne słodkiej wody. Wreszcie nadszedł świt. Hausner obudził się z gorączkowego snu. Głód i pragnienie dawały się we znaki ze zdwojoną siłą.

Nagle na horyzoncie ukazał się szybko zwiększający się punkt. Z południa w kierunku samolotu Hausnera płynął okręt. Nadzieja ocalenia kazała mu zapomnieć o głodzie, pragnieniu i innych dolegliwościach. — Hausner wspiął się na najwyższy, wystający ponad wodę punkt kadłuba i zdjąwszy koszulę powiewał nią gwałtownie.

Okręt zbliżył się już na taką odległość, że Hausner widział sylwetki ludzi, poruszających się na pokładzie. Był pewny swego ocalenia. Jednak okręt nagle zaczął maleć i rozbił się z największą rozpaczą i przerażeniem zrozumiał, że go nie zauważono.

Ogarnęła go ponownie bezsilność. Powrócił do swej kabiny i pozostał tam bez ruchu do wieczora.

Zapadła już ciemność, gdy na południowym zachodzie zarysowała się znowu czarna masa okrętu. Zaświecono już tam kilka lamp. Okręt tak się zbliżył, że Hausner rozróżniał ludzi i zaczął krzyczeć z całej siły: „Na pomoc”. Nikt go jednak nie usłyszał. Wkrótce i ten okręt zniknął w ciemnościach.

Ogarnięty bezbrzeżną rezygnacją, Hausner starał się zasnąć. Gorączkowy półsen, przepełniony halucynacjami, osłabił go jeszcze bardziej. Wreszcie usnął twardo i obudził się o świcie.

Dzień był cudowny. Morze spokojne, samolot płynął lekko po niskich

falach. Hausner nie ruszał się z miejsca. Stracił on wszelką nadzieję, i już nie rozglądał się po horyzoncie, myślał nawet o odebraniu sobie życia.

Gdy wreszcie ujrzał kilka rekinów, ostrożnie kręcących się koło jego schronienia, wówczas zamknął oczy, chcąc uniknąć tego widoku i zasnął powtórnie. Ze snu wyrwał go silny wstrząs. Samolot kołysał się niebezpiecznie. Hausner wysunął głowę i ujrzał znowu okręt zbliżający się z dużą szybkością w stronę samolotu. Mimo tylu rozczarowań Hausner czemprędzej wszedł na najwyższy punkt kadłuba i rozpoczął znowu powiewać koszulą. Ręce mdlały mu z wysiłku, a mimo to nie ustawał.

Po chwili stwierdził z największą radością, że statek rośnie z każdą chwilą. Z ogromną energią rozpoczął powiewać koszulą. Już go ujrano i dawano znaki. Hausner po tylu zawodach nie wierzył i ani na chwilę nie ustawał poruszać zaimprovizowaną chorągwią. Wreszcie zrozumiał, że go ujrano i że statek płynie wprost w jego kierunku.

Każdy moment oczekiwania przedłużał się w nieskończoność. W odległości kilkudziesięciu metrów statek zatrzymał się. Spuszczono szalupę, która podpłynęła blisko do samolotu. Hausner ześlizgnął się z trudem do łodzi.

Przepowiednia pogody na piątek:

Pogoda w dalszym ciągu utrzymana, dalszy wzrost temperatury, w ciągu dnia znaczne ocieplenie miejscami lekkie zachmurzenie

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 30. 6. 1932 r.

Przebieg dzisiejszego zebrań giełdowego miał tendencję spokojną, — z uwagi na ultimo miesiąca oraz wyczerpania się limitów w tym miesiącu były obroty znacznie ograniczone, tak, że do notowania doszło tylko w dwóch papierach. Z papierów państwowych płacono za 5 proc. Poż. konwers. 34 proc., zaś 4 proc. Poż. inwest.

FAKTY —

które wszystkim winne być znane:

- 1 Do wyrobu mydła Palmolive używa się wyłącznie olejów owoców oliwnych, palm i orzechów kokosowych — żadnych innych tłuszczów. Oleje te miesza się z sobą według specjalnej recepty, opartej na badaniach naukowych, a stanowiącej naszą ścisłą tajemnicę.
- 2 Przedstawiona obok naturalnej wielkości próbówka zawiera dokładnie taką ilość oleju oliwnego, jaka zużyta zostaje do wyrobu każdego, poszczególnego kawałka mydła Palmolive.
- 3 Mydło Palmolive nie jest sztucznie barwione, kolor jego powstaje wskutek połączenia użytych do jego wyrobu olejów roślinnych.
- 4 Mydło Palmolive jest tak łagodne, że nie drażni najbardziej nawet wrażliwej skóry.
- 5 Prawdziwe mydło Palmolive sprzedawane jest tylko w zielonym opakowaniu z czarną opaską i złotym napisem Palmolive. Prosimy wystrzegać się wszelkiego naśladownictwa.



poszukiwano w większych ilościach po 85, bez oddawców. W papierach lokacyjnych P. Z. K. doszło do notowania jedynie 6% listami żytnimi po 12,30 — 12,25 w płaconiu. 8 proc. listy dol. stare bez notowania, natomiast 4 proc. listy zast. konw. handlowano w mniejszych ilościach po 26—25½, przyczem pierwszy kurs był w zaofiarowaniu, drugi — w płaconiu.

Z akcyj bankowych poszukiwano Bank Polski po 69.— bez oddawców. W obrotach nieoficjalnych płacono za 4 proc. Premjówki dol. — mimo jutrzejszego ciągnięcia — tylko 46.—

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominału)
5% Pożyczka konwersyjna 34% P.
(Kurs w złotych)
6% listy żytnie Pozn. Ziemstwa Kredyt.
12,30—12,25% P.
Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 30. 6. 1932 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznania, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierćlitrowego gęstościomierza: 1) żyta poznańskiego 71,3 kg. (121 f. w. h.); 2) żyta pomorskiego 69,95 kg. (119,1 f. w. h.); 3) pszenicy poznańskiej 74,8 kg. (127,1 f. w. h.); 4) pszenicy pom. 74,35 kg. (126,4 f. w. h.); 5) jęczmienia poz. i pom.: a) 64 do 66 kg, b) 68 kg.; 6) owsa poz. i pom. 43,55 kg. (74,1 f. w. h.).

Ceny orientacyjne

Żyto	23,00—23,50
Uspokobienie spokojne.	
Pszenica	24,25—25,25
Uspokobienie spokojne.	
Jęczmień 64—66 kg.	19,00—20,00
Jęczmień 68 kg.	20,00—21,00
Uspokobienie słabe.	
Owies	20,50—21,00
Uspokobienie spokojne.	
Maka żytnia 65% w. work.	35,25—36,25
Uspokobienie spokojne.	
Maka pszenna 65% w. work.	37,50—39,50
Uspokobienie spokojne.	
Otręby żytnie	13,00—13,25
Otręby pszenne	11,50—12,50
Otręby pszenne (grube)	12,50—13,50
Lubin niebieski	11,00—12,00
Lubin złoty	14,00—15,00

Ogólne uspokobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 135 tonn, maki żytniej 30 tonn, otrab. żytnich 6 tonn.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8,91 zł.; w Gdańsku na Warszawie 8,92 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płać dziś za 100 mk. niem. w dewizach 210,30 zł., gotówka 208,00 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 174,36 do 174,62 zł., gotówka 174,02 zł.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 30. 6. 1932 r.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Belgia	124,20	124,51	123,89
Holandja	360,40	361,30	359,50
Londyn	32,20	32,36	32,04
Nowy Jork			
kabel	8,922	8,942	8,902
Paryż	35,06	35,15	34,97
Praga	26,37	26,43	26,31
Sztokholm	166,00	166,33	165,17
Szwajcaria	173,75	174,18	173,32
Włochy	45,45	45,68	45,22
Berlin	211,10		

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% poz. bud.	35,00
5% poz. konw.	36,00
4% poz. dolarowa	47,50 47,00
6% poz. dol.	50,50
5% poz. kol.	32,00
7% poz. stabil.	44,75 44,75

Tendencja niejednolita.

Akcje w złotych:

Bank Polski	0,00—71,00
-------------	------------

Tendencja utrzymana.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 30. 6. 1932 r.

Pszenica march.	247,00—249,00
tylko sp. Tendencja słabsza.	
Żyto march.	189,00—191,00
Tendencja spokojna.	
Jęczmień pastwny i przemysłowy	162,00—172,00
Tendencja spokojna.	
Owies march.	157,00—161,00
Tendencja cicha.	
Maka pszenna	30,50—34,40
Tendencja cicha.	
Maka żytnia 70%	25,70—27,60
Tendencja cicha.	
Otręby pszenne	10,00—10,50
Tendencja utrzymana.	
Otręby żytnie	10,00—10,50
Tendencja utrzymana.	
Groch Victoria	17,00—23,00
Groch drobny jadalny	21,00—24,00
Groch pastwny	15,00—19,00
Peluszka	16,00—18,00
Bób	15,00—17,00
Wyka	16,00—18,00
Lubin niebieski	10,00—11,00
Lubin złoty	14,50—16,00
Kuchy lniae 37%	10,30—10,60
Kuchy z orzecha ziemnego	10,60
Kuchy mielone (mączka)	11,00
Wytloki suche paryt. Berlin	8,70
Srót Soja ekstrahowany 46%	
loco Hamburg	10,20—10,30
Srót Soja ekstrahowany 46%	
loco Szczecin	11,10—11,20
Ziemniaki jadal. czerw. zeszlaczony zbiór	1,70—1,90
Ziemniaki inne złote zeszlaczony zbiór	2,80—3,00
Ziemniaki inne złote nowe	0,00—5,00
Ziemniaki fabryczne w fg za funt	7 1/2—8 1/2
Ogólna tendencja słabsza.	

Wykrycie organizacji szpiegowskiej we Francji Wzburzenie we Francji przeciw wnioskowi Hoovera

Aresztowanie przywódcy, Fantomasa, oraz jego współpracowników — Rewizje w kołach komunistycznych

Paryż, 30. 6. (PAT.) W aferze szpiegowskiej Fantomasa aresztowano 7 osób, które tworzyły rodzaj jaczekki, mającej na celu zbieranie informacji o ręcznym karabinie maszynowym systemu Chatelleraut, które miało zostać dostarczyć Sowietom, Niemcom i Włochom.

Władze wydały ponadto zarządzenie w sprawie 2 cudzoziemców, którzy usiłowali zbiec. W każdym razie stwierdzono, iż nie chodzi tu o żadną zbrodnię polityczną, lecz wyłącznie o wyrażną zbrodnię zdrady głównej. Śledztwo prowadzone jest w dalszym ciągu.

Możliwe są dalsze aresztowania.

Paryż, 30. 6. (PAT.) O aferze szpiegowskiej Fantomasa donoszą dodatkowe, że po uzyskaniu przez władze policyjne pewności co do charakteru zajęcia Fantomasa, policja roztoczyła nad nim ścisły nadzór, pragnąc w ten sposób odkryć jego współpracowników. Okazało się, że Fantomas jest sze-

fem organizacji szpiegowskiej, operującej we Francji na rzecz Niemiec, Włoch i Sowietów. Korespondencja Fantomasa podlegała ścisłej kontroli. Na jej podstawie przeprowadzono gruntowne rewizje w kołach komunistycznych, m. i. w związku powieściopisarzy i artystów rewolucyjnych, u zastępcy mera miasta St. Denis, u sekretarza lokalnej organizacji komunistycznej w Tours, w tajnej księgarni komunistycznej w prywatnym mieszkaniu u red. „L'Humanite”, wreszcie w mieszkaniu kilku robotników, zatrudnionych w państwowych zakładach broni w Chatelleraut, przyczem w ręce policji wpadły obszerne materiały obciążające. Wśród aresztowanych studentów jest obywatel polski, Żyd Silberstern.

Organizacja starała się o uzyskanie informacji, dotyczących głównie konstrukcji karabinów maszynowych, wyrabianych w fabryce Chatelleraut. Przewidują dalsze aresztowania.

Wystąpienie prezydenta Hoovera w sprawie rozbrojenia, dokonane nagle 22 bm. wywołało w pismach francuskich nieukrywane już oburzenie z powodu stosowania zaskakiwań, jak w r. ub. w sprawie rozbrojenia.

Nawet spokojny „Le Temps” na naczelnym miejscu mówi:

„Muszą się ze stanowiska międzynarodowego podać w wątpliwość celowość wystąpienia, którego wartość rzeczywistą znajduje się dopiero w tem, że ma ono wywrzeć wrażenie na opinii publicznej amerykańskiej przed wyborami, prezydenta, ale które może zburzyć to, co dotychczas zrobiono na konferencji rozbrojeniowej”.

Wewnętrzne cele amerykańskie, dla wyborów prezydenta 2 listopada b. r., w których p. Hoover jest kandydatem, podkreślają także inne pisma paryskie z 23 bm.:

„Prezydent Hoover pomylił się w adresie, skierowując do Europy manifest wyborczy, ale nie wybaczą mu zapomnienia, że konferencja rozbrojeniowa jest do narad, a nie do słuchania ukazów („Le Matin”)”.

Saint-Brice w „Le Journal” mówi o treści wniosku amerykańskiego:

„Przypuszczaloby się, że Amerykanie zechcą przynajmniej liczyć się z tym olbrzymim błędem, jakoby siły zbrojne niemieckie wynosiły tylko 100

tys. ludzi, gdy zapomina się o 150 tys. Schutzpolizei, 150 tys. milicji Hitlera, formacji Stahlhelmu i t. d.... Wedle wniosku amerykańskiego na Francję wraz z całym jej imperium przypadałoby tylko 116 tys. wojska stałego t. zw. dla utrzymania porządku. A wojsko dla obrony miało być zmniejszone o 180 tys. Razem stan wojskowy we Francji spadłby z 681 tys. do 471 tys. ludzi”.

W umiarkowanym „L'Avenir” powiedziano:

„Jak p. Hoover może osądzać obecny stan Europy i załatwiać sprawy tak powikłane w trzech pociągach piora? Trzeba całej zarozumiałości i niewiedzy tego człowieka, w dodatku niepoprawnego, by odważyć się na coś podobnego. A dają nam do zrozumienia z Waszyngtonu, że nie będzie zniesienia długów, póki nie będzie rozbrojenia. Jest to szantaż ułożony na orkiestrę”.

Wiadomo, że zobowiązania p. Hoovera w sprawie jakiegos przyszłego zniesienia długów wobec Ameryki mogą być nieuznane przez ciało ustawodawcze amerykańskie (jak nie uznano prezydentowi Wilsonowi traktatu wersalskiego), a tymczasem miałyby się załatwiać wnioski rozbrojeniowe w sposób obowiązujący.

Niemcy na wulkanie

Krwawe starcie na pogrzebie — Groźne zaburzenia w Berlinie, wywołane przez hitlerowców

Berlin, 30. 6. (PAT.) W Strassfurcie, w regencji magdeburgskiej, doszło wczoraj w czasie pogrzebu komunisty, zamordowanego przez hitlerowców, do krwawego starcia między policją a komunistami. Policja musiała użyć broni palnej. 3 komunistów zostało zabitych a kilkunastu zranionych, w tem 7 ciężko.

Berlin, 30. 6. (PAT.) Przed zamkiem cesarskim odbyły się manifestacje nacjonalistycznych korporacji i organizacji studenckich Heimatsbundu przeciw traktatowi wersalskiemu. W manifestacji uczestniczył ks. August Wilhelm, syn b. cesarza oraz komen-

dant nar. socj. szturmówek major Schmidt, obaj w mundurach partyjnych. Przemówienie wygłosił poseł nar. socj. Rosenberg, mąż zaufania Hitlera, atakując ostro Polskę.

Po manifestacji doszło w śródmieściu Berlina do burzliwych starć ulicznych między nacjonalistyczną młodzieżą akademicką a policją, która gumowymi pałkami rozproszyła awanturników.

Zaburzenia przybrały wieczorem groźny charakter, wobec czego wezwano silniejsze oddziały policji z karabinami, które zajęcie zlikwidowały.

Narady francusko-niemieckie

Rozmowy poszczególnych ministrów nie dały żadnego wyniku

Paryż, 30. 6. (PAT.) Korespondent Havasa donosi z Genewy:

Podczas śródogodowego spotkania Herriota z v. Papenem rozpatrywano zagadnienia, dotyczące obu państw. Kanclerz Rzeszy domagał się równości zbrojeń i sprowadzenia sił zbrojnych innych państw do obecnego poziomu w Rzeszy. Wreszcie Papen postawił wniosek o wprowadzenie podziału zła.

Rozmowy ministrów handlu fran-

Herriot kategorięcznie zaprzecza niemieckim pogłoskom, co do rzekomego omawiania sprawy rewizji granic
Oświadczenie Biura Wolffa

Lozanna, 30. 6. (Tel. wł.) Premier Herriot kategorięcznie zaprzeczył szerzonemu tu przez Niemców pogłoskom, jakoby w toku rozmów lozańskich miało poruszyć sprawę rewizji granic wschodnich. Herriot określił te pogłoski jako niedorzeczne.

cuskiego i niemieckiego nie doprowadziły dotychczas do żadnego wyniku.

Spotkanie francuskiego min. finansów z jego niemieckim kolegą trwało przeszło 2 godziny. Germain Martin radził raz jeszcze v. Krossigowi, aby gruntownie zastanowił się nad propozycjami przed udzieleniem ostatecznej odpowiedzi.

Po tych trzech rozmowach Herriot zwołał posiedzenie delegacji francuskiej celem sformułowania ostatecznego stanowiska, jakie ma zająć.

Berlin, 30. 6. (PAT.) Biuro Wolffa donosi z Lozanny:

Wiadomość „Daily Telegr.”, że kanclerz v. Papen ma zamiar doprowadzić do porozumienia z Polską na zasadzie umiędzynarodowienia t. zw. korytarza polskiego, jest zupełnie zmyślona.

Oficer zastrzelił sportowca

Katowice, 30. 6. (Tel. wł.) Na stadionie w Mysłowicach w restauracji wynikił spór między dwoma stolikami. Przy jednym siedziała grupa oficerów w kostiumach kąpielowych, a przy drugim mieściło się towarzystwo, złożone z miejscowych sportowców.

W ciągu sprzeczki jeden z oficerów, podporucznik 26 p. p. z Będzina, Marjan Kucharski spoliczkował jednego ze sportowców, Mittelsteina, a gdy ten mu się zrewanżował, Kucharski poszedł do swojej kabiny, wrócił stamtąd z rewolwerem i strzelił do niego, raniąc go w lewą skroń. Mittelstein zmarł, nie odzyskawszy przytomności.

Statek bez komina

Gdynia, 30. 6. (Tel. wł.) Ostatnio zawinął do tutejszego portu duński motorowiec „Meonia” (7,700 t.), z ładunkiem 2,200 t. nieuszczonego ryżu. Statek, wyposażony w dwa 6-cylindrowe motory dieslowskie o łącznej sile 5,000 k. m. nie posiada wcale komina, a dym ze spalanej ropy uchodzi boczną rurą. Na motorowcu są zain-

stalowane elektryczne wincze i specjalne urządzenia chłodnicze, potrzebne w podróży po morzach podzwrotnikowych.

„Meonia” należy do „Ostasiatiska Kompagni” w Kopenhadze; dowódcą jest kapitan J. Kolla. Z urzędzeniami statku zapoznali się wczoraj uczniowie wydziału mechanicznego Szkoły Morskiej. S. B.

Ujęcie szantażystów

Nowy Jork, 30. 6. (PAT.) Policja aresztowała Normana Whitakera, który wyludził 104,000 dol. od redakcji „Washington Post”, wzbudzając w niej przekonanie, że jest istotnie sprawcą porwania dziecka Lindbergha.

Wzmiankowana redaktorka poznała w Whitakerze osobnika, który był u niej i przeszukał wszystkie kąty, aby sprawdzić, czy niema jakiego mikrofonu w pokoju, lub czy nie jest gdzieś ukryty policjant. Nieznajomy groził zabiciem, zanim zdecydował się na podjęcie rozmowy z nią na temat warunków, na jakich gotów byłby zwrócić dziecko Lindbergha.

Uchylenie rąbka z tajemnicy kont bankowych inż. Ruszczewskiego

Dzień 24-ty procesu gdyńskiego

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Gdynia, 28 czerwca.

Po złożeniu orzeczenia przez mistrza stolarskiego z Gdyni, p. Marjana Giersza, który oświadczył, że cena 85 złotych za metr kwadr. stolarski (z okuciem), jego zdaniem, nie jest wygórowana, sąd odczytał dodatkowe zeznania inż. Ruszczewskiego, złożone w Warszawie, w dniu 25 bm., w drodze rekwizycji.

Inż. Edward Ruszczewski wypowiedział się na temat kont bankowych, które prowadzono pod jego nazwiskiem i nazwiskiem Janiny Bernsteinówny, w Powszechnym Banku Związkowym w Warszawie.

Oczywiście inż. Ruszczewski przypomina sobie bardzo mało i w wielu wypadkach pamięć zawodzi go zupełnie. Oświadcza, że rachunek na nazwisko Janiny Bernsteinówny otworzyła jego żona, gdy była jeszcze narzeczoną. W lecie 1927 otrzymał od narzeczonej różne czek na budowę willi w Warszawie przy ul. Szustra 21(?), którą wówczas wznosił. Sprawę ulokowania na koncie Bernsteinówny sumy 50,000 zł, którą według bardzo uzasadnionego podejrzenia otrzymał od oskarżonego Mikulskiego jako łapówkę, inż. Ruszczewski tłumaczy tem, że otrzymał tę sumę od rodziny jako posag; pieniądze zostały zużyte na budowę willi. Dalej zeznaje, że suma 45,000 zł, znajdująca się w dniu 19 września 1927 r. na koncie Bernsteinówny, niema nic wspólnego z sumami, przekazywanymi przez kierownic-

two budowy poczty w Gdyni; skąd ta suma pochodzi „nie pamięta”.

Co do wpłat, uskuteczniionych przez Bosiackiego (7 września 1928 r. — 8,500 złotych i 24 września 1928 r. — 23,000 złotych) i podjętych przez inż. Ruszczewskiego, pieniądze te zostały zużyte na opłacenie rat ceny kupna za plac w Warszawie i willę „Mewa” w Orłowie. Plac i willa nabyte zostały — zeznaje dosłownie inż. Ruszczewski — „przezemnie, Bosiackiego, Tepicyna, Zawadzkiego i Piłsudskiego”.

Szczegół zupełnie nowy, bo dotychczas wiadomo, że tytuł własności do pięknej willi „Mewa” w Orłowie, budowanej z tych samych materiałów, co gmach poczty w Gdyni, roszcza sobie tylko inż. Ruszczewski i inż. Zawadzki. Na widowni ukazał się nowy wspólnik — Piłsudski (Stanisław).

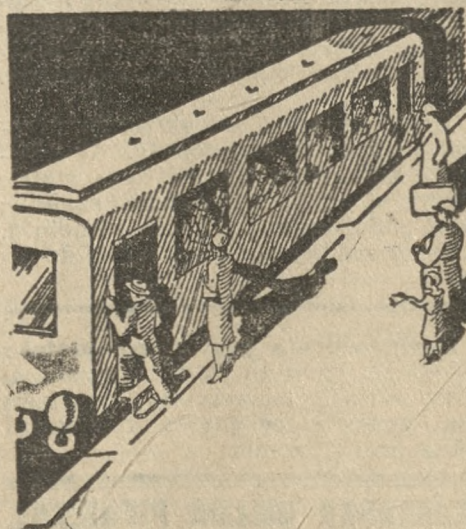
W dalszym ciągu, poza ustawicznie powtarzającym się zwrotem „nie pamiętam”, inż. Ruszczewski wyjaśnia, że narzeczoną jego mogła mieć pieniądze od rodziny; oprócz tego otrzymała z Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie pożyczkę w sumie 38,000 zł, wypłacaną jej ratami. Po ślubie, który się odbył w listopadzie 1927 r., pozostałość na koncie Janiny Bernsteinówny przelana została na nowe konto Janiny Ruszczewskiej.

Zeznania inż. Ruszczewskiego nie wyjaśniły przedewszystkiem skąd się wzięły na rachunku jego żony sumy, które kierownictwo budowy poczty w Gdyni przekazało we wrześniu 1927 r., przy pomocy P. K. O., na konto Powszechnego Banku Związkowego. Ciekawe są szczegóły dotyczące wspólników inż. Ruszczewskiego. Mimo upływu pięciu, względnie czterech lat, bagno czuć jeszcze dzisiaj! F. o. b.

Z Stronnictwa Narodowego

Koło Dęblic

Zebrańie odbyło się w sali p. Buksińskiego pod przewodnictwem p. prezesa Jeskiego, który na wstępie powitał wiceprezesa zarządu powiatowego p. insp. Michalskiego, sekretarza koła łazarskiego p. Łamaszewskiego i prelegenta p. Z. Łamaszewskiego. Po załatwieniu zwykłych formalności i odczytaniu okólnika zarządu powiatowego oraz wydziału pracy i opieki społecznej, p. Z. Łamaszewski w doskonałym ujęciu referację omówił ruch żydowski w Polsce od najdawniejszych czasów do chwili obecnej, nawołując do stosowania się do wypróbowanego hasła „swój do swego po swoje”. Po dyskusji przewodniczący o godz. 22,30 zamknął zebranie.



Wakacje już się rozpoczęły. Każdy wyjeżdżający chętnie się dowiaduje, co się w domu dzieje w czasie jego pobytu na letnisku. Radzimy wczesne podanie zmiany adresu celem wysyłki gazety bez przerw lub też zamówienie „Kurjera Poznańskiego” pod opieką.

Wrażenia z Kongresu Eucharystycznego

Religijność Irlandczyków

Dublin, 24 czerwca.

Przysłowiową stała się religijność ludu polskiego, a zwłaszcza jej strona uczuciowa. Głęboki mistycyzm duszy słowiańskiej ludu naszego, przejawiający się w modlitwach, pieśniach, a nawet w wielu odrębnych obrzędach liturgicznych, powiedziałbym mocno z nami zasymilowanych, sprawia wielkie wrażenie na różnych pozytywistach, ludziach „bez dogmatu”.

Stykając się po raz pierwszy z Irlandczykami i obserwując ich religijność, muszę stwierdzić, że napięciem swem nie ustępuje ona naszej i że tam są religijni zarówno lud, chłop i robotnicy, jak i inteligencja Irlandji. Zwróciłem baczną uwagę na zachowanie się inteligencji podczas Kongresu, zwłaszcza na jej smietankę — rząd, parlament, ludzi nauki, urzędników. Nie widziałem tam zblazowanych dygnitarzy, rozpiętych się z założonymi nogami w fotelach, rozmawiających w kościele i nie wiedzących, co z sobą począć podczas mszy św. Tam nie było asystujących na nabożeństwach na modłę towarzyską. U nas, w Polsce, wielu chodzi na okolicznościowe nabożeństwa tak, jak się chodzi na five o'clock, lub raut.

Miałem sposobność zauważyć, że, poczynając od prezydenta Irlandji, a kończąc na ostatnim kmiotku tego kraju, tam wszyscy biorą udział w nabożeństwie. Pod tym względem uświadomienie religijne stoi daleko wyżej, aniżeli u nas, w kraju. Prezydent de Valera, rząd, wojsko uczestniczą we wszystkich uroczystościach Kongresu. Nie sprawia to wrażenia, że jest to udział formalny, — oni tak samo byłiby obecni, gdyby nie sprawowali swych funkcji. Spełniają swój obowiązek katolicki, mało troszcząc się o swój charakter urzędowy, ani o to, gdzie będą siedzieć. Na nabożeństwie w Phoenix Parku de Valera znalazł się w sąsiedztwie pielgrzymki polskiej. Po skończo-

nych modłach prezydent Irlandji wszedł ze swoją swobodą do grotna Polaków, rozdając chętnie na prawo i lewo autografy, podpisując się na brewiarzach księży-Polaków.

Phoenix Park! Niezatarcie pozostała wrażenia z tej olbrzymiej łaki, rozpościerającej się na przestrzeni kilkunastu kilometrów za murami Dublina. Na nabożeństwach wieczornych, osobno dla mężczyzn i dla kobiet, przed wystawionym Najświętszym Sakramentem płonęły dziesiątki tysięcy świec, trzymanych w rękę przez Irlandczyków. Wydaje się, że to tysiące robaczek świętojańskich wypięzło na łakę. W oddali błękitne główne części stadionu: ołtarz na wzniesieniu. Liczne megafony utrzymują kontakt żywy celebrysa z wiernymi. Wszyscy odpowiadają celebrysi, wszyscy śpiewają, zachowując całkowitą harmonię. Wszystko odbywa się bez komendy, gdyż każdy wie od dziecka, w czym się wyraża jego udział w nabożeństwach. Na cudzoziemcach z krajów, gdzie są pod tym względem dość chaotyczne pojęcia, sprawia to zachowanie się Irlandczyków potężne wrażenie.

Na nocnych adoracjach w kościołach Dublina — przepełnienie. Ze smutkiem trzeba zanotować, że większość kościołów, przerobionych za czasów prześladowań Kościoła katolickiego na świątynie anglikańskie, dotychczas jest w rękach protestantów. Nawet katedra katolicka! Niezmiernie to boli Irlandczyków, widząc swe świątynie zamknięte, — gdyż stoją pustkami, — i nie mogą doczekać się zwrotu prawowitym właścicielom. Ten fakt jest niewątpliwie jednym z głównych powodów stosunku obecnego Irlandji do korony brytyjskiej. Ale to się niedługo skończy — powiedział mi pewien Irlandczyk — jeżeli nie oddadzą dobrowolnie naszych świątyń, to weźmiemy je siłą!

Ks. ZYGMUNT KACZYŃSKI.

Echa zająć we Wrześni

Wyrok uwalniający w procesie członków O. W. P.

Września, 29 czerwca.

Wczoraj odbyła się tutaj rozprawa przeciwko 4 członkom O. W. P. o „spowodowanie zbiegowiska i zakłócenia spokoju” w związku z uroczystością narodową w dniu 2 maja. W pochodzie, w którym udział brały wszystkie towarzystwa i organizacje wrzesińskie, kroczyli również, liczebnie silne, oddziały O. W. P., niosąc na czele swego szeregu „miecze Chrobrego”. W pewnej chwili policja zaareztowała kilku Młodych, m. in. tych, którzy nieśli owe „miecze”.

Na znak protestu i sympatii dla O. W. P. cały pochód stanął w ulicy i ruszył dopiero pod pomnik po zwolnieniu aresztowanych. W dalszym ciągu odbył się pochód bez jakiegokolwiek incydentu i brali w nim udział członkowie O. W. P. z „mieczami” jako swymi godłami na czele. Również i w drugi dzień, w święto 3 Maja, brał cały Obóz W. P. udział w pochodzie

znowu z „mieczami”, tym razem już bez wszelkich przeszkód.

Za „zbiegowisko” i „zakłócenie spokoju” zostali oskarżeni kierownik wydz. pow. O. W. P. p. Sierszalski, p. Pawlak i niosący „miecze” pp. M. Kaliszewski i Fiszer. Podczas rozprawy Młodzi bronili się sami bardzo dzielnie i wykazali, że i oni, jak inne organizacje, byli zaproszeni do pochodu, że mają również prawo brania udziału we wszystkich manifestacjach narodowych, a „miecze Chrobrego” wolno im nosić publicznie, tak, jak dozwolone jest nosić sztandary towarzystw innych.

Sąd przychylił się do tego stanowiska, uznał wywody i obronę O. W. P. za słuszną, co podkreślił we wyroku, i uwolnił wszystkich oskarżonych od winy i kary. Bardzo licznie zebrana publiczność w sali sądowej wyrok przyjął z wielkim zadowoleniem (y)

Zjazd nauczycielski w Częstochowie

W dniach 4 i 5 lipca b. r. odbędzie się w Częstochowie jubileuszowy zjazd Stowarzyszenia chrześcijańsko - narodowego nauczycielstwa szkół powszechnych.

Poważna ta organizacja, licząca przeszło 10 tysięcy członków, ukończyła pierwsze dziesięciolecie swego istnienia pod obecną nazwą. We wrześniu 1921 roku złączyło się na pierwszym zjeździe w Warszawie dziewięć organizacji dzielnicowych, stojących na granicy ideologii chrześcijańskiej i narodowej, w obecne Stowarzyszenie. Połączenie to nastąpiło z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego, które istniało na obszarze Małopolski od roku 1868 i położyło ogromne zasługi około unarodowienia szkolnictwa b. Galicji.

Po powstaniu Państwa Polskiego czyniono starania, by ogół nauczycielstwa szkół powszechnych złączyć w jedną organizację. Zabiegi Polskiego Tow. Ped. i Związku dzielnicowego poznańskiego w tej sprawie nie przyniosły jednak wyników, gdyż powstały wówczas Związek Naucz. Szkół Powszechnych nie chciał się zgodzić na przyjęcie ideologii chrześcijańskiej i

narodowej, przyjmując do swych szeregów Żydów. Wobec tego powstało Stowarzyszenie Chrześc. Narod. Naucz. Szkół Powszechnych.

I mimo trudności, stawianych mu z różnych stron, potrafiło St. Chrz. Nar. N. S. P. skupić w swych szeregach ponad 10 tysięcy nauczycieli, którzy wyraźnie i stanowczo zdecydowali się walczyć o chrześcijańskie i narodowe ideały w wychowaniu, przeciwstawiając się laicyzacji względnie obojętności religijnej, które cechują lewicowy Związek Nauczycielstwa Polskiego. Ta wyrażona ideologia Stowarzyszenia była przyczyną licznych szykan ze strony niektórych organów władz szkolnych (np. Kurator Pytlakowski, w okręgu lwowskim), które popierają Związek. Mimo trudnych warunków, Stowarzyszenie umocniło się w szeregach nauczycielskich i wykazuje obecnie poważny dorobek swej pracy.

Zarząd Główny Stowarzyszenia wydaje szereg czasopism fachowych jak: organ naczelnny — dwutygodnik „Nauczyciel Polski”, miesięcznik poświęcony praktyce szkolnej p. t. „Szkoła”, kwartalnik naukowy znakomicie redagowany p. t. „Kwartalnik Pedagogicz-

ny” i rocznik p. t. „Szkołę Śląską” i „Młodego Polaka” (dla młodzieży), zaś oddział pomorski „Nauczyciela Pomorskiego”.

Stowarzyszenie, stojąc na stanowisku niezależności politycznej, broni wytrwale postulatów szkoły i nauczycielstwa wobec władz państwowych, współdziałając, o ile chodzi o sprawy materialne, z Ogólnym Zrzeszeniem Pracowników państwowych i samorządowych.

Poza tem troszczy się o rozwijanie szerokiej akcji samopomocy koleżeńskie. W tej dziedzinie może się poszczycić poważnym już dorobkiem: dom zdrowia w Zakopanem „Modrzewów”, istniejący od 1926 r., dał możność 3.292 członkom poratowania zdrowia, poza tem posiada Stowarzyszenie drugi dom zdrowia w Szczawnicy i kolonje wakacyjne w Inowrocławiu, na Helu (Jastarnia-Bór), a obecnie przystępuje do budowy własnego domu nad morzem w Jastrzębiej Górze. Poza tem udziela Stowarzyszenie członkom swym zapomóg pieniężnych i stypendjów dla dzieci członków. Syndykat obrony prawnej broni członków pokrzywdzonych, prowadząc w „Nauczycielu Polskim” stałe „Poradnik prawnosłużbowy”.

Sekcja pedagogiczna Stowarzyszenia prowadzi ruch pedagogiczny i dokształcający wśród nauczycielstwa.

W tym roku jubileuszowym, tak ciężkim dla szkolnictwa i nauczycielstwa, zwołuje zarząd główny walny zjazd do Częstochowy, aby u stóp Królowej Korony Polskiej prosić Boga o lepszą przyszłość dla szkoły polskiej. Program obrad zjazdu obejmuje oprócz spraw ściśle organizacyjnych dwa zasadnicze referaty: 1) Wychowanie religijno - moralne jako podstawa wychowania państwowego (referent p. Klemens Jędrzejewski z Płocka) i 2) Nowy ustrój szkolny (referent p. Walenty Rogalski z Warszawy).

Społeczeństwo polskie, rozumiejące znaczenie ideologii chrześcijańskiej i narodowej w wychowaniu młodych pokoleń, śledzi z zainteresowaniem prace Stowarzyszenia, a zjazd częstochowski traktuje jako ważny etap rozwoju jego pożytecznej dla narodu działalności.

Przed XII Zjazdem

Katolickim w Kępnie

W sobotę 2 lipca rb. wyjeżdża J. Em. ks. kardynał Prymas Hlond na XII zjazd katolicki — do Kępna. Na granicy powiatu kępińskiego powita go Dostojnik Kościoła: p. starosta Dąbrowiecki, ks. ks. dziekani dekanatów kępińskiego — ks. Zarzycki, bralińskiego — ks. Polednia, ostrzeszowskiego — ks. Sucharski. Powitanie J. Eminencji na rynku miasta — przemówi p. burmistrz Kokociński — jest przewidziane na godz. 15. O godz. 17 obrady plenarne w „Strzelnicy”.

W niedzielę 3 lipca nabożeństwo pontyfikalne — o godz. 9 na rynku; celebrować je będzie J. Em. ks. kardynał Prymas, kazanie wygłosi ks. kan. Teofil Kłos z Łabiszyna. Po nabożeństwie obrady w sekcjach O godzinie 12 — obrady plenarne w „Strzelnicy”; na zakończenie wyruszy pochód do kościoła parafialnego na uroczyste „Te Deum”. Zniżki kolejowe na drogę powrotną (50 proc.) wydają biura informacyjne w Kępnie: Dworzec Główny lub szkoła rolnicza — ul. Pocztowa 1 telefon 32.

Uczestnicy zjazdu wyjeżdżają w sobotę 2 lipca z Poznania do Kępna — pociągami o godz. 9.45.

Kasa chorych w Środzie

Z poważnej strony donoszą nam, co następuje:

W czasach „radosnej twórczości” i tutejsza kasa chorych oczywiście nie pozostawała w tyle za innymi, jeno „inwestowała” zawzięcie, budowała i zmieniała więcej, aniżeli było konieczne potrzeba. Teraz zaś, gdy okrąg średzki kasy chorych został przyłączony do Gniezna, a w Środzie pozostał tylko jej oddział lokalny, wszystko to okazało się poprostu za wielkie i za obszerne na potrzeby miejscowe — co jakby ubranie na człowieka, który nagłe schudł bardzo poważnie. Dyrektor kasy chorych jest p. inżynier Karpiński, nieobeznany ze stosunkami u nas, a lekarzem kasowym przybyły również skądinąd p. dr. Białobrzęski, który jest zarazem powiatowym lekarzem i nadto kolejowym.

Patrząc na to wszystko, społeczeństwo miejscowe odnosi się z wielkim krytycyzmem do kierownictwa kasy i jego zarządzeń, uważając niektóre z nich za wręcz szkodliwe dla interesu

ogólnego. Między innymi założyła tu kasa chorych własną aptekę, jakkolwiek nie brak na miejscu aptek, od których przecież państwo i komuna miejska oczekują nadal swych danin podatkowych. Niemniej i ubezpieczeni z tego powodu wyrażają niejednokrotnie swoje niezadowolenie, mianowicie że do obsługi w aptece kasowej nie żywią zbyt wielkiego zaufania. Chorych kasowych wysyła się często via Poznań koleją do Gniezna, co jest połączone nieraz z poważniejszymi przykrościami dla nich, no i większymi oczywiście kosztami dla kasy. Czemu się tak działa, gdy jednocześnie odpowiednio urządzony i znacznie tańszy szpital na miejscu pozostaje niewyżytkany, należałoby czemprędzej stwierdzić. Były w tym względzie już wnioski i zażalenia do czynników nadzorczych, ale narazie jeszcze bez skutku.

Takie i inne skargi, szczególnie także na traktowanie ubezpieczonych, rozchodzą się wśród miejscowego społeczeństwa, wobec czego zbadanie tych stosunków i rychła naprawa są konieczne wskazane.

Ubezpieczony.

Z życia Polaków we Francji

Polski zjazd katolicki w Melun — Święto polskie w Nantes

(KAP.) W dniu 3 lipca rb. w Melun (departament Seine-et-Marne) pod honorowym protektorem ks. biskupa Przeździeckiego, ks. prał. L. Lagody, rektora Misji Polskiej w Paryżu, i mgr. Bleury, wikariusza kapitularnego w Meaux, odbędzie się jednodzienny Polski Zjazd Katolicki. Prócz uroczystości kościelnych, związanych z tym zjazdem i pobytem powracającego z kongresu eucharystycznego w Dublinie biskupa polskiego, przygotowane są obchody świeckie. W czasie posiedzenia zjazdu wygłoszony zostanie szereg referatów, m. in. przemówienie ks. biskupa Przeździeckiego, a wieczorem — polskie amatorskie przedstawienie teatralne. Ze względu na obecność ks. biskupa z Polski i bliskość Paryża, przewidywany jest znaczny napływ naszych rodaków, przebywających we Francji, przez co zjazd będzie szczególnie uroczysty.

Rok rocznie przed zamknięciem roku szkolnego w zakładzie św. Józefa w Nantes odbywa się w gmachu szkolnym szereg uroczystości o charakterze historycznym. W roku bieżącym pod protektorem p. ambasadorowej Chłapowskiej odbędzie się festiwal, o którym tak pisze paryska „La Croix”: „Punktem kulminacyjnym festiwalu będzie defilada w strojach polskich z drugiej połowy XVIII wieku. Orkiestra 65 pułku weźmie udział w tym święcie przyjaźni francusko-polskiej”.

Gdzie zakupić maski przeciwgazowe?

Wobec wzmożonej działalności propagandowej wśród społeczeństwa polskiego w związku z obroną przeciwlotniczą i przeciwgazową, pobudzone zostało zainteresowanie środkami tej obrony. Niejednokrotnie słyszy się zapytania, gdzie można zakupić maskę przeciwgazową, gdzie można się dowiedzieć jak bronić dzieci przed trucizną, lub jak ochraniać żywność, zwierzęta, jak wreszcie zabezpieczać własne mieszkania i przysposabiać w nich schrony. Do udzielenia tych informacji powołana jest istniejąca już od 10 lat na terenie Polski Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej, przeto podajemy do wiadomości jaknajszerszych warstw, że maski nabywać można w każdym Komitecie Powiatowym L. O. P. P. na terenie naszego województwa, bądź też w Komitecie Wojewódzkim L. O. P. P. w Poznaniu, Wały Zygmunta Starego 4 — Dyrekcja Kolejowa pokój nr. 37.

Przy zamawianiu maski przeciwgazowej należy podawać obwód głowy w centymetrach (miara czapki), bowiem maski są różnych wymiarów; cena maski bez przesyłki dla członków L. O. P. P. 20 zł za 1 sztukę, dla nieczłonków koszt maski wynosi 25 zł.

Co do innych informacji, dotyczących budowy schronów, obrony dzieci, żywności, zwierząt i t. p. udzielają instruktorzy L. O. P. P. w Komitecie Powiatowych.

Niezależnie od tego Liga posiada na składzie maski dla przemysłu, chroniące przed: kwasami, zasadami chem., amoniakiem, kurzami i pyłami mechanicznymi, oraz pyłami i dymami trującymi nieorganicznymi. Maski te również L. O. P. P. sprzedaje po cenach bardzo przystępnych. Aka.

OFIARNOŚĆ NA CELE OŚWIATOWE
WZMACNIA POTĘGĘ
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Śmierć 4 młodzieńców w nurtach Warty

3 utonęło w Puszczykowie

Wczoraj w godzinach południowych wydarzył się w Puszczykowie na przeciw t. zw. dzikiej plaży w oddale 1000 metrów od działek p. Pawlaka, tragiczny wypadek, którego ofiarą padło 2 młodzieńców, biorących udział we wycieczce. Chłopcy ci bawili się na brzegu Warty łowieniem ryb i w pewnym momencie, zapuściwszy się za głęboko, dostali się w wir rzeki i poczęli tonąć w oczach wielu ludzi.

Na miejsce wypadku przybyła natychmiast kajakami młodzież z pod znaku S. M. P., która energicznie wzięła się do ratunku tonących. Niestety wszelkie wysiłki okazały się bezskuteczne gdyż zrozpaczeni chłopcy pochłonięci zostali już przez wzburzone fale Warty. Ktoś z tłumu rzucił się jeszcze do wody w zamiarze wyratowania niewidocznych już młodzieńców, ale sam byłby utonął, gdyby go inni nie wyratowali. Podobno w chwili wypadku przechodzili tamtędy marynarze, którzy jednak w akcji ratowniczej,

rzecz dziwna, nie brali udziału. Zwłok chłopców szukał personel p. Pawlaka przez 2 pełne godziny, lecz jak dotąd, nie odnaleziono ich. Obecnie czyni się obserwacje wzdłuż Warty celem wyłowienia zwłok, gdy tylko wypłyną na wierzch rzeki.

Przy ratowaniu utonął jeden z ratujących, 18-letni Hieronim Paul z Poznania.

W ostatniej chwili dowiadujemy się jeszcze o jednym wypadku utonięcia. Mianowicie wczoraj utonął podczas kąpeli w Warcie pod Poznaniem 15-letni chłopiec nieznanego nazwiska. Zwłok topielca dotąd nie wydobyto.

W ciągu więc dnia wczorajszego zginęło w Warcie 4 ludzi. (kl)

Zdołaliśmy stwierdzić nazwiska tylko trzech z nieszczęśliwych topielców. Są nimi 16-letni Józef Nowicki, 18-letni Hieronim Paul i 12-letni Marjan Chmielewski. (z)

Na tropie wielkiego oszustwa mieszkaniowego

Aresztowanie trójcy nieuczciwych spekulantów

Od dłuższego czasu w pismach poznańskich ukazywały się ogłoszenia o wynajęciu mieszkań. Inzeraty wychodziły pod nazwiskiem Józefa Tomkiewicza, inny raz podane było krótko „Bluszczowa 4”, a innym razem znówu wynajmujący rzekomo właściciel domu ukrywał się pod numerem oferty. Ogłoszenia były tak sformułowane, że reflektanci na mieszkania nie zawsze mogli zorientować się, iż chodziło tu o oszustwo mieszkaniowe, zakrojone na bardzo wielką skalę. Zgłaszającym się reflektantom, Józef Tomkiewicz, emeryt kolejowy, opowiadał, że wyprowadza się do Gdyni i że za kilka dni wolne będzie jego mieszkanie. Zawierał kontrakt i brał, ile się dało. Było dobrze, jeśli uzyskał tylko zaliczkę, a lepiej jeszcze było, gdy uzyskał czynsz zgóry na rok albo nawet, jak się dawniej zdarzało, na dwa lata. Gdy interesowani w oznaczonym terminie zgłaszali się, by objąć mieszkanie, wówczas Tomkiewicz wynalazł powód do zwłoki. Jeżeli ktoś był niecierpliwy i żądał zwrotu pieniędzy, Tomkiewicz robił mu scenę z powodu najścia domu i groził rewolwerem. W zeznaniach przed policją Tomkiewicz oświadczał, że gotów jest zwrócić pieniądze. Takie oświadczenia wstrzymywały przeciw niemu doniesienia karne o oszustwo i stały się powodem, że kierowano je na drogę przewlekłych procesów cywilnych.

Oszustwa Tomkiewicza były masowe i, jak twierdzą wtajemniczeni, datują się może już od pięciu lat. Faktem jest, że w ciągu krótkiego stosunkowo

czasu w komisariacie III było aż 11 doniesień przeciw Tomkiewiczowi.

Ostatecznie trafił Tomkiewicz na swego. Energiczny przeciwnik, któremu T. zagroził rewolwerem, zgromadził przeciw niemu bardzo poważne materiały dowodowe i spowodował aresztowanie Tomkiewicza, żony jego, Stanisławy i córki, Hildegardy. W ten sposób cała trójka, działająca zbiorowo, została unieszkodliwiona.

Przeciw Tomkiewiczowi, który jest właścicielem willi, nabytej z kolejowej kasy emerytalnej, toczą się już różne procesy karne, a jeszcze więcej procesów cywilnych z doniesień policyjnych. Sprawa cała ma charakter wielkiej oszukańczej afery.

W interesie publicznym leży, ażeby poszkodowani, których liczba ma być duża, umożliwili władzom prokuratorskim przeprowadzenie jak najbardziej wyczerpującego śledztwa i zgłosili się w prokuraturze poznańskiego sądu okręgowego celem złożenia zeznań.

Należy zaznaczyć, że we wspomnianym domu przy ul. Bluszczowej 4 miał Tomkiewicz czterech lokatorów. Mimo, że czynsz dzierżawny obłożony był aresztem i w toku były różne spory sądowe, Tomkiewicz reflektantom na mniejsze mieszkania odnajmował w podobnie oszukańczy sposób mieszkania swych lokatorów. Przy tych manipulacjach współdziałały jego żona i córka.

W ten sposób unieszkodliwienie spekulantów mieszkaniowych po niedawnym zasądzeniu małżonków Weyreuterów oczyściło trochę atmosferę w tej dziedzinie. (kl.)

Wyrok w procesie Lewandowska contra prok. Hrabyk

Zgodnie z zapowiedzią odbyło się dziś o 12 w sądzie okręgowym w Poznaniu ogłoszenie wyroku w głośnej sprawie Marja Lewandowska c/a prokurator Hrabyk.

Prowadzący rozprawę sędzia Jon-sik ogłosił wyrok, mocą którego oskarżony zasądzony został z par. 185 k. k. (zniewaga) na 100 zł grzywny względnie 10 dni aresztu.

W motywach wyroku sąd podał, iż zasądzenie nastąpiło za jeden tylko zarzut, mianowicie za to, że w rozmowie z obrońcą Lewandowskiej adw. Hejmowskim prok. Hrabyk miał po-

wiedzieć: „Panie mecenasie, będziemy w tej sprawie walczyli jak dwa lwy o kawałek ścierwa”.

Prok. Hrabyk przyznał, że wypowiedział inkryminowane słowa, lecz odnosił się one nie do żadnej osoby, lecz do sprawy samej, którą porównał do cuchnącego ścierwa.

Od dalszych zarzutów, objętych aktem oskarżenia, oskarżony został uwolniony.

Jak się dowiadujemy, prok. Hrabyk zakłada od powyższego wyroku apelację. (z)

KALENDARZYK

Czwartek, 30 czerwca 1932.
Słońce: wschód 3,33 — zachód 20,19 —
długość dnia 16 godzin 46 min.
Księżyc: wschód 0,27 — zachód 17,48 —
po ostatniej kwadrze.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.:
Czwartek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza wysoka + 18 st. C., pochmurno, wiatr południowo-zachodni, ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 755 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa + 29 st. C.,

najniższa + 17 st. C. Ilość opadu 1 mm.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu:
Wczoraj + 0,84 m; dziś + 0,74 m.
Kal. rzek.: Emilja — jutro Juljusz.
Kal. słow.: Cichosław — jutro Bogusław, Halina

Zebrania

Dziś o 18,30 Rada Miejska, w sali ratuszowej;
o 19,15 Stow. Pań Miłosierdzia Św. Wincentego a Paulo (Fara) w Marianum, ul. Szewska 18;

- o 19,30 Grono Przyjaciół Sceny Polskiej u p. Jarockiej, ul. Masztalarska 8a;
- o 20 „Sokolicy” (Śródmieście) — apel starszych i młodzieży w ćwiczeni przy Zielonych Ogródkach;
- o 20 „Lutnia” Klub Mandolinistów u p. Ratajczaka, ul. Półwiejska 16;
- o 20 Zjednoczenie Lokatorów u p. Chmielewskiego, ul. M. Focha 85;

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka „Pod Złotym Lwem”, Stary Rynek 75. — Apteka Sapieżyńska, pl. Sapieżyński 1. — Apteka Chwaliszewska, Chwaliszewo 76. — Apteka „Pod Eskulapem”, pl. Wolności 13.
Wilda: Apteka „Pod Koroną”, G. Wilda nr. 61.
Jeżyce: Apteka „Pod Gwiazdą”, ul. Kraszewskiego 12.
Łazarz: Apteka „Przy parku Wilsona”, ul. Marsz. Focha 47.
W innych dzielnicach miasta pełnią nocną służbę apteki tamtejsze.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Całodzienne wystawienie Najśw. Sakramentu.** W piątek, 1 lipca z okazji pierwszego piątku miesiąca w kościele św. Marcina całodzienne wystawienie Najśw. Sakramentu. Początek o godz. 7 rano, zakończenie o godz. 7,30 wieczorem niecierpami i procesją. Dzisiaj, tj. w czwartek o godz. 9 wieczorem „Godzina święta”.

OSOBISTE

— * **Egzamin sędziowski** przed komisją egzaminacyjną przy tutejszym Sądzie Apelacyjnym złożyli w dniach 17 i 18 bm. Chrzanowski Ignacy, Gasiorowski Leopold, Hozakowski Jerzy, Kałuża Paweł, Kielczowski Wiktor, Szumanówna Izabela, Umbreit Józef, Panna Szumanówna jest pierwszą kobietą-sędzią w Poznaniu.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Oddział poznański Zw. Zaw. Automobilistów.** Walne zebranie odbędzie się w dniu 3 lipca o godz. 10 na sali „Boulevard”, plac Nowomiejski. Na zebraniu nastąpi uczenie 25-lecia pracy zawodowej kol. Wojciecha Maya, oraz wręczenie dyplomu honorowego kol. Andrzejowi Gebłowi, długoletniemu prezesowi Związku. Na intencję Jubilata odbędzie się w tym samym dniu o godz. 9 msza św. w kościele Pana Jezusa przy ulicy Żydowskiej.

— * **Oddział Pływacki „Unia”.** Nadzwyczajne plenarne zebranie w piątek, d. 1 lipca br. o godz. 20,30 w lokalu p. Jarockiej w sprawie zawodów motocyklowych „Unji” o „Grand Prix”. Przybycie wszystkich członków pożądane. Zwyczajne miesięczne zebranie plenarne Oddziału Pływackiego odbędzie się we wtorek, dn. 5 lipca rb. o godz. 20 na pływalni związkowej.

WYKŁADY

— * **Akcja odczytowa Ligi Morskiej i Kolonjalnej.** Staraniem Ligi odbędzie się w piątek, dnia 1 lipca br. o godz. 20 w gmachu Uniwersytetu Poznańskiego (Collegium Minus — sala nr. 18, ul. Wjazdowa) czwarty z kolei odczyt dyr. Czesława Mańkowskiego na tem. „Obszary kolonizacyjne w Afryce”. Dotychczas odbyły się wykłady p. t. „Polska emigracja i kolonizacja zamorska”, „Byłe imperjum kolonialne Niemiec”, „Kongo Belgijskie”, „Oceany i morza w życiu narodów” i „Polonia w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie”. — Wstęp wolny. Przy wejściu przyjmują się zapisy na członków.

ŻYCIE SOKOLE

— * **Sokolicy Śródmieścia.** Zebranie plenarne odbędzie się w piątek, dnia 1 lipca br. o godz. 20 w salce posiedzeń św. Marcina 65. Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

— * **Z Sokoła Poznańskiego.** Gniazdo Poznań I. organizuje wycieczkę autobusami do Gdyni na zlot dzielnic pomorskiej. Członków naszych, mających zamiar uczestniczyć w tej wycieczce, wzywamy do spiesznego zgłoszenia się na listę uczestników najpóźniej do dnia 2 lipca br. — Wyjazd z Poznania dnia 9 lipca o godz. 6 rano, wyjazd z Gdyni dnia 12 bm. o godz. 6 rano. Koszt podróży w obie strony 16 złotych od osoby. Zgłoszenia przy równoczesnej wpłacie kosztów przejazdu przyjmują druh prezes W. Kapalczyński, ul. Śniadeckich 19 m. 5 — codziennie od godziny 15—19.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Ze Związku Straży Pożarnych.** — Z dniem 1 lipca Związek przenosi biuro swoje i składnicy na ul. Marszałka Focha 19 do domu Hurtowni Mechaników obok Urzędu Pocztowego III Nowy, nr. telefon 66-16.

— * **Pociągi nadzwyczajne do Kępna na Zjazd Katolicki.** W sobotę, 2 lipca rb.: Pociąg dodatkowy na linię Ostrów-Kępno. Ostrów — odjazd godz. 13; Przygodzice — przyjazd 13,12 — odjazd 13,13; Antonin — przyjazd 13,22; odjazd 13,23; Ostrzeszów — przyjazd 13,44; odjazd 13,46;

Domanin przyjazd 14; odjazd 14,01; Kępno przyjazd 14,13. Powrót: Odjazd z Kępna o godz. 21; przyjazd do Ostrowa 22,10.

W niedzielę, 3 lipca br.: Ostrów — odjazd godz. 7; Przygodzice — przyjazd 7,12; odjazd 7,13; Antonin — przyjazd 7,22; odjazd 7,23; Ostrzeszów — przyjazd 7,44; odjazd 7,46; Domanin przyjazd 8; odjazd 8,01; Kępno przyjazd 8,13. Powrót: Kępno odjazd 21; Ostrów przyjazd 22,10.

— * **Zarząd Tow. Przyjaciół Młodzieży Gimnazjum św. Jana Kantego** podaje do wiadomości b. wychowanków tego zakładu, że dla obecnych, przyszłych oraz byłych uczniów otwiera z dniem 1 lipca br. nowo wybudowane letnisko turystyczne w Lipnicy Wielkiej, na Przywarówkę, Orawie (pow. Nowy Targ) u południowych stoków Babiej Góry. Dojazd bądź to z Suchej autobusami na Zawoję i szczyt Babiej Góry z zejściem na Przywarówkę, bądź to z Czarnego Dunajca, autobusem do Jablonki, skąd kołowo lub pieszo na Przywarówkę. Pierwsza droga przy nie ciężkim plecaku jest lżejsza i wogóle łatwa, powszechnie uczęszczana. Z letniska urządzonych będzie w b. sezonie kilka wysoko- i średniogórskich wycieczek, m. in. do zamków Orawskich, Morskiego Oka itp. dokoła nasypu babińskiego. — Koszt wyżywienia bardzo niski. Letnisko będzie otwarte przez całe lato. Zgłaszać się można w sekretariacie gimnazjum oraz pod adresem: Karol Koroń, nadzorca letniska Lipnica Wielka. Letnisko na Przywarówce jest idealnym schronieniem przed gwarem i zgiełkiem dla młodzieży i starszych, położone na wysokości Zakopanego (około 900 m nad p. m.), posiada znaczne usłonecznienie i prawdziwie kojącą, leśną ciszę górską. Na życzenie udzieli bliższych informacji b. dyr. dr. J. W. Opatrny, członek zarządu T. P. M. w Poznaniu, ul. Kanakowa 16, II p., lub prezes Tow. p. Wiktor Gładysz, ul. Fr. Ratajczaka 19.

— * **Zarząd Kasy Emerytalnej** zawiadamia, że dnia 30 bm. o godz. 17,30 odbędzie się w ochronie Kasy Emerytalnej przy ul. Rolnej-Łanowej zamknięcie roku szkolnego. Zamknięcie to połączone będzie z wystawą robót dziecięcych. O liczny udział szerszego ogółu uprasza się.

— * **Dyrekcja Pomocy Naukowej dla Dziełaczek** donosi pp. kolektorkom, stypendystkom oraz osobom zainteresowanym, że w czasie wielkich wakacji biuro Towarzystwa, mieszczące się przy ulicy Sew. Mielżyńskiego 26-27, będzie zamknięte. Sekretariat i kasa wznowią swe czynności w piątek, 2 września br.

— * **Towarzystwo Opieki nad więźniami (Patronat) w Poznaniu** składa serdeczne podziękowanie p. prezesowi Sądu Apelacyjnego Bełzyńskiemu za przekazaną kwotę 500 złotych na cele akcji kulturalno-oświatowej wśród więźniów, zaofiarowaną w sprawie Gawlas contra Latanowicz przez p. Latanowicza w myśl ugody.

— * **Z wystawy plakatów wojennych.** W dniu 2 lipca br. odbędzie się w Pradze z okazji uroczystości sokolich, otwarcie muzeum niepodległościowego („Pamiętnik Osvobození”). Muzeum to nadesłało na poznańską wystawę plakatów ciekawe eksponaty, które zdobią bogaty dział czeskiej wystawy, a Tow. Wyd. „Polska Armia Błękitna”, organizującemu wystawę, przesłało zaproszenie na otwarcie muzeum.

— * **„Jutrzenka”, Stowarzyszenie Absolwentek Szkoły Dokształcającej.** Absolwentki, chcące wyjechać na kolonję wypoczynkową w miesiącu sierpniu, zechcą zgłaszać się do pani Gasiorowskiej, przewodniczącej rady pedagogicznej (ul. Jaskółcza 10, III), która udziela wszelkich informacji. Koszt 25 zł, które należy uiszczyć do 4 lipca włącznie. — Wszystkie absolwentki, które ukończyły szkołę dokształcającą, proszone są na zebranie informacyjne w dniu 10 lipca o godz. 10 w szkole powszechnej przy ulicy św. Marcina.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Zebranie T. C. L. w Poznaniu-Starej.** W niedzielę, dnia 26 bm. o godz. 12 odbyło się zebranie reorganizacyjne T. C. L. w sali „Polonia”. Zgromadzenie zgaili wobec zebranych około 150 osób, miejscowy proboszcz ks. dr. Gładysz, wyjaśniając potrzebę istnienia placówki T. C. L. na terenie Starej. Po zagajeniu dokonano wyboru przewodniczącego zebrania. Wybrano jednogłośnie p. Stanisława Filipowskiego. Następnie delegat zarządu głównego p. prof. dr. Bochenek wygłosił referat na temat „Polska a Niemcy w świetle dzisiejszych stosunków”. Prelegent w bardzo treściwych słowach zobraził cele i zadania T. C. L., podnosząc zasługi Towarzystwa, położone na polu kulturalno-oświatowym w czasach niewoli niemieckiej. Referat przyjęto burzą oklasków. Z kolei przystąpiono do wskrzeszenia placówki T. C. L., która od dwóch lat znajdowała się na terenie Starej w stanie nieczynnym. W skład nowego komitetu weszli następujący panowie: Filipowski Stanisław — prezes, Ciemny Teodor — wiceprezes, Pluta Jan — sekretarz, Pieczka Jan — skarbnik, Chelmiński Jan — bibliotekarz, Kordyniak Stanisław — zast. bibliotekarza. Lawnicy — ks. dr. Gładysz Bronisław, Sneider, Wiśniewski Stefan, Kwocz Ignacy, Maciejewski Józef. Do komisji rewizyjnej wybrano: Jasiaka Wacława, Piechowiaka Franciszka i Mi-

kołajczaka Marcina. Na członków zapisało się 40 osób.

KRONIKA WYPADKÓW

— **Niemowlę wrzucono do Warty.** — Z Warty wylowiono zwłoki około 2-miesięcznego niemowlęcia płci męskiej, zamknięte w szmaty. Zwłoki oddawiono do zakładu medycyny sądowej. (kl.)

— **Zderzenie samochodów.** Na Grochowych Łakach samochód ciężarowy P. Z. 11846, kierowany przez szofera Władysława Kosińskiego z Szamotuł, zderzył się z pojazdem konnym, którym powoził p. Edmund Suwalski (Mostowa 24). Podczas wypadku okaleczony został lekko koń, nieznacznie uszkodzony został też wóz. — Na ul. Wielkiej narożnik Klasztornej zderzył się samochód P. Z. 10494 z tramwajem linii 2. Przy zderzeniu samochód został uszkodzony. Przy obu zderzeniach obyło się bez wypadku w ludziach. (kl.)

— **Piorun uderzył w przewód tramwajowy.** Na Zawadach uderzył piorun w przewód tramwajowy i uszkodził go znacznie. W ludziach na szczęście wypadku nie było. (kl.)

KRONIKA SĄDOWA

— **Rok więzienia za trującą herbatę.** Przed sądem okręgowym w Starogardzie stał J. Behrendt i syn jego Jan z Grabowa (pow. starogardzki), oskarżeni o to, że przygotowali herbatę z tytoniu i modrego kamienia i odwar ten dawali do picia

synowi, służącemu w wojsku, aby przez to wywołał chorobę i osiągnąć zwolnienie z wojska. Oskarżony Behrendt, młodszy, tłumaczył się, że napój, który on wyrabiał, miał służyć tylko do zastrzeżenia apetytu. Sąd wydał wyrok, skazujący Jana Behrendta na rok więzienia. Zasadzony wniósł apelację. (as.)

— **Epilog lekkomyślnego oskarżenia przed prokuratorem.** W ubiegłą sobotę odbyła się sprawa karna przeciwko niejakiemu Grabarzowi, który wniósł swego czasu do prokuratury w Lesznie doniesienie na swego znajomego Gaworskiego tej treści, że Gaworski puścił w obieg pewien weksel z żyrem Grabarza, przyczem wyrażnie Gaworskiego podaje jako sprawcę fałszowania weksla. Podczas rozprawy złożył swe zeznania znawca pisma red. H. Grudziński, który wykazał, że niema mowy o fałszowaniu podpisu. Przebieg sądowy wykazał, że oskarżony istotnie podpisywał pewien weksel, jednak podpisał go in blanco i nie zorientował się dostatecznie, że właśnie ten weksel został później wypełniony na nieznana mu kwotę. Prokurator domagał się ukarania obwinionego za lekkomyślny donos do prokuratury. Sąd jednak w ostateczności uwolnił go od zarzutu świadomego fałszowania oskarżenia i tylko wobec przypuszczenia, że zachodziła tu nieświadomość, uwolnił Grabarza od kary. Gaworski jest jednakże uprawniony do wystąpienia przeciwko Grabarzowi na drodze cywilnej o oszczerstwo. (z.)

Czytelnikom naszym,
wyjeżdżającym
do

Paryża

przypominamy, że otrzymają naj-
świeższe numery

„Kurjera Poznańskiego“

w Agencji Parisienne de Journaux
6, Rue Augusta Bartholdi

Paris 15

na sali p. Stachowiaka przy udziale około 300 osób.

— **Znin.** (Buhaj zabódi pasterza.) W Brzyszkowstwie w powiecie żnińskim zabódi byk 36-letniego pasterza Wasyla Szmatka. Obrażenia były tak ciężkie, że Szmatek zmarł na miejscu. (kl.)

Z Kaliskiego

— **Turek.** (Z gimnazjum.) W tutejszym gimnazjum koedukacyjnym otrzymali świadectwa dojrzałości: Nowakowski Janusz, Lipszycówna Daniela, Kiwałówna Malwina, Kozłowska Irena, Bekarek Saturnin, Boesche Zygmunt, Jarczewski Feliks, Grzeski Julian, Danzygier Jakób, Bucikiewicz Kazimierz, Orłowska Stefania, Pawłowski Czesław, Plichtowicz Marian, Serdecki Józef, Sekalski Wojciech, Sikorski Jerzy i Wojtulewicz Mikołaj.

Strzelanina w alei czereśniowej

Dwóch dzierżawców alei postrzelono
niebezpiecznie kilku przechodniów

Z Inowrocławia donosi (ck):
We wtorek dnia 28 czerwca br. około godz. 8 wieczorem spokojna zazwyczaj aleja czereśniowa pod Rucewem w pow. inowrocławskim stała się widownią krwawego zajścia między dzierżawcami tej alei i panem Szeplerem z Byd-

goszczy i Pomagerem ze Złotnik kujańskich, a grupą ludzi, przechadzających się tą drogą. Z niewyjaśnionych dotychczas przyczyn dzierżawcy alei czereśniowej zaczęli strzelać, jeden z fuzji nabojami śrutowymi a drugi rewolwerem, do przechodniów. Wynik tej strzelaniny był okropny, bowiem 23-letni Franciszek Łuczak został ciężko ranny w piersi i nogi nabojami z fuzji i rewolweru, poza tem Marja Pańska z Inowrocławia ranna w piersi i głowę, a jednoroczna córeczka jej otrzymała postrzał śrutem w nóżki, który spowodował ich bezwład; nadto p. Helena Wesółowska z Rucewa ma kontuzję postrzałową w piersi, w brzuch i rękę, kilka osób jeszcze jest mniej jrannych i pozostały w leczeniu domowym. Wymienieni ranni zostali przewiezieni przez pogotowie ratunkowe Pow. Kasy Chorych do Szpitala Powiatowego w Inowrocławiu. Stan rannych jest groźny. Dokładnych przyczyn zajścia tymczasowo nie stwierdzono, ujawniło się śledztwo. Według oświadczenia dzierżawców, strzelanina wynikała z powodu obrywania przez przechodniów drzew owocowych. Poranieni jednakże przeczą, jakoby zrywali czereśnie.

Echa zabójstwa w Obornikach

Zabójca wylamał się z aresztu, lecz został ponownie ujęty

W poniedziałek, 27 bm. w godz. popołudniowych doprowadzono do sądu sprawców zabójstwa śp. Jana Łopińskiego. W toku śledztwa pierwotkowego okazało się, że zabójca tragicznie zmarłego jest 19-letni Józef Kuźniak z Obornik, znany z burzliwego usposobienia.

Osadzony w areszcie miejscowym zabójca zbiegł we wtorek rano wysadzając drzwi aresztu i uciekł w kierunku rzeki Warty. Podczas pościgu skoczył w ubraniu do Warty i popłynął około 500 metrów, docierając do ujścia Welny. Tutaj udało się policji ująć zbiega. Kuźniaka oddawiono do więzienia w Poznaniu, współników awantury zaś zwolniono z aresztu po spisaniu protokołów. (Kko)

Nasi korespondenci donoszą

Z Poznańskiego

— **Damasławek.** (Zdziczenie.) Nie podobała się jakimśś niegodziwcom plantacja truskawek p. Koniecznego i w nocy ub. tygodnia zniszczył ją doszczętnie.

— **(Włamanie.)** Do składu kolonialnego p. Alfonsa Mnichowskiego przy Rynku włamali się złodzieje i skradli tytoniu oraz czekolady za około 500 zł.

— **(Kradzież.)** Rolnikowi Jadachowi z pobliskiej Dąbrowy skradziono ze stajni półzorek.

— **(Spiący pasażer.)** Uczeń gimnazjalny Tadeusz Oksiak, syn kierownika parowozu z Damasławka, wracał wieczornym pociągami z Wągrowca, gdzie brał udział w wycieczce, urządzonej przez gimnazjum. Ponieważ był bardzo znużony, zasnął w pociągu i w czasie kilkuminutowego postoju na stacji w Damasławku nie zbudził się. Dopiero kilkanaście metrów za stacją przebudził się i bez namysłu wyskoczył z pędzącego pociągu. Skutkiem wypadku uległ wewnętrznemu wstrząsowi i podbiciu oka. Czynu chłopcę nikt nie zauważył. Chłopiec poczuł się z rozu w żyto i tak przeleżał do rana przez całą noc, chłodną i dżdżystą. Dopiero rano spiesząc do pracy kolejarsze zauważyli poranionego ucznia i oddali rodzicom. Stan jego jest poważny.

— **Grodzisk.** (Razilo ich!) W ub. niedzielę odbyło się otwarcie rejonowej wystawy prac szkolnych w auli szkoły powszechnej. Ekspozycja, wystawiona przez uczniów i uczennice 11 szkół, wykonana są bardzo czysto, ponieważ nawet artystycznie. Wystawa, podzielona na kilka działów, robi wrażenie dobre i możnaby spokojnie nad nią przejść do porządku, gdyby nie pewien gest żel woli, świadczący znów o wielkiem zacietrzewieniu partyjnem miejscowej „sanacji”. W dzień otwarcia wpadał każdemu zwiedzającemu wystawę w oczy obok podobizny p. Piłsudskiego, małe portrety generała broni Józefa Hallera, w ramce gustownie wykonane przez pewnego ucznia. Zwiedzający obecnie wystawę portretu generała Hallera już się nie doszuka. Został on usunięty z pośród eksponatów, gdyż razil widocznie miejscowy zespół sanatorów. Warto przy tej okazji pod adresem P. T. organizatorów wystawy stawić zapytanie, z czyjego nakazu portret ten został usunięty. (Gs.)

— **Kępno.** (Z Banku Ludowego.) — Dnia 23 bm. odbyło się walne zgromadzenie Banku Ludowego, któremu przewodniczył prezes rady nadzorczej ks. prob. Nowacki. W imieniu rady przedłożył sprawozdanie przewodniczący, który stwierdził, że rada nadzorcza odbyła pięć zebrań, a komisja rewizyjna 14. Prócz tego odbyła się rewizja niezapowiedziana. Obserwacje sprawozdanie kasowe przedstawił p. dyrektor Wyderkowski. Mówca stwierdził, że mimo kryzysu, który nawiedził wszystkie dziedziny życia gospodarczego, instytucja rozwija się pomyślnie i cieszy się zaufaniem nietylko wierzyteli swych, ale również szeregu wielkich banków, które poruczają spółdzielni czynności zastępcze na powiat kępiński. O pełnem zaufaniu, jakim darzy Bank Ludowy polska instytucja emisyjna, świadczy powierzenie zastępstwa Banku Polskiego. Przyjęto z zadowoleniem do wiadomości, że mimo ogólnej depresji, wszystkie dziedziny bankowe wykazują stały rozwój, a społeczeństwo tutejsze od dawna wycofało swe wkłady dolarowe, zamieniając je na złotowe. Obrót ogólny Banku w roku ubiegłym wyniósł po obu stronach księgi głównej 16 958 435 zł, a bilans równoważył się w aktywach i pasywach sumą złotych 1 619 319. Fundusze Banku wynoszą wraz z udziałami 320 504 zł, wkłady oszczędnościowe 797 665 zł, a kwota niespłaconych pożyczek (wekslowych i na rachunku bieżącym) 1 236 383 zł. Członków, którzy za zobowiązania spółdzielni odpowiadali ca-

łym swym majątkiem, jest na 1. 1. 1932 r. 1795. Niezależnie od funduszy jawnych i udziałów ma spółdzielnia znaczne rezerwy w nieruchomościach i papierach wartościowych. Zebrani jednogłośnie udzielili radzie nadzorczej i zarządowi pokwitowania i postanowili z zysku, wynoszącego 9 377 zł, wydzielić 5 proc. dywidendy. W dalszym ciągu obrad zaakceptowano nowy statut, oraz oznaczono kwotę najwyższego zobowiązania jednego członka wobec spółdzielni na 30 000 zł. — Ustępujących z rady nadzorczej z powodu upływu kadencji pp. Edmunda Kizierskiego — ziemianina z Kierzna, Andrzeja Olejnika — rolnika z Kąrków, oraz Aleksandra Calkosińskiego — kupca z Kępna, powołano ponownie do rady na okres 3 lat. (ck.)

— **Krotoszyn.** (Uroczystość Hallerowska.) Staraniem Związku Hallerczyków placówki Krotoszyn, urządzono w tych dniach uroczystą akademię ku czci 15 rocznicy wydania dekretu przez rząd francuski na tworzenie samodzielnej armii polskiej we Francji. W uroczystości brał udział Legion Wlkp. z pocztami sztandarowymi oraz Obóz Wielkiej Polski. Po zagajeniu przez prezesa Nabdyka, odśpiewał kilka pieśni tuż, chor męski pod batutą dyrygenta p. Frackowiaka. Referaty wygłosili pp. Antoszkiewicz i Szlanga, poczem orkiestra odegrała „Boże coś Polskę” i Marsyljanke. W końcu akademii wznieśli okrzyki na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej i Francji, Romana Dmowskiego, Ign. Paderewskiego i gen. Józefa Hallera. Akademię zakończono odśpiewaniem „Roty”.

— **(Przymicia.)** Dn. 13, 14 i 15 bm. obchodziła parafia nasza zwykłą uroczystość. Odbyły się bowiem przymicie ks. ks. Czesława Tuszyńskiego, Zygmunta Miłojczaka i Edmunda Lorkiewicza. Po uroczystych nabożeństwach udzielili młodzieży kapłani błogosławieństwa swym rodzinom oraz wiernym. Fara była pięknie ubrana zielenią, kwiatami i przepiękną wiernymi.

— **(Bałwochwaltwo.)** Postawiono i w Krotoszynie za żywota pomnik, którego odsłonięcie 19 bm. wypadło bardzo blado. Wydatek kilkunastu tysięcy złotych przydałby się na ważniejsze cele. Ale trudno — orderki posypią się teraz jak z rogu obfitości.

— **Krzywiń.** (Chłopiec zginął pod samochodem.) Na szosie pomiędzy Krzywińniem a Czerwonąsią kierujący autobusem szofera Kazimierz Greger z Leszna najechał 5-letniego Henryka Góreckiego z Krzywińni. Obrażenia były tak ciężkie, że nieszczęśliwy chłopiec zmarł wkrótce po wypadku. Szofer, kierujący autobusem na linii Leszno-Krzywiń, nie ponosi winy w strasznym wypadku, jak to w dochodzeniach stwierdzono. (kl.)

— **Międzychód.** (Pożar.) W nocy na 26 bm. powstał pożar w Niemczewie w powiecie międzychodzkiem, gdzie spalił się dom robotniczy, należący do majętności. Żywy i martwy inwentarz zdołano uratować, natomiast dom spłonął doszczętnie. (z.)

— **Sarnowa.** (Z życia S. M. P.) W niedzielę, dnia 3 lipca bm. organizuje tutejsze S. M. P. swoje Święto Młodzieży z różnymi uroczystościami. Wszystkie bratnie towarzystwa prosimy na ten dzień do Sarnowy.

— **(Wieczór religijny.)** W piątek, dnia 24 bm. odbył się staraniem Straży Honorowej Najśw. Serca Jezusa odczyt O. oblaty Sychalskiego na tem: „Praca misyjna OO. Oblatów zagranicą”. Słuchacze wysłuchali półtoragodzinnego przemówienia O. oblaty w skupieniu i wielką uwagą. Dwie piękne deklamacje, wygłoszone przez harcerki Janinę Glińską i Świątkiewiczównę, urozmaiciły religijny ten wieczór. Przewodniczył p. Czesław Bagorski, a słowo wstępne wygłosiła zelatorka p. Maria Malakówna. Wieczór odbył się

Wielka szajka włamywaczy kolejowych w potrzasku

Przez długi czas okradali bezkarnie pociągi transportowe —
Towar kupowali Żydzi

Ostrów, 29 czerwca.
Od początku tego roku grasowała na terenie Wielkopolski i b. Kongresówki szajka włamywaczy kolejowych, dopuszczając się całego szeregu włamań do pociągów tranzytowych w biegu, unosząc za każdym razem łup wartości kilku, a nawet kilkudziesięciu tysięcy złotych.

Po dłuższych obserwacjach i wiadomościach wpadła na trop szajki i aresztowała jej herszt Antoni Leskiego oraz jego pomocników Stanisława Ratajczaka, mieszkańca Wrześni i trzech zawodowych włamywaczy Gibrowskiego, Zawitaja i Kaźmierskiego, mieszkańców miasteczka Miłostaw pow. Września. Nadto aresztowano paserów w Kleczewie pow. Konin: Russa, Wolkowicza, Widawskiego, Wassermanna, Wolsztajna i Maciejewskiego z Wrześni. Łup paserów został odebrany i odtransportowany do ekspedycji towarowej P. K. P. Herszt szajki złodziejskiej Leski u-

prawiał swój proceder od szeregu już miesięcy, zamieszkując we Wrześni pod pozorem prowadzenia tam domu handlowo-komisowego, mając wiernego sekundanta w osobie Ratajczaka, właściciela auta, który jeździł niem po łup na miejsce kradzieży, a następnie ze skradzionym towarem z Leskim i jego towarzyszami po mniejszych miasteczkach b. Kongresówki i Poznańskiego, gdzie skradziony łup sprzedawali. W afere tych kradzieży jest włączona kochanka Leskiego, Pawłaczakowa, żona kolejarza z Bydgoszczy.

Dzięki energicznemu śledztwu udało się jedną z groźniejszych szajek złodziejskich na pociągi tranzytowe zlikwidować i kolej odzyskała lwia część łupu. Sędzia śledczy w Ostrowie osadził wszystkich w więzieniu śledczym.

W traktacie dochodzeń udowodniono aresztowanym 9 poważnych napaść na pociąg. Wszyscy do winy się przyznali. (Or.)

Żydzi wieluńscy wykupują ziemię polską

„Sanacyjne” „Echo Wieluńskie” zaciera ręce z radości

Wieluń, 29 czerwca.

Dowiadujemy się, że w ostatnich dniach sprzedany został w drodze licytacji jeden z najstarszych majątków rodowych w powiecie wieluńskim — Skomlin, będący od setek lat własnością rodziny Bakowskich. Majątek ów kupili Żydzi z Wielunia w cenie po 600 zł za morgę, czyli mniej więcej za taką kwotę, jaką dotychczasowy właściciel płacił przed niedawnym czasem za jej zdrenowanie.

Nowymi dziedzicami tego pięknego majątku są stu procentowi Żydzi wieluńscy: Grinsztajn, Szlama Lasman, Josek Kamioner, Dawid Kober i inni. W majątku tym będzie podobno utworzona pierwsza próbna kolonia rolniczo-żydowska.

Tyle donosi w tej bolesnej sprawie nasz korespondent wieluński.

„Sanacyjne” „Echo Wieluńskie”, podając tę samą wiadomość w numerze z dn. 29 bm. dodaje z entuzjazmem i radością: „Spodziewać się przeto należy, że o ile próba (mowa o utworzeniu w kupionem przez Żydów majątku próbnej kolonii rolniczo-żydowskiej — red.) wypadnie dodatnio, to „wkrótce podobnych kolonii będziemy mieli w kraju daleko więcej.”

A więc z jednej strony tragiczny i bolesny fakt wykupywania przez Żydów z rąk polskich majątków ziemskich, a z drugiej radość „sanatorów” z „Echa Wieluńskiego”, i nadzieja, że „wkrótce podobnych kolonii będziemy mieli więcej”. Piętnujemy takie stanowisko „sanacyjnego” organu i wzywamy społeczeństwo m. Wielunia, aby się do tych panów i ich pisma odpowiednio ustosunkowało.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

WIELKOPOLSKA ZIEMIA WIELKOPOLSCY LUDZIE

Na marginesie ważnej pracy — Przydała się nam dobra polska administracja — Państwo i Kościół, dwaj najwięksi „obszarnicy” — Olbrzymia kolonia Nałęczów — Wy-marli i wywędrowali na wschód — Bnińscy, Mielżyńscy, Racyńscy — Rydzyna i inne „klucze” — Ważne źródło dla badaczy.

Już zgórą dziesięć lat temu powstała z inicjatywy prof. Wład. Semkowicza osobna Komisja Atlasu Historycznego Polski przy Akademii Umiejętności w Krakowie, która miała patronować innym komisjom lokalnym. Głównym owocem kilkoletniej wyteżonej pracy komisji krakowskiej jest wydana w r. 1930 mapa województwa krakowskiego z doby sejmiku czteroletniego (w podziale 1:200 000). Z innych placówek lokalnych, założonych przez Akademię Umiejętności, najruchliwszą okazała się warszawska, która ma na ukończeniu mapę województwa płockiego z tejże samej doby. W Poznaniu natomiast szło zmontowanie całej pracy nad atlasem znacznie oporniej, tak, że dopiero w styczniu 1932 r. osobna podkomisja atlasu historycznego Polski, utworzona przy Komisji Historycznej Tow. Przyj. Nauk pod przewodnictwem prof. Stan. Pawłowskiego, przystąpiła do zbierania materiałów do mapy województwa poznańskiego w dobie sejmiku czteroletniego.*)

W tym celu założono osobną kartotekę dla wszystkich miejscowości dawnego województwa poznańskiego, do której wpisuje się różne wiadomości, wydobyte ze źródeł historycznych. Według stanu obecnego obejmuje ona 1977 nazw miast, miasteczek, wsi, folwarków, karczem i pustkowi, ułożonych alfabetycznie według powiatów, na jakie rozpadło się to dawne, przez pierwszy rozbiór z r. 1772 silnie na północy okrojone województwo poznańskie; i tak powiat poznański obejmuje 988 nazw, powiat kościański 912 nazw, a mała ziemia wschowska tylko 77 nazw. Oczywiście stoimy dopiero w okresie początkowym pracy, która jest obliczona na kilka lat. Osobną pracę stanowią będzie zebranie ściśle geograficznych materiałów, odnoszących się do gór, borów, jezior, stawów, rzek i bagien.

Ponieważ przyszła mapa ma zapo-moć odpowiednich znaków uwydatnić wielkość każdej miejscowości według ilości jej domów (czyli t. zw. dymów), więc podano w kartotece przy każdej miejscowości ilość dymów. Było to możliwe dzięki ulepszonej polskiej administracji skarbowej po pierwszym rozbiórce, która założyła starannie spisane t. zw. taryfy podymnego, gdzie celem należytego ściągania podatku, zwanego podymnym, przy każdej miejscowości podano dokładną ilość jej domów. Najdokładniejszą pod tym względem jest taryfa z r. 1790.

Drugim ważnym źródłem były opisy parafii, sporządzone przez plebanów dla województwa poznańskiego ok. r. 1784, które między innymi cen-nemi wiadomościami podają również nazwiska właścicieli poszczególnych miejscowości. Wprawdzie nie wszystkie te wiadomości, wyjęte z opisów parafii, będą mogły być uwzględnione na mapie, ale wszystkie to, co nie wej-dzie na mapę, znajdzie pomieszczenie w oddzielnie drukowanych „Materiałach”, ułożonych alfabetycznie w formie słownika geograficznego.

Chociaż zebrane dotąd materiały są jeszcze dość skąpe, to jednak można już dzisiaj na ich podstawie utworzyć sobie pewien obraz stosunków własnościowych na tym obszarze u schyłku dawnej Rzeczypospolitej, opierając się na ilości domów, skupionych na obszarach pozostających w jednym ręku.

Najwięcej ziemi w ówczesnym województwie poznańskim należało do państwa, w dużych 9 kompleksach, skupionych w oddzielne starostwa, które dochodziły do 1000 dymów, jak n. p. starostwo międzyrzeckie.

Drugim potężnym czynnikiem w władaniu ziemią był Kościół. Dla przykładowi wystarczy zaznaczyć, że same dobra stołowe biskupstwa poznańskiego, obejmowały cztery duże klucze: bukowski, pszczerwski, krobowski i dolski, razem przeszło 1500 dymów, a dobra starożytnego opactwa benedyktyńskiego w Lubiniu przeszło 600 dymów.

*) Pisałem o tem pt. „W Poznaniu rozpoczęła się ważna praca”, „Kurjer Poznański”, r. 1932, nr. 92. Dział Kultury i Sztuki.

Ciekawsze są jeszcze stosunki w obrębie własności prywatnej. Tamte kompleksy dóbr państwowych, a zwłaszcza kościelnych nie uległy bowiem tak silnym fluktuacjom w biegu wieków, jak dobra prywatne. Jeśli porównamy własność prywatną na tem terytorjum w XV wieku ze stanem z okresu schyłkowego Rzeczypospolitej, to przekonamy się jak znaczne tu za-szły zmiany.

Cale terytorjum na północny zachód od Poznania, z Czarnkowem, Szamotułami, Ostrogiem, Obrzyckiem i Lwówkiem, aż po granicę brandenburską, stanowiło w średniowieczu jedną wielką dziedzinę rodu Nałęczów, który nasi heraldycy wywodzą z okolic Gąsawy. Z biegiem dziejów ród ten rozpadł się na szereg potężnych rodów, jak Czarnkowscy, Gembiccy, Szamotulscy, Ostrogowie, Lwowscy, które już z końcem XVI wieku wymierają. Inne drobniejsze linie, oddzielone z biegiem wieków od wspólnego głównego pnia, wywędrowały na wschód. Tak np. wykazują źródła, jak najprawdopodobniej w XIV wieku od rodu Szamotulskich oddzieliły się rody Psarskich i Żydowskich; z końcem XIV wieku powstaje nowa rodzina, bo Niemierza Żydowski, właściciel Żydowa (w pow. poznańskim, na półn.-zach. od Poznania), ma dwóch synów, z których starszy Mikołaj dostaje Żydowo, podczas gdy młodszy syn Dersław, otrzymawszy na własność sąsiednie Rostworowo, dał początek nowej gałęzi Nałęczów: Rostworowski, którzy następnie z początkiem XVII wieku emigrują na wschód. Skutkiem tego wymarcia i emigracji przeszła ziemia na tem terytorjum w inne ręce. Bo chociaż spotykamy tu znaczny obszar dóbr obrzyckich w ręku Filipa Racyńskiego, ojca tyle sławnego Edwarda, to nie trzeba jednak zapominać, że ta linia Nałęczów wywędrowała jeszcze w średniowieczu do ziemi wieluńskiej (stąd jej przydomek „z Małoszyna”), a wróciła znów w te strony dopiero z końcem XVI wieku.

U schyłku Rzeczypospolitej występują na tem terytorjum inne rody. Przedewszystkiem starosta sokolnicki i sędzia ziemski poznański Łukasz Bniński, z rodu Łodziów, równie starożytnego jak Nałęcz, pan dóbr lwóweckich i bieżdrowskich, oraz pisarz w. koronny Maksymilian Mielżyński, właściciel dóbr pniewskich i trzciel-skich (razem z dobrami w ówczesnym pow. kościańskim ok. 1300 dymów), z rodu Nowinów, którego linia wywodzi się z Mielżyna koło Powidza.

Obok tych trzech ówczesnych magnatów: Maksymiljana Mielżyńskiego, Łukasza Bnińskiego i Filipa Racyńskiego, tylko nieliczne już jednostki potrafiły skupić w jednym ręku dobra, obejmujące ponad 500 dymów. Należy tu przedewszystkiem wymienić dobra grodzkie i opale-nickie (ok. 1100 dymów), stanowiące część spadku po zmarłym wówczas wojewodzie sieradzkim Opalińskim, następnie dobra rydzynskie wojewody poznańskiego Augusta Sułkowskiego (ok. 1000 dymów), klucz stęszewski kasztelana krakowskiego ks. Antoniego Barnaby Jabłonowskiego (ok. 800 dymów), dobra wronieckie, swarzędzkie, dublińskie i świnińskie wojewo-dzica kaliskiego Augustyna Koźmiń-skiego (ok. 700 dymów), bojanowskie generałowej Fryderyki z Kotwiczów Bojanowskiej (ok. 650 dymów), oraz klucze czempiniński i wylomski starościca łęczyńskiego Feliksa Łodzia Szoldrskiego (ok. 650 dymów).

Powyższe wywody są oczywiście tylko próbka materiałów, jakie gromadzi komisja atlasowa celem opracowania mapy dawnego województwa poznańskiego w dobie sejmiku czteroletniego. Materiał dotyczący stosunków własnościowych na tem terytorjum wymaga jeszcze dalszych badań i poszukiwań. Wydany jednak w przyszłości w formie słownikowej odda niewątpliwie wybitne przysługi przyszłym naszym badaczom.

Dr. Feliks Pohorecki.

Poznań

ŻYCIE KULTURALNE

KRAJOZNAWSTWO

Wycieczki krajoznawcze po Wielkopolsce. Do opisywanych już wycieczek poznańskiego oddziału Polsk. Tow. Krajoznawczego przybyły w czerwcu jeszcze trzy. Pierwsza zaprowadziła uczestników do Niepruszcza i do Tomia, gdzie zwiedzono różne zabytki i grodzisko przedhistoryczne, oraz do Stęszewa. Następnej niedzieli udano się do Ostrogi i Szamotuł. Szczególną uwagę zwracających zwrócił zamek Górków, Czarna Wieża (wieżenie Halszki z Ostrogi) i wspaniały kościół gotycki w Szamotułach. Ostatnia wycieczka udała się ze Stęszewa brzegiem jeziora Witobelskiego do Łodzi, gdzie zwiedzono kościół drewniany z XVII wieku, następnie wyspę jeziora Góreckiego i ruiny zamku po Tytusie hr. Działyńskim, poczem lasami udano się do Puszczykowa, skąd koleją do Poznania. We wtorek, 28 czerwca wyjechała, jak już donosiliśmy liczna wycieczka poznańska do Wilna, Grodna i Białowieży.

NAUKA

Z Pol. Akademii Umiejętności. Wydział historyczno-filozoficzny odbył posiedzenie z referatami prof. M. Handelsmana nt. „Przyczynki do działalności Mickiewicza w czasie wojny krymskiej” i doc. dr. A. Vetulaniego pt. „O kodeksie dekretu Gracjana w Bibliotece Jagiellońskiej”.

Z Pol. Tow. Chemicznego. Oddział wileński odbył posiedzenie z referatem prof. dr. M. Hlasko nt. „Fizyczne i chemiczne teorie elektrolitów w świetle badań doświadczalnych”.

TEATR

Nowy Pagnol w Warszawie. Piszą nam z Warszawy Teatr Narodowy wystawił sztukę Marcellego Pagnola „Fanny”. Znany jest w Warszawie Pagnol z „Pana Topaza”, zjadliwej satyry, która miała ogromne powodzenie w Teatrze Polskim. Nie był natomiast grany „Mariusz”, słynna we Francji sztuka, osnuta na życiu marsylijskim, więc wybitnie „regionalna”, a powtarzana w Paryżu przez tysiąc wiecóworów z rzędu! „Fanny” jest dalszym ciągiem „Mariusza”, występują w niej te same osoby, ale stanowi całość sama dla siebie i obfituje w momenty wzruszające równie jak w satyryczne. Bohaterka, porzucona przez lekkoducha, Mariusa, który ją w sobie rozkochał, została żoną pocziwego mieszczucha. Nagle kochanek wraca. W sercu Fanny walczy dawna miłość z obowiązkiem, lecz obowiązek zwycięża. Grała Fanny p. Malicka, kupca p. Orwid, Mariusa p. Wesolowski i in. Wspaniałe dekoracje Frycza. (tw)

SZKOLNICTWO

Drugoroczność w szkole. Zagadnieniu temu poświęcone są dwa artykuły w nr. 5/6 „Pracy Szkolnej”. W pierwszym p. Walawska na samym wstępie stwierdza, że drugoroczni — to niezawsze najmniej zdolni, ani leniwi, to czasem bardzo dobry materiał ludzki lub bardzo subtelna psychika. Winę ponosi często system szkolny, który nie każdemu dziecku umożliwia dalszy jego rozwój bez cofania się. Przyczyn tego są najrozmaitsze, m. in. podział na klasy, czas trwania roku szkolnego, stałe programy, metody pracy. — Artykuł drugi — to ankietą w sprawie drugoroczności, opracowana przez nauczycielstwo warszawskie. (St. N.)

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Gdzie stanie Słowacki we Lwowie? Piszą nam ze Lwowa: Wiadomo, że pomnik Słowackiego, wykonany przez p. Wittiga, będzie ustawiony przed Teatrem Wielkim, ale dotychczas miał się znaleźć na osi Muzeum Przemysłowego, obecnie zaś plan został zmieniony. Pomnik stanie na osi teatru, na 20 metrów od fasady, tak bowiem przedstawi się korzystniej i dla siebie i dla otoczenia. Projekt zobaczymy w lipcu w Pałacu Sztuki, razem z innymi rzezbami p. Wittiga na wystawie zbiorowej. (lk)

VARIA

W Wilnie 35 lat temu. Piszą nam z Wilna: Starszym uczestnikiem Wianków na Wilji, urządzonych w przeddzień św. Jana, przypomniała tu uroczystość, że rok obecny jest dla Wilna jubileuszowym w niemałej mierze, jako trzydziestopięć lat od r. 1897, w którym urządzono cały szereg manifestacji narodowo-kulturalnych. Pierwszą była wielka wystawa sztuki polskiej z działem retrospektywnym. (liczyła 500 płócien, zwiedziło ją 6500 osób), dalej właśnie Wianki-Sobótki, potem wmurowanie tablicy ku czci Syrokomli w jego mieszkaniu „pod Królewskim Młynem”, i wycieczka młodzieży do Borejkowszczyzny, gdzie mieszkał Syrokomla, i gdzie ustawiono na pamiątkę stół granitowy z napisem i wykuta lira; dalej uroczyste nabożeństwo żałobne za zmarłych w r. 1897 Asnyka i Ujejskiego, wreszcie urządzone w Zaduszkach „święto zmarłych”, z uroczystym oświetleniem grobów, jako ciąg dalszy rozpoczętej w r. 1895 opieki nad pomnikami ludzi zasłużonych, którzy spoczywają na Rossie i na cmentarzu Bernardyńskim. (wz)

PADEREWSKI W PARYŻU

Podawaliśmy już obszerną wiadomość o Tygodniu Szopenowskim w Paryżu, przed jego rozpoczęciem, opisując program uroczystości. Rozpoczęło go otwarcie Wystawy pamiątkowej z której obszerne sprawozdanie znajda czytelnicy na innem miejscu naszego pisma. Tutaj podajemy kilka wrażeń z koncertu mistrza I. J. Paderewskiego, spisanych przez specjalną naszą korespondentkę. Koncert ten był, jak wiadomo, pierwszym w trzydniowym szopenowskim Festiwalu. Słuchano go w całej Polsce, gdyż był transmitowany przez radio; tem ciekawsze będą wrażenia z bezpośredniej na nim obecności.

Paryż, 27 czerwca.

Kto wie, jak wielką popularnością cieszy się Paderewski we Francji; a specjalnie w Paryżu, ten nie zdziwi się, iż ostatni koncert stał się jednym ogromnym triumfen polskiego artysty. Paryż bowiem czci w Paderewskim zarówno jego artyzm, jak wielki patriotyzm i szczerą sympatię dla Francji. A Francuzi są na to bardzo wrażliwi. Kilka dni przed koncertem, teatr des Champs w Eylées był formalnie oblegany. Wykupiono wszystkie miejsca od najtańszych do najdroższych.

W dniu koncertu, jeszcze przed jego rozpoczęciem, wielki teatr wypełniony jest szczerze. W loży prezyden-towskiej zasiada królowa belgijska Elżbieta w towarzystwie prezydenta Francji i pani Lebrun.

W chwili, gdy Paderewski ukazuje się na estradzie powstaje z miejsca królowa i pp. Lebrun, a za nimi cała sala, wybuchając niekończącą się długo burzą oklasków. Paderewski siada przy fortepianie. Na sali zapada cisza.

W teatrze wyjątkowy wprost nastrój. Uwaga całego audytorjum skupiona jest na estradzie, od której płyną wspaniałe akordy. Nad fortepjanem króluje głowa o srebrzystych włosach; na twarzy Mistrza malują się coraz to silniejsze uczucia w miarę, jak sam poddaje się potędze szopenowskiego czaru. Odczuwa go coraz to widoczniej i publiczność, śledząc ze skupieniem każde poruszenie genialnych palców artysty.

Przebrzmiały już tony Fantazji, nokturn i sonaty. Na przerwie szalona wprost owacja. Brawa nie ustają; Królowa Elżbieta, nie kryje swego entuzjazmu, oklaskując artystę gorąco, podobnie zresztą jak i Prezydent Republiki Francuskiej oraz pani Lebrun.

Druga część koncertu odbywa się w tej samej podniosłej atmosferze.

Po ostatnim punkcie programu „Polonazie”, rozpoczyna się znów żywiołowa owacja. Paderewski siada znów do fortepianu. Gra jeszcze. Znoszą mu kwiaty na estradę. Słychać entuzjastyczne okrzyki: „Vive Paderewski!”, „Vive la Pologne”.

Przed teatrem nowe manifestacje. Paderewski odjeżdża do ambasady polskiej na przyjęcie, urządzone na cześć jego oraz królowej belgijskiej.

Paderewski zostanie w Paryżu do końca miesiąca. Potem uda się do swej posiadłości Riond-Bossou w Szwajcarii, aby odpocząć po męczącym tournée w Ameryce, po triumfalnej podróży po Belgii i Francji. Będzie też tam zapewne pracował nad ukończeniem swych pamiątek, które ukażą się prawdopodobnie w marcu przyszłego roku, w Stanach Zjednoczonych. Nie potrzeba chyba dodawać, iż już obecnie cały świat intelektualny wychyła się ze zrozumi-aniem zainteresowaniem.

Irena Briares

Pisma nadesłane

„Dom. Osiedle, Mieszkanie”. Nr. 5. Treść: T. T.: „Tani dom własny”. — Arch. arch. R. Gutt i J. Janowski: „Seryjne domy drewniane”. — Le Corbusier: „Architektura”. — T. Toeplitz: „Ile i jakich sklepów powinno być w mieście”. — Inż. G. Drzewiecki: „Rozplanowanie dróg w mieście”. — Arch. M. Łokciowski: „Projekt tanich domków drewnianych”. — „Jeszcze z wystawy”. — Wnętrze. — Kronika. — Adr. Red. Warszawa, Krak. Przedmieście 5, m. 5.

„Przyjaciel Szkoły”. Nr. 12. Treść: L. Muchówna: „Przez słońce i kwiaty do wydanej pracy, czyli jak spędzić wakacje”. — J. Brzoza: „Wobec reformy kształcenia nauczycieli”. — F. Gózdziol: „Seminarysta w szkole powszechnej”. — Dr. St. Frycz: „Jak należy opracowywać streszczenie dzieła”. — J. Wojciechowski: „Polski robotnik o polskiej szkole”. — St. Nowaczyk: „Nasza miejscowość”. — J. Wachowski: „Kwestia seksualna w wychowaniu”. — L. Bandura: „Przegląd Dobrej Nadziei”. — Nowe książki. — Wycinki. Adr. Red.: Poznań, Wielka 18.

Lwy na wolności

Powszechnie panuje mniemanie, że lew jako zwierzę drapieżne rzuca się na każdego człowieka, który mu wejdzie w drogę. Tymczasem tak nie jest. Lew, żyjący na wolności jest niezaczepiony najspokojniejszym i najłagodniejszym zwierzęciem pod słońcem i łatwo oswoja się z obecnością człowieka.

Podróżnik angielski Marcusswell Max-well tak opisuje swe lwie przygody w centralnej Afryce:

W czasie naszej wiołczę afrykańskiej dotarliśmy z żoną do brzegu rzeki Simiyu, której źródła znajdują się na zachodnich stokach wzgórz Serengeti nad jeziorem Tanganyika, w nadziei, że tutaj uda nam się zetknąć bezpośrednio z większą ilością lwów i z ich życiem rodzinnym. Istotnie też już w tym samym dniu spostrzegaliśmy z dalega na wzgórzu kilka lwic, wesoło bawiących się z młodemi. Kiedy zbliżyliśmy się do tego miejsca, spostrzegaliśmy kilka dalszych samiec z młodemi, wygodnie rozłożonych w cieniu drzew i z lubością chłodzących się przyjemnym powiewem wiatru z doliny. Obóz miał kształt półkolisty i dostępny był z wszystkich stron. Wjechaliśmy samochodem naszym w sam środek obozu, co dało nam sposobność bliższego zaznajomienia się z życiem tych zwierząt. Strachu nie było widać po nich żadnego, tem więcej za to objawiały one ciekawości i przyjęły nas bardzo grzecznie. Było ich tam razem osiem starych i trzy-nastu młodych lwiat. Grube pomruki, odzywające się z pobliskich zarośli, zdradzały obecność dziewiętej lwicy z jej młodemi. Niebawem spostrzegaliśmy także młodego lwa z krótką grzywą, widocznie ojca tej rodziny. Od czasu do czasu pojawiał się także starszy lew o wspaniałej grzywie. Młodszy lew podchodził bardzo blisko do samochodu, tak iż razu pewnego udało mi się zrobić zdjęcie z niego i jego rodziny. Starszy pan niestety nigdy nie podszedł dość blisko do naszego aparatu fotograficznego, był on widocznie więcej doświadczony, niż reszta tego towarzystwa, i dla tego nieco podejrzliwy. Widok pozycja tej lwiej rodziny był niezmiernie interesujący, i nie mogliśmy poprosić od niego ócz oderwać. Matki leżały przeważnie w cieniu na skałach, okalających środek obozu, podczas gdy lwiatka zabawiała się u dołu. Bawiły się one przemile jak dzieciaki, powracając co chwila od zabawy do matek i tuląc się do nich pieszczotliwie. Repertuar zabaw był wręcz niewyczerpany. Najulubieńszą grą były gonitwy przez skały i zarośla, między nogami matek, do najciemniejszych schowków. Z chwili jednakże pojawienia się naszego samochodu wszystkie lwiatki urządziły sobie natychmiast wesołą gonitwę dokoła niego. W pewnej chwili wszystkie jakby na komendę położyły się na brzuchy i poczęły podkładać się ku nam, kitami były o ziemię i pomrukiwały srodze. Nie wolno im było wszakże podejść zbyt blisko, o to postarała się lwica, która trzymała straż. Kiedy jednakże matki przekonały się, że z naszej strony nie grozi młodym żadne niebezpieczeństwo, puszczano je zupełnie swobodnie. Nieraz i matki same podchodziły do nas blisko, okręcały samochód i przyglądały się nam z zaciekawieniem. Arcywesoły widok przedstawiało karmie-

nie młodych. Co rano i co wieczór stawały one przed matkami i wśród głośnego miaczenia domagały się pokarmu. Zbyt niecierpliwa matka odgarniała lekkim uderzeniem łapy.

Kiedy już przez kilka dni doznawaliśmy tak miłego przyjęcia ze strony lwów, postanowiliśmy odwzajemnić się, zapraszając ich na śniadanie. Następnego dnia upolowaliśmy kozła i przytroczyliśmy go liną do samochodu. Jak zwykle, wyszli ku nam dwie lwice, by złustrować gościa. Teraz rozpoczęły się wesołe wyścigi. Między samochodem i lwicami, które próbowały zjeść kozła, zanim dojechalibyśmy do obozu. Samochód zwyciężył, pozostawiając w tyle dyszące ze zmęczenia lwice. Dojechawszy do obozu, położyliśmy kozła na środku podwórka, poczem oddaliliśmy się na odpowiednią odległość, ażeby lwów nie onieśmielać. Najpierw pojawiła się jedna matka i potem druga, a stwierdziliśmy, że wszystko jest w porządku, przywołały młode. Niebawem całe towarzystwo zabrało się do śniadania, nie zwracając zupełnie na nas uwagi, chociaż znajdowaliśmy się od nich tylko o 25 stóp oddaleni. Uczta nie trwała długo, a po niej rozpoczęły się znowu gry i gonitwy. Młode lwiatka uchwyciły za linę, którą przywiązany był kozioł do samochodu, i poczęły ją sobie wzajemnie wyrzywać. Z jednego końca ciągnęły dwa młode i matka, z drugiego trzy młode z matką. Wobec takiego napełnienia lina pękła, a zapaśnicy w pocieszeniu koziołkami stoczyły się na dół, teraz jednakże zabawa stała się ogólniejszą, ponieważ były dwie linie, które przecież w krótko potargane zostały na strzępy.

Mimo śniadania lwiatka, jak zwykle, tak i tego dnia pod wieczór obstępowały matkę i domagały się kolacji. Lwica, nie mogąc się opętać natrętem, w kilka potężnych susach uciekla im w najwyższe gałęzie jednego z drzew, dokąd młode mimo kilkakrotnych prób nie zdołały za nią podążyć. Spacer ten lwicy na wierzchołek drzewa dał nam jednakże do myślenia. Jak łatwo który z tych potężnych kotów mógłby jednym susem znaleźć się tuż obok nas w samochodzie, zanim zdołalibyśmy choćby sięgnąć po strzelbę.

Następnego dnia postanowiliśmy wracać do Nairobi. Przedtem jednakże upolowaliśmy jeszcze kozła na prowiant i przy-mocowałem go pod tylną karoserję maszyny. Po drodze postanowiłem pożegnać się z lwami, nie przypuszczając zupełnie, że mogą one zaatakować ukrytego pod wozem kozła. Lecz stało się inaczej. Skoro tylko zbliżyłem się do obozu, dwie lwice, które zwykle wychodziły na moje spotkanie, rzuciły się natychmiast na kozła i chwyciwszy go za łeb, z taką siłą poczęły go tarmosić, że pociągnęły za sobą samochód. Nie było innej rady, jak przeciąć linę i kozła pozostawić na pastwę lwów, które go też natychmiast zabrały do obozu, gdzie ich powitały głośne wybuchy zadowolonia reszty towarzystwa.

Tego samego dnia opuściliśmy z żoną tę okolicę, zadowoleni, że udało nam się zetknąć z bliska z temi milami zwierzętami. Nie zaznały one jeszcze strachu, który z ludzi i zwierząt robi istoty niebezpieczne, nie stały się one jeszcze dziłkami zwierzętami.

W i P.

„Cudowny“ eliksir rumuńskiej „kapłanki“

Donoszą z Bukaresztu, że w więzieniu w Timisoara, w Transylwanii, przebywa od pewnego czasu tajemnicza „kapłanka“, której tożsamości dotąd nie można było stwierdzić. „Kapłanka“ Teresa, tak ją bowiem powszechnie nazywano, zamieszkiwała przez długi okres czasu w wiosce Satul Lung, w nędznej jaskini, wykopanej w pagórku, przed którą jednak zatrzymywały się codziennie luksusowe samochody. Ze wszystkich niemal miast i miasteczek Rumunii przybywali „klijenci“ celem nabycia „eliksiru siostry Teresy“, sprzedawanego przez kapłankę po dość wysokich cenach, od 2 do 20 tysięcy lej. Uważano ją za świętą, a eliksir przez nią sprzedawany, który po długich modłach wytryskiwał w obecności wszystkich, z oczu rzeźby, zamykającej wrota jaskini, ulecał wszelkie choroby. Mechanizm „cudownego“ posagu nie był zbyt skomplikowany. Statua miała oczy prześwidrowane, a współniczka „świętej“ odpowiednio ukryta, wyciskała gąbki, z których ulatywał eliksir. Zdemaskowanie sprytniej oszustki spowodował pewien właściciel młyn, który za bezskuteczny eliksir na reumatyzm zapłacił 12 tys. lej.

S. F.

Rozpaczliwy wyścig ze śmiercią

Niezwykle zdarzenie notują gazety amerykańskie. Trzyletnia Marjorie Collins, mieszkanka miasta Orlando na pół-

wyspie Floryda, poślęła przed kilku dniami małą kostkę, która utkwiała jej w krtań. Zawezwano niezwłocznie lekarza, który orzekł, że jest w tym wypadku bezsilny. Ze smutkiem oświadczył rodzicom, że dziewczynce pozostałe zaledwie kilka godzin życia. „Bronchoskop“ mógłby uratować dziecko, lecz instrument taki znajduje się daleko bo aż w Filadelfji odległej od Orlando 1600 km. Ojciec dziewczynki zdecydował się szybko. Porwał dziecko na ręce i rozpoczął wyścig ze śmiercią. Z szybkością strzaly pomknął samochód na stację kolejową Orlando, gdzie wzięto specjalny pociąg pośpieszny do Waszyngtonu. W Waszyngtonie czekało zamówione telefonicznie auto. Ojciec z dzieckiem dostali się na lotnisko. W przeciągu 62 minut aeroplan przywiózł chorą dziewczynkę i ojca jej do Camden w New Jersey. Tu czekał już zamówiony telefonicznie samochód szpitalny. Automobil pędził z rekordową szybkością. Lecz i minuty uciekają również, a każda chwila zbliża widmo śmierci. W sali operacyjnej wielkiego szpitala w Filadelfji czeka chirurg ze swym asystentem. Rozpaczliwy wyścig skończył się zwycięstwem życia nad śmiercią.

S. F.

Nowy zawód — latający pucybut

W Berlinie powstał nowy typ pracownika — latający pucybut. Zawód ten — jak się okazuje — wcale rentowny, bo uprawiany w zamożniejszych tylko dzielnicach miasta, polega na tem, iż wędrowni pucybut przyjmując zamówienia abonamentowe na czyszczenie wszystkich okuć domowników, w określonych godzinach rannych. O tej lub innej godzinie zjawia się on ze swemi utensyliami i pudłem pasty, w niesłychanie szybkim tempie doprowadza do blasku i czystości okna, poczem zostawia duplikat rachunku i pędzi dalej do innych stałych klientów.

Z RÓŻNYCH STRON POLSKI

Zgon 114-letniego staruszka

We wsi Masłowce gminy Twereckiej na Wileńszczyźnie zmarł 114-letni Szymon Adamowicz, który do 1931 r. cieszył się jak najlepszym zdrowiem i dopiero w r. b., a więc mając lat 114, poczęł niedomagać. Wiekowy starzec pozostawił 6 prawnu-ków, 8 wnuków i 2 synów, Piotra i Wiktora, liczących około 75 lat.

Przechwycono 20 kg. sacharyny

Od dłuższego czasu na rynku towarowym we Lwowie pojawia się sacharyna pochodzenia zagranicznego. Sprowadzanie do Polski sacharyny oraz handel tym artykułem jest u nas odnośniami przepisanymi w ogóle wzbronione. Wobec coraz częściej powtarzającego się napływu sacharyny straż graniczna we Lwowie rozpoczęła inwigilację i dochodzenia. W wyniku śledztwa straż graniczna aresztowała w hotelu Grünberga przy ul. Rzeźniczej 9, kupca I. Goldenberga z Radziwiłłowa, który przybył do Lwowa w nocy z zagranicy. U Goldenberga znaleziono w czasie rewizji 20 kg. sacharyny, pochodzącej z przemytu. Na paczkach sacharyny widniały z jednej strony napisy: „Kristall Süsstoff“, a na drugiej napisy rosyjskie. Zachodzi przypuszczenie, że sacharyna ta pochodzi z Rosji i via Niemcy dostała się do Polski przez zieloną granicę. Całą sprawę straż graniczna odstąpiła władzom sądowym.

TEATRY

Z Teatru Nowego

Jeszcze tylko kilka dni piękna komedia współczesna „Miłość już nie w modzie“ z występem Jerzego Leszczyńskiego. Ta czarująca nowość, pełna humoru i piękna, posiada walor aktualności, a wesoła historia biednej, sprytniej stenotypistki idącej przebojem przez życie budzi na widowni sympatyczny odzew. Wspaniała kreacja Leszczyńskiego w jednej z najświetniejszych jego ról, oraz subtelna gra p. H. Cieszkowskiej wywołują huragany oklasków.

„Opiekuj się Amelią“, świetna farsa francuska, prawdziwy filar lekkiego repertuaru, ukaże się w najbliższym czasie, dając wszystkim okazję do spędzenia niebywale wesołego wieczoru. Prawdziwą atrakcją tej kapitalnej farsy będzie ulubienica Poznania, Jadwiga Fontanówna w roli głównej, poza-tem wystąpią pp. Bracka, Bystrzyński, Górski, Kaden, Rolicz i inni.

RADJO

Programy radijofonijne:

Piątek, dnia 1 lipca 1932 r.

Poznań (335 m) godz. 12.10 (Warszawa); godz. 13.05 koncert gramofonowy (koncert życzeń); godz. 14.00 notowania giełdy; godzina 16.55 „Wieści z frontu“; godz. 17.00 (W); godz. 18.00 (W); godz. 18.20 feljton historyczny (wygłosi prof. Marcin Płóczak); godz. 18.35 lekcja języka włoskiego; godz. 18.50 płyty gramofonowe; godzina 19.00 wieczór autorski Stanisława Bakow-

skiego; godz. 19.35 (W); godz. 19.45 płyty gramofonowe; godz. 19.58 sygnał czasu; godz. 20.00 (W); godz. 21.50 (W); godz. 22.00 odczyt inż. dypl. Bogusława Dobrzyckiego, prezesa Dyrekcji Okręg. Kolei Państw. w Gdańsku pt. „Wpływ odrodzonej Polski na ekonomiczny rozwój portu Gdańskiego (tr. z Warszawy); godz. 22.20 „Z nad krawędzi“ (102 pogadanka Brata Cezarego); godzina 22.35 sygnał czasu — komunikaty; godz. 22.55 muzyka taneczna z płyt.

Warszawa (1412 m) godz. 12.45 płyty; godz. 13.35 płyty; godz. 15.10 płyty; godz. 15.35 płyty; godz. 16.35 komunikat dla żeglugi i rybaków; godz. 16.40 „Kolonje letnie“ — wygl. Marjan Fuchs; godz. 17.00 koncert orkiestry mandolinistów pod dyr. A. Szczegółową; godz. 18.00 „W afrykańskim raju“ — wygl. prof. Walery Goetel; godz. 18.20 muzyka taneczna; godz. 19.35 radiowy dziennik prasowy; godz. 19.45 „Przegląd rolniczej prasy zagranicznej“ (tr. z Wilna); godz. 20.00 koncert symfoniczny w wyk. Ork. Filharm. Warsz. pod dyr. G. Fitalberga i Jan Dworakowski (skrzypce); godzina 20.55 feljton pt. „Najstojeczniejsza ziemia w Polsce“ — wygl. p. Michałina Grekowicz ze Lwowa; godz. 21.10 d. c. koncertu; godzina 22.00 muzyka taneczna; godz. 22.40 wiadomości sportowe; godz. 22.50 muzyka taneczna.

Programy zagraniczne. Koenigswusterhausen (1635 m) 20.00 koncert symfoniczny; Wiedeń (516 m) 19.00 msza B-dur Haydna, 20.25 wykład, 21.35 koncert z Londynu; Praga (488 m) pieśni melancholijne, 21.00 koncert ciemniaków kompozytorów.



Decydując się na podróż, rzuć okiem na informacje o komunikacji lotniczej! Samoloty kursują codziennie! zw 14251

RUCH W TOWARZYSTWACH

— Koło Przyjaciół Harcerzy przy 4-tej drużynie im. Władysława Jagiełły. Zebranie rodzicielskie odbędzie się w piątek, dnia 1 lipca br. o godz. 20 w lokalu p. Beyerowej przy placu Bernardyńskim. Na porządku obrad sprawa kolonij letnich.

— Męski Chór Seraficki przy kościele OO. Franciszkanów. Nadzwyczajne walne zebranie odbędzie się w piątek, 1 lipca br. o godz. 20 na salce przy ul. Franciszkańskiej 2. I ptr.

— Pozn. Tow. Cyklistów i Motorzystów. Plenarne zebranie odbędzie się w piątek, 1 lipca o godz. 19 na sali p. Jarockiej.

— Zrzeszenie Związków Zawodowych Automobilistów Ziem Zach. Okręg Poznań zwołuje nadzwyczajne walne zebranie na sobotę, dnia 2 lipca br. o godz. 20 w sali posiedzeń p. Jaszki przy ulicy Kraszewskiego 16.

— Związek Radiospecjalistów. W sobotę, dnia 2 lipca br. o godz. 20 odbędzie się w lokalu p. Gmerka (Hotel Centralny) przy ul. Franciszkańskiej plenarne zebranie.

— Tow. Marynarzy Reż. Zebranie plenarne odbędzie się dnia 2 bm. o godz. 20 u kolegi Szymańskiego przy Drodze Dębińskiej 1.

— Tow. Zjednoczonych Malarzy, Lakierników i Połtowników. Dnia 3 lipca br. o godz. 14 odbędzie się zebranie półroczne walne w lokalu posiedzeń „U“ przy ul. Ślusarskiej 6. Na porządku obrad interesujący odczyt p. Janczaka. — Płatny wypadek 13 kasy pośmiertnej.

— Centralny Związek Zawodowych Ogrodników. Dnia 3 lipca br. wycieczka naukowa do Państwowej Szkoły Ogrodnictwa w Koźminie. Wyjazd punktualnie o godz. 7 rano autobusem z ulicy Marszałka Pocha przy dworcu zachodnim naprzeciw Belwederu.

KRONIKA FILMOWA

Kino „Sfinks“ wyświetla film pod tyt. „Pokusa“. Treścią filmu są dzieje kobiety bardzo nieszczęśliwej w miłości. Pierwszy jej ukochny popępnia bowiem samobójstwo, z drugim znów, wielkim malarzem, musi się rozstać, czując, że za bardzo go pochłania ze szkoda dla jego twórczości artystycznej. Wychodzi więc za mąż. A gdy po kilku latach małżeństwa los zetknie ją z malarzem, ma ochotę opuścić męża. Lecz dziecko okazało się tym magnesem, który ją zatrzyma przy mężu. Wiek małr pojedzie swym pięknym jachtem w dalszą drogę sam.

Film jest wykonany bardzo starannie; scenariusz, gra aktorska, zdjęcia, montaż są bez zarzutu. Na czoło filmu wysuwa się Greta Garbo, która nam daje jeszcze jedną z swych dobrych kreacji aktorskich. Partnerami jej są: przystojny Nils Asther i ładna Dorothy Sebastian. (Ga)

Kino „Tęcza“ wyświetla film pt. „Bogini pokus“. Jest to film należący do znanego typu komedij amerykańskich z Kohnem i Kellym. Tym razem jednak Kelly występuje bez Kohna, przeżywając bardzo zabawne przygody. Szczególnie wesołe są przygody Kelly'go w fragmencie, rozgrywającym się w antycznej Grecji. Rozwiązanie spółki z Kohnem Kelly'emu (t. j. właściwie Charles Murray'owi) na zle nie wyszło. Komedycja jest bowiem wcale udatna. Partnerami Muraya jest Thelma Todd (w jednej ze scen bardzo pomysłowo ucharakteryzowana na Wenus z Milo) i YLouise Fazenda. (Ga)



Jubileuszowe zebranie Związku Kupców Podróżujących w sali „Boulevard“.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

O różnych rzeczach, m. i. o tonnie węgla za 2 zł

Zgodnie z art. 408 Traktatu Wersalskiego każdy z krajów, który ratyfikował niektóre konwencje natury socjalnej, obowiązany jest corocznie przysłać do Międzynarodowego Biura Pracy szczegółowe sprawozdanie o zakresie stosowania tych konwencji. — Grono specjalistów bada owe sprawozdania poszczególnych rządów.

Ta kontrola międzynarodowa sprawia, że każde państwo, ratyfikując jakąś konwencję, musi zachować daleko posuniętą ostrożność, czy aby sprosta wymogom danej konwencji. Jak często się okazuje, niektóre państwa podpisują konwencje nawet wówczas, gdy w praktyce nie mogą ich zrealizować. Pociąga to za sobą przykrą krytykę ze strony M. B. P. i uwłacza autorytetowi odnośnego państwa.

Ostatnio, na międzynarodowej konferencji pracy (odbytej w Genewie w okresie od 12 do 30 kwietnia) zaszedł wypadek humorystyczny. Stwierdzono mianowicie, że Luksemburg, ratyfikując konwencje na prawo i na lewo (np. ostatnio od razu aż 25 konwencji), przestrzega jedynie konwencji, dotyczących... spraw morskich! Nie sprawia mu to większych trudności, bo nie ma ani dostępu do morza, ani floty. Pozostałych zaś konwencji, mimo ratyfikacji, nie przestrzega. Ot, filuterne państewko!

Donoszą ze Śląska, że dumping eksportowy naszego przemysłu węglowego w Skandynawii dochodzi do zgoła absurdalnych cen, czego dowodem jeden z ostatnich przetargów skandynawskich, w którym uczestniczyli dwa górnośląskie koncerny węglowe „Robur” i „Skarboferm”. Choć o dostawę 40 000 tonn węgla do Szwecji. Pierwsza oferta „Skarbofermu” opiewała na 8 szyl. za tonnę. — Wówczas „Robur” obniżył swą ofertę do 7 szyl. za tonnę, idąc zaś dalej w walce konkurencyjnej „Skarboferm” obniżył swą cenę do 6 szyl. za tonnę. Jednak „Robur” nie dał za wygraną i obniżywszy cenę jeszcze do 5 szyl. 2 pensów za tonnę — uzyskał dostawę. Cena ta rozumie się fob Gdańsk, więc do odliczenia kosztów przewozu uzyskano za tonnę węgla równo... 2 (dwa) złote!

Co najważniejsze, to to, że do tak absurdalnej ceny doszliśmy nie w drodze konkurencji z przemysłem, lecz wskutek współzawodnictwa między dwoma koncernami polskimi! — Trudno nie pisać satyry.

Niedawno temu ogłosiliśmy okólnik ministerstwa spraw wewnętrznych do podległych władz administracyjnych, polecający ściśle wykonywanie przepisów dot. obowiązku ujawniania cen na artykuły powszedniego użytku.

Przypomnieć wypada, iż wspomniane przepisy zostały wydane na podstawie ustawy o zwalczaniu lichwy wojennej z r. 1920, która została ogłoszona na czas wojenny, celem ułatwienia zaopatrzenia ludności w przedmioty powszednich potrzeb i zapobieżenia zwyżce. Wówczas, w roku 1920, cierpieliśmy pod wpływem braku artykułów pierwszej potrzeby, dzisiaj zaś pod wpływem ich nadmiaru.

Czy aby okólnik min. spraw wewnętrznych odpowiada potrzebom aktualności, przypominając obecnie przepisy, które dawniej wykonywały urzędy dla walki z lichwą wojenną?

Krótkie informacje gospodarcze

— W zakresie bezpośredniego eksportu z Polski do Algerji w r. 1931, główną pozycję stanowiły świeże parafinowe, następnie węgiel, mąka żytnia i drzewo tarte oraz kopalniaki.

— W tych dniach fabryki niemieckie dostarczyły dla kolei litewskich 6 wagonów osobowych, najnowszej konstrukcji. Cena tych wagonów, liczących po 80 miejsc, wynosi 13 800 dolarów za wagon.

— Donoszą z Kowna, iż został otwarty ruch kolejowy na nowo wybudowanej linii kolejowej Telsze - Klajpeda.

— Na węgrzech cena węgla została obniżona o 10 proc.

— Komitet centralny fińskich instytucji pieniężnych uchwalili dalszą zniżkę wszystkich stawek procentowych, zarówno dla wkładów jak pożyczek.

— W ciągu b. r. zawiesiło w Stanach Zjedn. czynności 740 banków. B. nki te dysponowały łącznymi depozytami w wysokości 383 milj. dol.

Czy istotnie „ofensywa rolnictwa”?

Z kół rolniczych piszą nam:

W nr. z dnia 24 bm., w Dziale Gospodarczym, ukazał się artykuł p. t. „Ofensywa rolnictwa”. Tytuł fascynujący, brzmi naprawdę jak sensacyjna rewelacja dla tych wszystkich, którzy świadomi istotnego, a uświęconego niestety długoletnią rzeczywistością, układu wpływów w naszej polityce gospodarczej — wiedzą, że określenie „ofensywa” jest conajmniej komplementem w odniesieniu do polityki rolniczej!

To też w imię ścisłości zarejestruję tytuł wspomnianego artykułu jedynie jako gest kurtuazyjny Szanownego Autora w kierunku rolnictwa skazanego od uzyskania niepodległości na wstydlive trzymanie się linii najmniejszego oporu

Przechodząc do treści samego artykułu, uważam, iż zachodzi pewne pomieszanie pojęć w pokrywaniu przez Szanownego Autora celów, zadań, a przede wszystkim kompetencji i zjazdu samorządów gospodarczych z konferencją rolniczą w ministerstwie rolnictwa, która się odbyła w dniach 10 i 11 czerwca. Zjazd samorządów miał na celu przede wszystkim ustalenie poglądów co do konieczności wprowadzenia samorządów na wszystkich terenach Rzeczypospolitej oraz wyposażenia już istniejących w kompetencje, które wynikają z ustawy konstytucyjnej z dnia 17 marca 1921 r. Natomiast zjazd samorządowy nie miał w swym programie zajmowania stanowiska w stosunku do określonych zagadnień polityki gospodarczej. Niewątpliwie, gdy w przyszłości samorząd gospodarczy rozpowszechni się na całym terytorium państwowym i gdy jego działalność zostanie uzupełniona szeregiem dziedzin z zakresu publicznej administracji stosunków gospodarczych — to będzie się on wypowiadał w kwestiach również konkretnych, jakimi były zagadnienia poruszone i oświetlone przez konferencję rolniczą. Wyników tych dwóch — nie mających ze sobą nic wspólnego ani w strukturze ani w zadaniach, zjazdów — nie należy jednak przenosić w płaszczyznę współzawodnictwa rolnictwa a przemysłu i handlu.

Również niezrozumiałym wydaje się z punktu widzenia rolniczego zarzut Szanownego Autora, iż na konferencji w ministerstwie rolnictwa nie zaproszono reprezentacji przemysłu i handlu. Ministerstwo rolnictwa stało się prawdopodobnie na gruncie wewnętrznego traktowania zagadnień polityki rolnej jako takiej. Nie chcę być nieuprzejmym, ale sądzę, że od udziału w zebraniach rodzinnych, gdzie są traktowane sprawy rodzinne i gdzie przede wszystkim chodzi o uzgodnienie wewnętrzne, nawet przyjaciele, za jakich rolnictwo (przynajmniej w zachodniej Polsce), chce uważać związany z nim przemysł i handel — powinni się sami uchylić. Należy ponadto zwrócić uwagę na fakt, że na wspomnianej konferencji reprezentacje rolnicze wysunęły zgodnie szereg postulatów na rzecz przemysłu i handlu współpracującego z wytwórczością rolną. Mianowicie w rezolucjach konferencji znajdujemy następujące opinie, które podaje in extenso:

a) „Uznając w zupełności znaczenie dla krajowego rolnictwa i handlu indywidualnego i spółdzielczego oraz młynarstwa, konferencja zwraca uwagę na konieczność nawiązania przez te instytucje (chodzi o Państw. Zakłady Przemysłowo - Zbożowe. Przypisek autora), ściślejszego niż dotychczas kontaktu z powyższymi czynnikami w zakresie zakupu zbóż”.

b) „Mając na względzie konieczność zainteresowania zarówno rolnictwa jak handlu i młynarstwa... konferencja wypowiada się za takim nastawieniem działalności P. Z. P. Z., aby sprzedaż tej instytucji z reguły były wykonywane tylko zagranicą, a w kraju tylko w wypadku, kiedy ceny zbóż zniżyłyby się do poziomu cen ołonego importu”.

c) „Konferencja prosi Pana Ministra o powzięcie starań celem uruchomienia odpowiednich kredytów warrantowych, z których mogliby korzystać rolnicy, handel i młynarstwo.

d) „aby krajowe młynarstwo zainteresować w akcji interwencyjnej, prowadzonej w kierunku zwyżki cen zbóż na naszym rynku, należy krajowe młynarstwo zasilić odpowiednimi środkami pieniężnymi”.

Jeżeli więc „ofensywa rolnictwa” ma polegać na wywalczeniu korzyści

również i dla przemysłu i handlu rolniczego, to doprawdy odnosi się przyjemne wrażenie, że mamy tu do czynienia z ofensywą armii sprzymierzonych.

Co się tyczy kompetencji przy podziale kontyngentów trzody chlewnej, to sądzę, że projekt rolnictwa, aby wyposażyć tę kompetencją ciało objektywne, jakim będzie Komisja mieszańska, składająca się w równej części z delegatów izb rolniczych i izb przemysłowo-handlowych, nie może i nie powinna wywoływać żadnych obiektywnych ze strony sfer handlowych. W przeciwnym razie mogłoby u rolników powstać przypuszczenie, że zwalczanie koncepcji udziału wszystkich zainteresowanych czynników na zasadzie równouprawnienia, ma jedynie na celu czysto... subiektywne potraktowanie funkcji gospodarczej, w sposobie wykonania której rolnicy są nie-

KRONIKA GOSPODARCZA

Związek Izb o niewłaściwej działalności Państwowych Zakładów Przemysłowo-Zbożowych

Wobec rozszerzenia się działalności Państwowych Zakładów Przemysłowo - Zbożowych, poza granice gospodarczo - uzasadnionej interwencji, Związek Izb Przemysłowo - Handlowych R. P. wystąpił do ministra przemysłu i handlu z memorjałem, w którym stwierdził fakt wkraczania PZPZ na rynek w charakterze przedsiębiorstwa handlowego, uprawiającego interesy zbożowe, niezwiązane ściśle z interwencją jak np. przemiał maki i sprzedaż jej na rynku wewnętrznym, skup i eksport ziemniaków etc.

Tego rodzaju polityka instytucji interwencyjnej wytwarza niszczącą prywatny przemysł młynarski konkurencję Państw. Zakładów, które rozporządzając kapitałami, przeznaczonymi na interwencję, wobec bardzo ciężkiej sytuacji finansowej młynarstwa prywatnego z łatwością obniżają cenę sprzedaży, wyprodukowanej przez nie maki poniżej ceny, opartej na kalkulacji prywatnego przemysłu młynarskiego.

Związek Izb wysunął postulat ograniczenia działalności PZPZ wyłącznie do akcji interwencyjnej, z zaprzestaniem prowadzenia przez nie wszelkich transakcji handlowych, wykraczających poza granice tej akcji, wypowiadając się w szczególności za zaprzestaniem sprzedaży maki na rynku krajowym, oraz prowadzenia przemiału maki w młynach prywatnych, pracujących na rachunek PZPZ, jak i w młynach państwowych w Lublinie i Bydgoszczy, w których praca mogłaby być dopuszczalna jedynie w wypadkach wyjątkowych, podyktowanych koniecznością państwową, np. dla celów pomocy bezrobotnym.

Związek Izb wypowiedział również pogląd, iż magazynowane przez PZPZ zboże powinno być eksportowane, w razie zaś nie możliwości wywozu, pozostałe nadwyżki powinny być sprzedawane młynom prywatnym po cenie rynkowej.

PODATKI I OPŁATY

(p) Uprawnienie do korzystania z bonifikat w zaległościach podatku przemysłowego. Min. skarbu na zapytanie jednej z Izb Skarbowych wyjaśniło, że zarządzenia w sprawie stosowania bonifikat przy spłacie zaległości w podatku przemysłowym powstałych przed dniem 1 kwietnia 1931 r. mają również zastosowanie do należności z tytułu podatku przemysłowego z rok 1929 i lata poprzednie, wymierzonych w czasie późniejszym i płatnych ze względu na czas doręczenia płatnikom zawiadomień o wymiarze po dniu 31 marca 1931 r.

Z KRAJU

(k) Zwyczaj handlowy. Izba Przemysłowo - Handlowa w Warszawie podaje do wiadomości, że ustalony został przez Izbę następujący zwyczaj handlowy: „W braku umownego postanowienia w przedmiocie, czy należy się pośrednikowi prowizja od pełnej sumy rachunku, czy też od sumy rachunku mniej skonto kasowe, rozróżnić należy, czy skonto kasowe udzielone nabywcy z uwagi na swą wysokość nosi charakter różnicy procentów, odpowiadających przyjętym normom bankowym za dyskonto, czy też ma ono charakter rabatu, stanowiącego dla nabywcy zachętę do zapłaty gotówkowej. W pierwszym wypadku pośrednikowi należy się prowizja od pełnej sumy rachunku, w drugim zaś od sumy faktury netto.

(k) Eksport bekoniów. Eksport bekoniów w maju w porównaniu z kwietniem, mimo lokautu w duńskim przemyśle bekoniowym, nie wykazuje większych różnic. Niektóre bekoniarnie notują nawet zniżkę eksportu, spowodowaną zwyżką cen świń w kraju. Najwyższe ceny w Anglii za 1 ctr. angielski wynosiły w poszczególnych tygodniach 50, 66, 75, 48/52. W końcu miesiąca występuje tendencja katastrofalnie niskowa, wywołana zażegnamieniem strajku w Danii i bardzo dużym ubojem duńskim. Naogół pomimo lep-

niej zainteresowani niż handel i przetwórstwo.

Zgadzam się z Szanownym Autorem, że kwestja preferencji wewnętrznej nastrożca duże trudności i że nad ich usunięciem trzeba „usiłownie pracować...”. Kwestją tą zająć się powinny wspomniane wyżej instytucje, a w konsekwencji, kto wie, czy „ofensywa rolnictwa”, której Szanowny Autor tak się obawia, nie zostanie i w danym wypadku wzmocniona przez udział przemysłu i handlu.

Reasumując, sądzę, że przejście rolnictwa do polityki bardziej niż dotychczas aktywnej, powinno być potraktowane przez zainteresowane sfery przemysłowo-handlowe jako objaw dodatni, którego konsekwencje mogą być zdyskontowane ku pożytkowi ogółu w tym wypadku, gdy kontrahenci rolnictwa uznają pełnię jego praw do samostanowienia w tych dziedzinach, które traktowane były dotychczas jako wyłączne domeny przemysłu i handlu. Rolnik.

szych cen, uzyskanych w Anglii z powodu strajku, bekoniarnie skarżą się na poważne straty wywołane zbyt wysokimi cenami, a następnie nagłym silnym spadkiem ich w kraju. (l)

(k) Z angielskiego rynku bekoniowego. Konjunktura na angielskim rynku bekoniowym nie wykazuje od szeregu tygodni zmian. Bekonpolski notowany jest 48 — 56 sh za 1 cwt. Dostawy polskie za ostatni tydzień wynoszą 10.627 baletów. Uboj duński wynosi ostatnio 145.000 szt. świń, t. j. poziom z przed lokautu w duńskim przemyśle bekoniowym.

(k) Stan plantacji buraczanych w Polsce. Tydzień ubiegły odznaczał się zimną i pochmurną pogodą przy zupełnym prawie braku słońca. Temperatura minimalna spadała miejscami do + 2 st. C., przy czym dość znaczne opady sięgające niekiedy 23 mm. spowodowały dalsze zamulenie gleby. Warunki powyższe jak też ponadto częste chłodne wiatry północno - zachodnie były dla plantacji wysoce niekorzystne i zahamowały niemal zupełnie dalszy wzrost buraków. Śmietka buraczana i zgorzel występują z dotychczasową intensywnością; jedna tylko cukrownia donosi o zaniku zgorzeli. Mszyca, która poczyniła znaczne szkody, ustąpiła. Ogólny stan plantacji — zaledwie średni.

(k) „Georges Gelling et Cie” S. A. w Poznaniu. W dniu 22 czerwca br. w lokalu Spółki odbyło się walne roczne zgromadzenie akcjonariuszów. Zebranie zagal i przewodniczył prezes rady nadzorczej p. dyr. Bogajski; sprawozdanie oraz bilans z rachunkiem zysków i strat przedstawił zebraniem członkiem zarządu, p. dyr. Maciejewski, zaznaczając, że rok sprawozdawczy był dla Spółki nadzwyczaj ciężki, ponieważ fabryka wyrabia towar luksusowy. Bilans zamyka się po obu stronach sumą 655.895,58 zł. Zebrani przyjęli bilans z rachunkiem zysków i strat i udzieliili pokwitowania Zarządowi i radzie nadzorczej, a straty postanowiono w myśl propozycji przenieść na rok następny. Ustępujących z rady nadzorczej p. p. Bogajskiego i Wiśtubę wybrano ponownie, a w miejsce śp. Ratajczaka wybrano p. Leona Stürmera. Zarząd spoczywa w rękach p. Maciejewskiego i Grzybkowskiego. (AW)

(k) Projekt ustawy lekarskiej. W opracowaniu przez min. spraw wewnętrznych projekcie ustawy o wykonywaniu praktyki lekarskiej znajduje się przepis, ograniczający możliwość reklamowania środków leczniczych. Związek Izb Przemysłowo-Handlowych wypowiedział się za usunięciem ze wspomnianego projektu tego przepisu, uważając, że sprawa reklamowania środków leczniczych, zarówno gotowych jak i recepturowych, powinna być unormowana łącznie z kwestją wyrobu i sprzedaży tych środków, co stanowi przedmiot ustawy aptekarskiej, wzgl. rozporządzenia o wyrobie i obiegu specyfików farmaceutycznych.

Z ZAGRANICY

(z) Zaopatrywanie Francji w zboże. Rząd francuski zawarł ostatnio umowę z Jugosławiją i Rumunją w sprawie przewozu zboża. Jak donosi prasa francuska kontyngenty importowe dla obu tych krajów mają być jednakowe i wynosić będą 10 proc. ogólnych ilości zbóż zagranicznych, importowanych do Francji na pokrycie zapotrzebowania wewnętrznego.

(z) Podatki plagą amerykańskiego życia gospodarczego. Wysoko znamienny artykuł ukazał się ostatnio w biuletynie banku Guaranty Trust Comp. w New - Yorku. Autor artykułu stwierdza m. in. że dochód narodowy w r. ub. wyniósł 52 i pół miljarda dolarów, z czego 14 miliardów pochłonęły wydatki państwowe. Oznacza to, że w r. ub. przeszło ¼ część zarobków obywateli była poświęcona na pokrycie obciążeń podatkowych i socjalnych. Autor uważa, że jest to jedna z zasadniczych przyczyn kryzysu i że jedynie przez obniżenie ciężarów socjalnych i podatków można przywrócić dobrobyt na świecie.

SPORT

Dwa rekordy światowe

Kusociński na 4 mile ang. poprawia poprzedni rekord Nurmiego o 13 sek. — Heljasz uzyskuje w kuli 16.05. Wiedeń wygrywa 63½ do 55½

Pierwsze w Poznaniu międzynarodowe spotkanie o charakterze międzymiastowym z reprezentacyjną drużyną Wiednia należy uważać za bardzo udaną imprezę pod każdym względem. Organizacyjnie wypadła ona bez zarzutu niemal. Szwankowała jedynie strona informacyjna, gdyż gościnie słabo funkcjonowały, tak że nieraz trudno było zrozumieć o co chodzi, zwłaszcza przy nazwiskach i liczbach; odnosimy wrażenie, iż grają tu dużą rolę przedewszystkiem fatalne względy akustyczne, dlatego też na przyszłość należałoby powrócić do zwykłej tuhy, albo przeprowadzić specjalne próby instalacyjne z głośnikami. Gwoździem zawodów był start Kusocińskiego na 4 mile ang. Ruszył on najpierw sam i dopiero po przebiegnięciu około 1500 m puszczono w dystans za nim stawkę na 5000 m. Kusociński w świetnej formie biegł równym, długim krokiem, coraz bardziej zbliżając się do pozostałych zawodników (dzieliło go od nich około 420 m początkowo), by na przedostatnim kole minąć ich wszystkich łatwo i przerwać taśmę o jakie przeszło 80 m w znakomitym czasie 19:02.6, bijąc tem samem aż o 13 sek. dotychczasowy rekord Nurmiego. — Drugą sensacją był fenomenalny wynik Heljasza, który w kuli uzyskał 16.05, bijąc zatem oficjalny rekord światowy o 1 cm. Nie jest to, zdaje się, kres możliwości naszego znakomitego miotacza i w silniejszej konkurencji powinien osiągnąć jeszcze lepszy rezultat. — Mecz wygrali nieznacznie Wiedeńczycy w w dużej mierze wskutek tego, że Tilgner nie chciał startować (stracił w kuli przez to dwa cenne punkty); dalej, że obaj plotkarze nie mając żadnych szans na zajęcie miejsc zamiast uważnie biec zrzucili po trzy co najmniej plotki, tracąc również trzy punkty; wreszcie na 800 m fatalnie pobił taktycznie Pawlak, spadając na ostatnie miejsce. To wszystko razem biorąc wystarczyłoby właśnie do wygranej Poznania o różnicę jednego pkt. Techniczne rezultaty są następujące:

110 m pl.: 1. Langmayer (W) 16.1, 2. Deschka (W); Gancarz i Marciniec zdyskwalifikowani; kula: 1. Heljasz (P) 16.05, 2. Füssel (W) 12.885, 3. Jausch (W) 12.825, 4. Świetlik (P) 12.47; skok w wys. 1. Zeitelhofer (W) 172 (w rozrywce 1.75), 2. i 3. Drzymalski (P) i Goński (P) po 1.72, 4. Lomochschitz (W) 1.67; 100 m.: 1. Lechner (W) 11, 2. Biniakowski (P) 3.1, 3. Plutner (W), 4. Pawlarczyk (P); tyczka: 1. Proksh (W) 3.72, 2. i 3. Adamczak (P) i Langmayer (W) po 3.50, 4. Zakrzewski (P) 3.40; 400 m.: 1. Rinner (W) 49.8, 2. Biniakowski (P) 50, 3. Iwanicki (P), 4. Gudenus (P); oszczep: 1. Turczyk (P) 61.95, 2. Mikrut (P) 60.24, 3. Bezveda (W) 52.30, 4. Plutner (W) 48.31; 800 m.: 1. Lesicki (P) 1:58.2, 2. Rosenkrantz (W) 2:01.4, 3. Weigl (W), 4. Pawlak (P); skok w dal: 1. Plutner (W) 6.76, 2. Bauer (W) 6.69, 3. Drzymalski (P) 6.31, 4. Hoffmann (P) 6.28; dysk: 1. Jausch (W) 45.26, 2. Heljasz (P) 44.89, 3. Füssel (W) 40.33, 4. Drzymalski (P) 35.93; 5.000 m.: 1. Mialkas (P) 15:59.8, 2. Schindler (W) 16:04.4, 3. Jakubowski (P), 4. Tusche (W); sztafeta 800, 200, 400 i 1000 m.: Poznań (w składzie Lesicki, Pawlarczyk, Jezierski i Biniakowski) 3:40.6, 2. Wiedeń (Rosenkrantz, Lechner, Gudenus i Weigl); wspaniale biegł tu Lesicki, który odsadził się od przeciwnika o 60 m z górą.

Kolarstwo

Mistrzostwa Polski na 100 klm. zdobył Majewski (WTC) uzyskując największą ilość pkt. w 3 finałowych biegach. W pierwszym zwyciężył Majewski przed Eisenbrottem (Łódź), w drugim zwyciężył Łódzianin, a w trzecim Majewski w czasie 12.8 na ostatnim 100 metrach. Eisenbrott w półfinale uzyskał najlepszy czas dnia 12.2, wyrównując rekord polski Szamoty.

Lekka atletyka

W Lesznie odbył się doroczny bieg rozstawny o puchar „Głosu Leszczyńskiego” z okazji zlotu okręgowego. Zwyciężyło Leszno po raz trzeci w składzie: Pujanek, Wargos, Hałas i Szymański w czasie 45.1, 2. Poznań - Jeżyce 46.1. Sztafeta leszczyńskiego „Sokola” jako reprezentacyjna Sokolstwa polskiego wyjeżdża do Pragi na wszechświatowski zlot.

W próbie uzyskania minimum olimpijskiego w dziesięcioboju Siedlecki osiągnął świetny wynik 7.862.22 pkt. bijąc o przeszło 400 pkt. rekord polski, oraz wywalczając przeszło 160 pkt. ponad przewidywane minimum olimpijskie. Rekord olimpijski Yrjöli z 1928 r. wynosi 8.053.29 pkt a poprzedni Osborne'a (USA) z olimpiady paryskiej zaledwie 7.710 pkt. Wyniki poszczególnych konkurencji były następujące: 100 m: 11.3 s.; kula: 13.99m; w dal: 6.39 m; w wys.: 1.70 m; 400 m: 52.4; 110 m pl.: 16.2; dysk: 43.29 m; oszczep: 53.26 m; tyczka: 3.50 m; 1500 m: 5:07.1. Wskutek tego wyniku Siedlecki również wyjeżdża do Los Angeles. (tel. wł.)

Nurmi opuścił Finlandję i wyjeżdża do Los Angeles. (tel. wł.)

Piłka nożna

Świąteczne spotkanie ligowe. Warszawa „Wisła” i „Polonia” 1:0 (1:0). Jedyna bramka padła ze strzału samobójczego z winy Odrowąża. Mecz naogół nieciekaw i stał na niskim poziomie. Przez cały czas gra była wyrównana, a raczej nawet można mówić o lekkiej przewadze „Polonii”. Wyróżnił się w niej Bułanow i Seichter. W „Wiśle” zadowolili jedynie bramkarz Kozmin. Publiczności — 3500 osób. Sędziował p. Blahut. (tel. wł.)

Kraków „Cracovia” i „ŁKS” 3:1 (1:0). Zaskutek zwycięstwa gospodarzy. Dwie bramki strzelił Kubiński, jedną Zieliński. „Cracovia” jako całość jednolita przewyższała gości zgraniem oraz techniką. U Łódzian zawiódł Frymarkiewicz w bramce i Herbsteich w ataku. Najlepsi Karasiak oraz Durka. Jedynie pod koniec meczu dobra była linia pomocy. Sędziował p. Schneider. Publiczności — 5000 osób. (tel. wł.)

„Red Star Olimpique” i „Warta” 3:2 (1:1). Goście poza świetnym opanowaniem piłki oraz współdziałaniem w polu nie pokazali nic godnego specjalnej uwagi. Gra prowadzona w szybkim tempie toczyła się do pauzy pod znakiem zmiennej przewagi, przyczem gospodarze w tej części gry nie ustępowali zupełnie gościom a w ataku nawet górowali przebojowością i dobrą dyspozycją strzałową. Już w 11 min. po indywidualnej akcji Nowacki strzela nieuchwytne. W dwie minuty później wypad gości przynosi im wyrównanie; piłkę po przytomnym odparowaniu jej przez Kasparkę dobiega Edmunds. W dalszym okresie „Warta” kilkakrotnie ma okazję zdobyć prowadzenia, a wiele efektownych strzałów idzie tuż obok lub grzeźnię w rebrach starego rutynisty Plattko, który często bronil efektownie. Po pauzie tempo gry początkowo jest wciąż szybkie, powoli jednak siabnie i więcej dochodzą do głosu goście. Wykorzystują oni osłabienie pomocy gospodarzy, w której Wojciechowski nie wytrzymuje tempa. W 15 minutie prawoskrzydłowy Rose strzela drugą bramkę, co przyczynia się ponownie do ożywienia meczu. Gospodarze atakują zacięcie, i wreszcie w 33 min. Radzowski zdobywa wyrównującą bramkę. Końcowy okres należy do gości. Ich przewaga jest czerpąda nieznaczna, częściej jednak podchodzą pod bramkę, w której zastąpił Kasparkę Fontowicz. Na dwie minuty przed końcem znów Rose strzela po zamieszaniu zwycięską bramkę. W drużynie „Red Star” wyróżnił się jedynie Plattko jakkolwiek nie pokazał nic nadzwyczajnego. Dobry był lewy łącznik Pinel, doskonały technik i niezłe prowadził atak Edmunds. U gospodarzy Wojciechowski grający trzeci mecz miał słaby dzień i zbyt wiele próbował różnych „sztuczek”, które mu się nie udawały. Najlepiej spisali się Przykucki i Radzowski. Do pauzy również dobry był Nowacki i Kryszkiewicz. Po przerwie w pomocy zastąpił Srokę Ofierzyński, spełniając swoje zadanie bezagannie. Sędziował p. Papiś.

Stowarzyszenie polsko - francuskie w Poznaniu, korzystając z obecności paryskiej drużyny zaprosiło uczestników na kolację do „Sali malinowej” w Bazarze. Jako goście byli obecni m. i. konsul francuski p. Serée i jego sekretarz, prof. p. Grabowski, p. Stefan Głowacki, członek zarządu oraz p. dyr. Edward Pawłowski, prezes kuratorium „Warty”. Gości podejmował z nadzwyczajną serdecznością skarbnik zrzeszenia polsko - francuskiego, p. Renée Maas.

Pływanie

Mistrzostwa okręgowe wykazały dalszy rozwój naszego pływactwa, jedynie brak krytej pływalni nie pozwala wysunąć się na czoło pływactwa polskiego. Wyniki były następujące: pierwszy dzień panie: 100 m wznak: 1. Antkowiakówna (W) 1:49.9, 2. Piętówna (A) 1:53.9, 3. Günterówna (SV) 1:54.1; 400 m dow.: 1. Antkowiakówna (W)

8:06.1, 2. Antoniewiczówna (W) 8:47.4, 3. Urbańska III (U) 8:55.2; 5×50 m dow.: 1. „Unja” (Przybylska, Walkowiakówna, Urbańska III, Antoniewiczówna, Blumelówna) 4:24.8, 2. „I. S. V. P.” 4:27, 3. „AZS” 4:52.1. Panowie: 100 m wznak 1. Lisewski (C) 1:28.3 (rek. okr. o 7 sek. pobity), 2. Orlicz (As) 1:35.5, 3. Kurnatowski (P) 1:39.1; 200 m dow.: 1. Lisewski (C) 2:51.4, 2. Pietrowiak (C) 3:08.1, 3. Antkowiak (W) 3:09; 4×200 dow.: 1. „PTP” (Wodźwodzi, Kaniowski, Kwiatkowski I, Grabiec) 12.38, 2. „HCP” 12:54.8, 3. „Warta” 13:10; wieża: 1. Maciejewski (W) 63.02, 2. Matuszewski (W) 60.82, 3. Grabiec (P) 59.58.

Drugi dzień. Panie 200 m: 1. Antkowiakówna (W) 3:53.2, 2. Urbańska III (U) 4:06.8, 3. Antoniewiczówna (U) 4:13; 100 m dow. 1. Szulcówna (SV) 1:39.8, 2. Blumelówna (U) 1:45.7, 3. Antkowiakówna (W) 1:58.2; 4×100 m dow. panie: 1. „Unja” I (Antoniewiczówna, Urbańska III, Walkowiakówna, Blumelówna) 7:43.5, 2. „I. S. V.” 7:48.2, 3. „Warta” 8:00; trampolina: 1. Szaniawska (U) 22.94, 2. Urbańska I (U) 20.88; 3×100 m zmien.: 1. „ISV” (Günterówna, Lange I, Szulcówna) 5:43.2, 2. „Unja” I 5:47.8, 3. „Unja” II 6:13, 4. „AZS” 6:18.2, 5. „Warta” 6:36.9; pierwsze dwie sztafety zostały zdyskwalifikowane i tamsam pierwsza była „Unja” II w składzie: Przybylska, Wozniowska i Walkowiakówna. — Panowie: 200 m klas.: 1. Zawieja (W) 3:15.6, 2. Kaniowski (P) 3:17.6, 3. Wesolowski (U) 3:19; 100 m dow.: 1. Lisewski (C) 1:11 (rek. okr.), 2. Grabiec (P) 1:12.4, 3. Lewandowski (S) 1:15; 3×100 m zm.: 1. „PTP” (Kurnatowski, Kaniowski, Grabiec) 4:18.9, 2. „Unja” I 4:20.9, 3. „HCP” I 4:29.6; trampolina: 1. Grabiec (P) 113.02, 2. Matuszewski I (W) 102.58, 3. Maciejewski (W) 87.96; 5×50 dow. 1. „HCP” I (Gronikowski, Łukasiewicz, Pietrowiak, Klewenhagen II, Lisewski) 2:47.2, 2. „Unja” 2:58.2, 3. „PTP” 3:02.9; 400 m dow.: 1. Lisewski (C) 6:37.5, 2. Antkowiak (W) 6:48.4, 3. Pietrowiak (C) 7:02.6. W ogólnej punktacji prowadzi „Unja” 690 p. przed „Wartą” 406, i „HCP” 319 p. (wz)

Motocyklizm

Największą imprezą tegoroczną, a jedną z największych w ogóle w Poznaniu będzie niedzielny wyścig o „Wielką nagrodę Polski” i równocześnie mistrzostwo krajowe. Wyścig ten rozegra się na obwodzie szos szelagowskiej, lechickiej, obornickiej i alei za cytadelą t. j. na przestrzeni 3 klm. Tra-

Nabywajcie książeczki premjowe

KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI MIASTA POZNANIA

w Oddziale przy ul. 27 Grudnia 19.

Wylosowanie 50 premij po 100 zł dnia 31. X. 1932.

se tę urozmaiconą zakrętami licznymi i wzniesieniami doprowadzono do dobrego stanu, dzięki czemu można uzyskać duże szybkości. Udział bierze około 25 motocyklistów polskich i zagranicznych. Lista zgłoszeń dziś będzie zamknięta. Dziś również zaczną zjeżdżać się pierwsi zawodnicy.

Tennis

Spotkanie międzymiastowe Lwów i Kraków zakończyło się zwycięstwem Lwowa w stosunku 6:5. Wyniki: Kołcz (L) i Herbst 6:3, 6:3; Pozowska i Wereszczukowa 6:4, 6:3; Hebda - Kuchar i Horajn - Liebling 7:5, 13:11; Pozowska i Bielecka i Orzechowska - Wereszczukowa 6:4, 6:3; Hebda i Pawłowski 6:1, 6:3; Wereszczukowa - Kuchar i Bielecka - Liebling 6:4, 6:3. (tel. wł.)

Polska para Jędrzejowska i Tłoczyński pokonana została przez parę belgijsko - australijską Siegart i Hopman 6:4 i 6:4. Ostatnia ta porażka usuwa ostatecznie Polaków z dalszych rozgrywek w Wimbledon.

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: K. N. 4 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 853.65 złotych.

Na Tow. „Caritas”: A. M. i I. M. kn czei św. Ekspedycja 2 zł. — Paweł Tawrak, Warszawa, dla najbliższych 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 139 złotych.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Zapewnia sobie w „Złotej Księdze Ofiar” pamięć po wszystkie czasy, kto złoży ofiarę na Pomnik Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu.

Wpłacono do kasy komitetu do dnia 28. 6. 1932. 000 7 40 P

T. K. z R. z podz. za odebranie laski. Komendzińska. Pozn.	10.-	J. Ekszalb. Tarowc	5.-	B. Trzpiętożyńska. Konin	10.-
Urzednik Fischbachowa z podz. za odebrane laski	3.-	X. M. Ryszczki. Bądkowo	2.-	St. Ciesielska. Mława	5.-
Biurowa Parafii Farnej w spisu: N. N. za Bramka	10.-	W. Kaczanowska. Ostrow	2.-	Malczon. Łopacz. Mława	5.-
N. N.	5.-	Przybylska. Warszawa	3.-	Al. Ziebińska. Pabjanice	5.-
N. N.	5.-	Calka. Pozn.	10.-	X. D. Wyrkowski.	7.-
J. S. z podz. do Serca Jez. Pabiszczakowie	50.-	W. Horowski. Leszno	10.-	Katerburg	7.-
Razem	78.-	St. Marcinia. Dakowy Mo-	2.-	M. Wawrzyniak. Buk	2.-
N. N.	3.-	kre ofiara dziesięcynna	2.-	M. P. Rawicz o blog. dla	4.-
St. Stachowicz. Jablonna	1.-	M. Kaysiewiczówna.	2.-	R. G. Rawicz z podz. za laski	4.-
C. Karbiak. Bitków	2.-	Mielec	20.-	X. Sidorowicz. Supraśl	3.-
J. Pokadek. Przyborowo	4.50	H. Ruciński. Lidzbark	5.-	N. N. z Wroniek z goraca	5.-
X. W. Kłosewski. Góra	5.-	Fr. Müllerówna. Grodzisk	2.10	prośba o opiekę Bosk.	5.-
odp. Drowniaka z Lohza	5.-	J. Grzegorski. Lubin	12.-	Serca	5.-
D. Perliński. Kraków	2.-	J. Grabias. Środa	10.-	Fr. Ziemia. L. Szczakowa	1.-
Czerwikowski. Rzeszów	2.-	A. Kuffel. Gdańsk	6.-	S. Gorczyński. Ostrow	5.-
E. Zukowska. Sambor	1.-	H. Potarecki. Wiechork	25.-	W. Faba. Leszczyn	2.-
M. Gaczyńska. Przemyśl	10.-	M. Piwnski. Matwy	3.-	J. Bulat. Wilno	10.-
J. Procki. Lwówek	10.-	St. Mochnacka. Lwów	5.-	J. Swoboda. Strzy	2.-
A. Winkowski. Jarosław	5.-	M. Wilczewska. Steyżca	3.-	A. Paszczyńska. Brzezany	8.-
E. Szewczyk. Szczakowa	5.-	Fr. Trembicki. Chelmo	10.-	H. Łopacz. Jody	5.-
A. Pietrzakówna. Miasieczko	3.-	A. Nieka. Dabrowa B.	10.-	Fr. Józefiak. Młostaw	5.-
Fr. Kulesza. Wilno	1.-	A. Landowska. Osowo	2.-	M. Leśna. Mogilno	5.-
Wl. Fr. Filipiakowie. Piotrowo z prośb. do N. S. Jez. o opiekę blog. i odwróc. nieszczęścia	3.-	A. Haia. Sosnowiec	1.-	C. Niesiołowski. Warszawa	10.-
T. Rutkowska. Kokocko	3.-	„Zacheta”. Zakopane	10.-	L. Gilecki. Jarosław	2.-
M. Rynek. Lubawa	1.-	El. Kusch. Starogard	2.-	H. z Wroblewskich Sie-	5.-
A. Stawiński. Łódź	10.-	J. Krakowska. Krotoszyn	5.-	mieńska. Lubawa	5.-
M. Szczepankowska. Mińsk Maz.	1.-	J. Wójcik. Limanowa	1.-	E. Walżykówna. Bydgoszcz	4.-
J. P. z Kościłana z podz. za otrzyman. laski z prośbą o dalsze	10.-	SS. Miłosierdzia. Sosno-	5.-	K. Wroblewska. Ludwi-	3.-
Rankówna. Leszno	3.-	wiec	5.-	kówko	3.-
M. Marlewski. Kościelny W.	3.-	St. Dudek. Krotoszyn	5.-	K. Mezyński. Wołkowska	5.-
St. Winiarska. Poz.	2.-	A. Kanarska. Toruń	5.-	J. Rokita. Król. Huta	5.-
J. Maciejewski. Łęczyca	2.-	Inż. Bd. Widugier. Toruń	25.05	Z. Foltynowicz. St. Obr	5.-
J. Wierlewska. Łódź	2.-	J. Banasewska. Działdowo	4.-	Red. St. Brelńskiego.	2.50
Fr. Monka. Grudziadz	10.-	X. T. Wlodyska. Kety	3.-	Krotoszyn	2.-
Adw. Koczawa. Brodnica	10.-	K. Szychalski. Ostrow	5.-	H. Meyer. Strzelno	2.-
M. F.	2.-	A. i Z. Słowiński. M. Gór-	5.-	J. Musialkiewicz. Strzelno	2.-
Z. Linettr. Zduny	2.-	ka z okazji ślubu z prośb. o błogosł.	10.-	Fr. Rychlewski. Ryszewko	2.-
		Prof. dr. R. Meciński. Puck	2.-	J. Papiernik. Rogaszyce	5.-
		Al. Grzybowski. Raków	1.-	J. L. Nowicz. Kalisz z po-	5.-
		T. Melinowa. Zalesie	2.-	dzikowaniem za otrzy-	10.-
		M. Drużyńska. Środa	3.-	mane laski z prośb. o dal.	10.-
		J. Wolska. Jaworzno	2.-	Fr. Nowakowski. Jeżów	2.-
		X. prob. H. Kusowski.	10.-	L. Czabańska. Buk	3.-
		Opinogóra z prośbą o modlitwe	10.-	J. Grabarska. Bydgoszcz	5.45
		SS. Nazaretanki. Kalisz	2.50	J. Gniatkiewicz. Ostrow	2.-
		Znajome Panie	12.50	T. P. Bzardkowie.	5.-
		Razem zł	15.-	Dzwierszmo	5.-

Konto P. K. O. 207470. Sekretariat św. Marcin 69.

Staraniem Komitetu Budowy Pomnika odbywa się w każdy pierwszy piątek miesiąca u OO. Jezuitów msza św. o godz. 7-mej, na intencję wszystkich żyjących i zmarłych ofiarodawców na pomnik Najśw. Serca Pana Jezusa.

Niechaj każdy się przekona bez przymusu kupna.

Celem zmniejszenia wielkich zapasów, wyprzedajemy przez Lipiec poniżej cen fabrycznych

od 20 do 50%

następujące gatunki jedwabiu, w najprzedniejszych jakościach:

Foulard — Chiffon — Meteor — Crêpe de Chine — Georgette — Japone deseniowe i kolorowe oraz Duchesse i Taft w różnych kolorach.

Polska Centrala Spożywczych Spółdzielni Kolejowych
Poznań, plac Sapieżyński 2a. dw 3997

Wróciłem

Dr. med. Leja

Słowackiego 38.

Telefon 68-96.

dw 15 121

Ubikacje

w centrum miasta wynajmie

na biura i składnice (przy Apollo) Adm. Domów

H. Cegielski Sp. Akc., Górna Włda 152, tel. 70-56.

zp 15 072

Tytuł Doktora

zagranicznych uniwersytetów. Zapytania z załączeniem doż-

ka na odpowiedź do:
Dr. Walter Dänhaupt,
Dessau-Jonitz, Wörlitzerstr. 2a
(Niemcy). Tw 1187

BUFETY

na Wyścigach Motocyklowych o „Grand Prix” Polski, oraz stoiska na piwo, wody mineralne, parówki, papierosy, owoce i t. p. wydzierżawi

Restauracja „Gambrinus”,
ul. Kantaka 7.
zw 15 122



Dnia 29 czerwca 1932 r. zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., nasza ukochana żona, córka, siostra i wnuczka, ś. p.

z Woyniewiczów

Barbara Jaskólska

W ciężkim smutku pogrążeni
mąż, matka, siostry i rodzina.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 3. 7. o godz. 18-tej, w Poznaniu z kaplicy św. Józefa. Msza św. żałobna odbędzie się w poniedziałek, dnia 4. 7. o godz. 8 rano w kościele Farnym.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

zw 15 123

Poznań, Nowy Rynek 13, Mikołów, Chojnice, Bydgoszcz, Lwów, Katowice.



Dnia 29 b. m., o godz. 5,30 powołał Pan Bóg do grona Swych aniołków naszego 5 letniego ukochanego synka, braciszka i wnuczka, ś. p.

Włodzinka Kurka

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 2 lipca o godz. 16,15 z kostnicy cmentarza w Górczynie.

W smutku pogrążeni rodzice, rodzeństwo i rodzina.

Poznań, ul. Biała 1b.

zw 15 119

PENSJONAT PUSZCZYKOWO

Polskiego Czerwonego Krzyża — zdrowo i sucho położony, higienicznie urządzone, odżywienie zdrowe — poleca

POKOJE

z całodziennym utrzymaniem. Zgłoszenia P. C. K. Puszczykowo, tel. 9.

zw 15 118

Komunalna Kasa Oszczędności pow. Poznańskiego

w Poznaniu, ul. Gwarna 14, telefon 39-22,

przyjmuje wpłaty na zakup parcel z majątku Ławica oraz udziela pożyczek nabywcom na dogodnych warunkach.

zw 15 125

Skład sprzętów kuchennych

w Poznaniu przy najruchliwszej ulicy z powodu zmiany branży okazjnie **sprzedam**. Oferty Kurjer Poznański pod **zw 15 120**

W ubiegłym roku stał na targu przy narożniku Staroego Rynku, niedaleko firmy „Kruk”, ogrodowy

z porzeczkami (świętojankami) czerwonymi

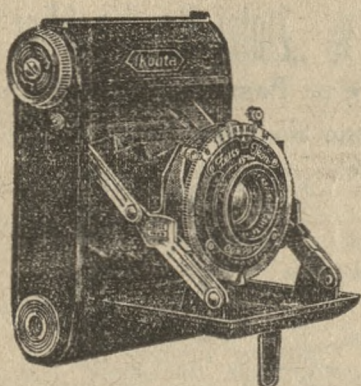
dużego gatunku, mówiąc, że jest ogrodnikiem dworu Staroleka.

Szukano go, lecz bez skutku. Proszę o dokładny adres Kurjer Poznański zw 15109/10/11

Wakacje się rozpoczęły —

dziecko Twoje przyniosło dobre świadectwo. Zachęć je teraz należy do dalszej nauki, ofiarując mu

aparat fotograficzny



który wzbudza, zwłaszcza w dziecku, zamiłowanie do piękna przyrody i pozwala na gromadzenie najdroższych pamiątek lat młodości. **Tanie i dobre aparaty szkolne** po cenach fabrycznych już od **zł 20,—** dostarcza na dogodnych warunkach firma:

FOTO-GREGER

(Kazimierz Greger)

Poznań 3 - ul. 27 Grudnia 18.

Największy w Polsce Magazyn Aparatów i Przyborów Fotograficznych W rękach założyciela od roku 1910.

Pw 19 163-26,38

Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 12

podaje do wiadomości, że pomiędzy 15 lipca a 1 września r. b. zostaną wykonane domy mieszkalne w Gdyni:

- a) przy ul. Słowackiego i Poniatowskiego — dla prac. umysł.
- b) przy ul. Szosa Gdańska — dla pracowników fizycznych.

Pierwszeństwo wynajmu mieszkań przysługuje pracownikom ubezpieczonym w Z. U. P. U. Ubezpieczalni Krajowej i Kasie Chorych, o ile przy podpisaniu kontraktu złożą gwarancję, (kaucję) w wysokości 6-cio miesięcznego czynszu dzierżawnego w postaci książeczek oszczędnościowych: P. K. O., Banku Gospod. Krajowego, Kom. Kasy Oszczędności lub w papierach procentowych o pupilarnej pewności.

Podania o przydział mieszkań należy wносить **wyłącznie** na specjalnych formularzach, które wydaje Administracja Domów w Gdyni, Aleja Kasyna, za pobraniem 0,50 zł i udziela wszelkich informacji. Termin składania wniosków upływa z dniem 12 lipca r. b.

Zakład żadnych pośredników nie uznaje. dw 3987

Wielka licytacja likwidacyjna

W piątek, 1 lipca, w sobotę, 2 lipca, w poniedziałek, 4 lipca oraz dni następne do czasu wysprzedaży, od godz. 11 do godz. 18 sprzedawac będą z polecenia zarządcy masy w firmie „Serwis” przy ul. 27 Grudnia 2, w większych lub mniejszych partiach, najwięcej dającemu za gotówkę:

garnitury na umywalki, serwisy obiadowe i do kawy, talerze porcelanowe i fajansowe, różne szklanki do piwa i wody, lózka metalowe, maszynki do mięsa, różne garnki emalowane i aluminiowe, różne lampy, wazy oraz bardzo wiele innych sprzętów dekoracyjnych, gospodarczych i kuchennych. Pw 19155/6-26,32/3

(Taksy od ostatniej licytacji o dalsze do 50% niższe).

Brunon Trzeciak

zaprzysięż. i ustanowiony rzeczoznawca i aukcjonator na Województwo Poznańskie, ul. Wronecka 4, tel. 2126 i 3175.

P 32 — 9



A gdy nadejdzie zima —

znów będziesz się mógł cieszyć radością lata, przeglądając swe zdjęcia. Powstrzymaj czas, nie daj przeminąć miłym chwilom życia. Plaża, las, zalane słońcem pola, całe bogactwo lata zachowa wiernie Twa kamera.

Obejrzyj w najbliższym dużym składzie przyborów fotograficznych nowe kamery

“Kodak” Mod. 620

i Mod. 616

Liczne modele kamer “Brownie”, “Kodak” i “Nagel” dostosowane do wymagań początkujących i zaawansowanych amatorów — od zł. 31.—

Kodak Sp. z o. o. — Warszawa, plac Napoleona 5.

Tw 1198



Niebywała
zniżka cen!

Kastor

św. Marcin 55

Rower - Przybory

Warsztaty naprawy

dw 4004

UCHWAŁA. W sprawie upadłościowej firmy „Słoma” Tow. Akc. w Poznaniu, plac Wolności 11, w miejsce zawiadowcy masy Stanisława Latanowicza, który swój urząd złożył, mianuje się zawiadowcą masy p. Andrzeja Thiela, zam. w Poznaniu, ul. Seweryna Mielżyńskiego 1. Do powzięcia uchwały, czy mianowany zawiadowca ma pozostać ewtl. celem wyboru nowego zawiadowcy oraz celem odebrania rachunku końcowego od b. zawiadowcy zwołuje się zebranie wierzycieli na dzień 16 lipca 1932 r., godz. 12.30, w gmachu tutejszego Sądu, pokój 29. Poznań, dnia 18 czerwca 1932 r. Sąd Grodzki. nw 11411

UCHWAŁA. W sprawie upadłościowej nad majątkiem firmy Porankiewicz i Napierała, Poznań, ul. 27 Grudnia 1, w miejsce zawiadowcy masy Stanisława Latanowicza, który swój urząd złożył, mianuje się zawiadowcą masy p. Józefa Głowackiego, zam. w Poznaniu, Góra Przemysłowa 4. Do powzięcia uchwały, czy mianowany zawiadowca ma pozostać ewtl. celem wyboru nowego zawiadowcy oraz celem odebrania rachunku końcowego od b. zawiadowcy, — zwołuje się zebranie wierzycieli na dzień 14 lipca 1932 r., godz. 12, w gmachu tutejszego Sądu, pokój 29. Poznań, dnia 18 czerwca 1932 r. Sąd Grodzki. nw 11413

UCHWAŁA. W sprawie postępowania układowego, wdrożonego na wniosek kupca Telesfora Szubargi, Hurtowni Obuwia w Poznaniu, Stary Rynek 35, zwołuje się w myśl art. 49 i nast. rozporządzenia o zapobieganiu upadłości z dnia 6 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. nr. 27 poz. 244) ogólne zgromadzenie wierzycieli na dzień 9 lipca 1932 r., godz. 11, przed Sądem Grodzkim w Poznaniu, ul. Młyńska nr. 1a, pokój nr. 29. Wierzyciele mogą przybyć na powyższy termin celem udzielenia Sądowi wyjaśnień. Poznań, dnia 17 czerwca 1932 r. Sąd Grodzki. nw 11414

P. Jadwiga Borowiczowa w Poznaniu, Wielkie Garbary 31, zastąpiona przez adwokata Cohna w Poznaniu, wystąpiła z wnioskiem o wywołanie wierzycieli hipoteki, zapisanej w księdze wieczystej Poznań — Stare-Miasto tom 14, karta 388, w dziale III, pod liczbą 11, dla Margarety Jeremias, obecnie nieznannej z miejsca pobytu, w kwocie 6 000 mk. Wierzyciele tejże hipoteki wzywa się, aby w niżej oznaczonym Sądzie stawili się na terminie dnia 30 września 1932 r., o godz. 11 przed połudn., gdyż inaczej zostanie wykluczony ze swoimi prawami. Poznań, 22 czerwca 1932 roku. Sąd Grodzki. nw 11415

Stan rachunków

Banku Związku Spółek Zarobkowych Sp. Akc.

w dniu 31 grudnia 1931 r.

Stan czynny

Kasa, sumy do dyspozycji i pieniądze zagraniczne	6 618 148	01
Kupony	16 514	73
Papiery wartościowe własne	3 955 918	52
Akcje i udziały w przedsiębiorstwach konsorcjalnych	3 011 947	19
Papiery wartościowe ustawowego kapitału zapasowego	809 069	55
Banki lora:		
a) krajowe	653 005	52
b) zagraniczne	296 227	07
Banki nastro:		
a) krajowe	440 667	86
b) zagraniczne	1 638 546	09
Weksle zdyskontowane:		
a) spółdzielni	32 578 546	62
b) inne	48 440 654	57
Rachunki bieżące	52 306 905	92
Pożyczki terminowe	2 019 943	43
Ruchomości	813 000	—
Nieruchomości	21 418 169	46
Sumy przechodnie	9 625 019	73
Pw 19 152.26.20	184 642 284	27
Udzielone gwarancje	7 956 347	39
Inkaso	10 458 116	91
	203 056 748	57

Stan bierny

Kapitały własne:		
a) zakładowy	20 000 000	—
b) zapasowy	1 545 575	35
c) rezerwa specjalna	1 000 000	—
d) fundusz amortyzacyjny	806 170	—
Wkłady	73 501 485	78
Rachunki bieżące	12 587 028	87
Zobowiązania inkasowe	280 074	07
Redyskonto weksli:		
a) spółdzielni	27 976 759	10
b) inne	24 875 355	84
Banki lora:		
a) krajowe	11 022 772	50
b) zagraniczne	947 523	41
Banki nastro:		
a) krajowe	4 896 580	31
b) zagraniczne	78 018	18
Przekazy na bank	435 859	15
Wierzyciele hipoteczni	1 383	75
Procenty i prowizje na 1932 r.	385 881	37
Sumy przechodnie	3 965 588	62
Dywidenda niepodniesiona	324 382	50
Zyski	11 845	47
Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji	184 642 284	27
Różni za inkaso	7 956 347	39
	10 458 116	91
	203 056 748	57

W sprawie postępowania układowego nad majątkiem firmy Dom Konfekcyjny, właśc. Eligiusz Ławacki w Wolsztynie, wyznacza się po myśli art. 40 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 marca 1928 r. w porozumieniu z Sądem Grodzkim termin do sprawdzenia wierzytelności na dzień 9 lipca 1932 r. w godzinach od 10 do 12, w lokalu powyższej firmy w Wolsztynie, ul. Kościelna nr. 11. Lista wierzytelności będzie od czwartego dnia po terminie sprawdzenia wyłożona przez 7 dni w Sądzie Grodzkim, pokój nr. 13.

Osoby interesowane mogą zaskarżyć do Sądu Grodzkiego w Wolsztynie w terminie 7-dniowym od dnia wyłożenia listy postanowienie Nadzorca Sądowego co do wciągnięcia wierzytelności na listę.

zw 15124 Nadzorca Sądowy (—) Zapalowski.

Bank für Handel und Gewerbe Poznań (Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu), Spółka Akcyjna, zastąpiona przez Zarząd w osobach dyr. Pfeiffera i Kabischa w Poznaniu, Masztalarska 8, działających przez adw. Dr. Afendę i Dr. Dembeckiego w Poznaniu, wniosł o umorzenie weksla z daty Poznań, 21 grudnia 1929, wystawionego przez Frumentum Sp. z ogr. odp. Ziemiopłody — Sztuczne Nawozy na kwotę 5 000 zł, płatne dnia 21 marca 1930 r. u wnioskodawcy i akceptowanego przez Józefa Pomernackiego, majątek Potarzycki p. Golina. Posiadacz wspomnianego weksla wzywa się, aby najpóźniej do terminu wywoławczego, wyznaczonego na dzień 31 października 1932 r., godz. 12, zjawił się w podpisanym Sądzie, pokój 69, i przedłożył weksel, w przeciwnym razie weksel zostanie umorzony. Poznań, dnia 2 czerwca 1932 r. Sąd Grodzki. nw 11416

UCHWAŁA. W sprawie postępowania upadłościowego nad majątkiem firmy Przemysł futrzany Sp. z o. p. w Poznaniu, Rynek Śródecki 15, w miejsce zawiadowcy masy Stanisława Latanowicza, który swój urząd złożył, mianuje się zawiadowcą masy p. Stefana Pieczyńskiego w Poznaniu, ul. Wały Jagiello 3. Do powzięcia uchwały, czy mianowany zawiadowca ma pozostać ewtl. celem wyboru nowego zawiadowcy oraz celem odebrania rachunku końcowego od b. zawiadowcy, zwołuje się zebranie wierzytelności na dzień 14 lipca 1932 r., godz. 11, w gmachu tut. Sądu, pokój 29. Poznań, dnia 18 czerwca 1932 r. Sąd Grodzki. nw 11412

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811
i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

Wyroby skórzanym
skład centrum Poznania rodzinne. — Zgłoszenia „Par” Aleje Marcinkowskiego 11, pod 55.391. Pw 18 618-55.391

Rowery
„Lucznik” i innych marek od zł 200 gotówka, ratami. Rynek Włocławski Wielkie Garbary 9. dw 3798

Gramofony — Płyty
Mechanizmy - Reparacje po cenach najniższych F. Balań. Woźna 12. Pw 18 614-25.2

Pianina Sommerfelda
znanej jakości po cenach niższych i na dogodnych warunkach poleca B. Sommerfeld skład fabryczny Poznań, ul. 27 Grudnia nr. 15. nw 11 121

Maszyny
do pisania dobre okazje z gwarancją od 80 zł, nowe od 550. — Skóra i Ska Poznań, Aleje Marcinkowskiego 23. zdw 72 129

Pianino
sprzedam. Popliński 12. m. 20. zdw 71 043

Mebie kuchenne
najtaniej sprzedaje Konecki — Piskowa 3. kuchnie od 110 zł począwszy. zdw 68 137

Pług parowy kompletny
w dobrym stanie korzystnie sprzedam. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 73 263

40 gr
parcelę pomiędzy Bukowska, Dąbrowskiego wpłaty 100. — Antoniku, Starołęce wszystkich dzielnicach Poznania, Kredyt. Budowa De-Ka-Ha, Aleje Marcinkowskiego 13. zdw 73 411

Mebie
taniej wprost z składnicy poleca K. Bakos, ul. Włocławskiej 1. — Most Chwaliszewski przy krzyżu. zdw 71 094

Okazyjnie
sprzedaje pierścionki brylantowe „Occasion”. Aleje Marcinkowskiego 23. Franciszek Franczyński. zdw 73 574

Chvrolet
samochód reklamowy 1/2 tonnowy w bardzo dobrym stanie korzystnie sprzedam. Płanina Kawy, Wielkie Garbary 16. I. piętrowy. zdw 73 473

Skład papieru i książek
w powiatowym mieście, jedyny przy rynku z mieszkaniem sprzedam z towarami lub bez z powodu przeprowadzki tanio do wynajęcia. Potrzeba 1-3 tys. złotych. Blizszych informacji udzieli Rej. Hurtownia Tytuł, w Kcym. zdw 73 488

Ciężarówkę
Chevrolet 6 cylindr. okazjnie na sprzedaż Szamotyły, Wroniecka 27. zdw 73 534

Sprzedam piekarnię
dobrze prosperującą z domem piętrowym w powiatowym mieście. Zgł. Kurjer Poznański zdw 73 998

Kasa National
z motorem 9 liczników tanio na sprzedaż. Nowa Drogerja Poznań Wrocławska 38. zdw 73 065

Nowy
Dom Komisyjny. Woźna 16. sprzedaje i kupuje meble używane, garderobe, różne inne przedmioty. Pw 18 605-55.277

Części rowerowe
po cenach niebywałych Kaster, Poznań, św. Marcin 55. dw 3 927

Fabryka octu
dobrze prosperująca korzystnie do sprzedania. Oferty Kurjer Poznański dw 3 962

Manicury
obrzymi wybór. Czysta Szkoła 11. Pw 18 601-22.183

Gwoździe
Blachę cynkową Okucia budowlane Części piecownicze tanio rozsprzedaje „Przewodnik”. św. Marcin 30. Pw 18 604-23.49

Skład
towarów krótkich dobrze zaprowadzony sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdw 74 041

Dla
amerykańskich oficerów starszych kino dobrze prosperujące, sezonowe z mieszkaniem sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 132

Rząd koński
kompletny z siodeł Oficerów, derboczek w dobrym stanie na długie marsze 190 zł. Górna Włoda 50. mieszkanie 5. zdw 74 079

Ordynacja
Bedlewo-Wronczyn, pow. poznański sprzedaje większą ilość czereśni. Szybkie zgłoszenia w Administracji Ordynacji Bedlewo. zdw 74 095

Dom
nowo wybudowany wraz składem kolonialnym i towarami sprzedam. Cena 13 000 zł. Pośrednicy wykłuczani. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 100

Samochód
półciężarowy oszczędny, nadający się do handlu drobną lub rzeźnictwa sprzedam korzystnie. Oferty Kurjer Poznań. zdw 74 131

730
pezennej, morga 250. wpłaty 100. 600 kujawskiej 200.000, wpłaty 30.000. Czanenle, Polwiejska 5. zdw 74 182

Pies
ostry. Włocławek. Chłudowo, Poznań. zdw 74 178

Ogród
drzewa owocowe, krzewy, warzywa Solacz, słoneczne położenie przeszło 6 000 mtr. kw. a 7 zł. albo zamienie na dom lub gospodarstwo. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 221

Samochód
limuzyna w bardzo dobrym stanie 4 osób, ekonomiczny, okazjnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 283

Sypialnia
szafa 180 szeroka 100 zł. taniej. Wiadomość Szaryńska 20, restauracja. zdw 74 285

Lodówkę
sprzedam. Młyńska 9. I. prawo. zdw 74 285

Pies
wilk 14 miesięczny, prawdziwej rasy tresowany, sprzedaje korzystnie. Wiadomość Górna Włoda 71. mieszkanie 5. zdw 74 289

Gramofon
szafkowy, zagraniczny, płytami, jak nowy, wartości 470. — sprzedaję 95. — Giełda Handlowa, Stawna 13. zdw 74 377/8

Ogród
9 mórg opłotowany z nowym domkiem, ziemia ogrodowa bardzo korzystnie dla ogrodu w Poznaniu na sprzedaż. Oferty do Kurjera Pozn. zdw 74 352

Zakład fryzjerski
dobrze zaprowadzony z mieszkaniem z powodu wyjazdu tanio sprzedam, dzierżawa 60 zł. — Adres Kurjer Pozn. zdw 74 412

Rower
nowy, tanio. Focha 29. — 6. zdw 74 474

Dom
maszynowy zabudowaniem, 5 mórg sprzedaję Szamotyły, Obrzycka 20. zdw 74 115/6

Rower
damski, Bonczkowska, Długa 4. zdw 74 193

Dywany
żywieckie
rocznie wiązane, prawdziwe tylko z marką ochronną „Dywan Żywiecki” na płomień. — Wyłączna sprzedaż Bracia Górecy, Poznań, Stary Rynek 44. I. piętro, wejście z ulicy Woźnej. Pw 19 157-26.36

Skład
duży narożnikowy śródmieście — pięknym urządzeniem, trzema pokojami, kuchnią, czynsz 150 sprzedam tanio. Adres Kurjer Pozn. zdw 74 392

Rower
dobrze utrzymany, wielkie koło Działyskich 7. m. 14. zdw 74 546

Majątek
prywatny 130 mórg, inwentarza, mi. dom 6 pokoi, przy Poznaniu sprzedam. Ratajczyk, Płac Sapieżyński 4. zdw 74 530

Radio
5 lampkowe sprzedam. Płsch. Asnyka 4. zdw 74 512

Dywany
Chodniki
Kilimy
najtaniej w firmie Dywany Żywieckie Bracia Górecy, Poznań, Stary Rynek 44. I. piętro, wejście z ulicy Woźnej. Pw 19 158-26.35

Bardzo tanio!
odetapie pralnie chemiczną z mieszkaniem w Miawie. Informacji udzieli Lidzbank (Pomorz). Nowy Rynek 7/8. Płanina. zdw 74 454

Słoje do zapraw
Aparaty do zapraw
Najlepszą Porcelanę
Najlepszego Szkła
najtaniej tylko wprost Wroniecka 24. podwórko, Hurt. Porcelany. zdw 74 509

Resztówka
prywatne 300 mórg ziem buraczanej, zabudowanie maszynowe, pałac 8 pokoi w parku, inwentarze żywe martwe nadkompletne cena 100 000, wpłaty 60 000 złotych Bloch, Poznań, Długa 5. zdw 74 316

Dom
piętrowy nowobudowany przy Poznaniu, cena 12 000, wpłaty 8 000 złotych, dochód 1 800 rocznie, Bloch, Poznań, Długa 5. zdw 74 317

Bandonjum
nowa tanio sprzedam, Poznańska 21. m. 3. zdw 74 326

Pianino
taniej sprzedam, Wierzbice 18. m. 9. zdw 74 337

Radioaparat
4 lampowy na prąd stały sprzedam. W. Garbary 1. restauracja. zdw 74 406

Autobus
stan dobry, lub zamiana. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 555

Maszyna
damska Singera, Szaryńska 3. m. 3. zdw 74 560

Dom
7 pokoi 2 morgi ogrodu, las woda, spiesznie sprzedam 14 000 — wpłaty 8 000 reszta 10 lat. Kossmann, Fredry 6. zdw 74 358

Skład
z urządzeniem, mieszkaniem na drogerję lub inne przedsiębiorstwo (miasteczko) zaraz oddam podług umowy. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 447

Dom
16 ubikacji, restauracja, sala, handel wełny, duży ogród, (dochód 3 000 zł rocznie) w mieście. Cena 20 000 zł, wpłaty 15 000 zł. Zgłoszenia Otręba, Jarocin, Kilińskiego 2. zdw 74 449

„Samochód”
limuzyna 5-osobowa — Whippet — bardzo mało używana za 3 500 zł. do sprzedania. Zgłoszenia „Par”. pod 55.410. Pw 19 160-55.410

„Austro - Daimler”
6-osobowa limuzyna, beznapędny stan korzystnie do oddania. Zgłoszenia „Par”. pod 55.411. Pw 19 161-55.411

„Antyki”
meble używane sprzedaje, kupuje Wielkie Garbary 39. Pw 19 159-55.409

5 KUPNA
Parcelę
pod budowę willi kupię. Szczegółowe oferty, położenie, cenę Kurjer Pozn. zdw 73 820

Miodu
(prawdziwego bez domieszki cukru), trzpanego, tylko miodu z gatunku z różnego kwiecia ogrodowego i lakowego kupię 1 centnar i proszę o oferty Kurjer Poznański zdw 74 011/28

Magiel
używana kupię. Zalecka, Marzańska Focha 153. zdw 74 075

Parcelę
gotówka kupię. Cena, miejscowość, ulice Kurjer Poznański zdw 74 082

Parcelę
lub willę z amortyzacją okolicą Grunwaldzką kupię. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 243

Parcelę
kupię. Szczegóły do Kurjera Poznańskiego zdw 73 847

Dom — willę
z amortyzacją bez pośredników kupię, wpłaty 12 do 15 000, lub mniejszą parcelę. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdw 73 656

Maszynę
do szycia okragie członko kupię. Polwiejska 31. parter, lewo. „Kultura”. zdw 74 579

Składu
poszukuje Drogowskazy, Kramarska 24. rw 6452

Skład
kapeluszy damskich z mieszkaniem lub bez kupię za gotówkę. Oferty z podaniem ceny Kurjer Poznański pod zdw 74 359

Dom
lub willę z ogrodem w najbliższej okolicy Poznania, dogodny dojazd kupię wpłaty 6 000 zł. — Oferty Kurjer Poznański pod zdw 74 357

Kupię
sypialnię, sekretarzyk okazjnie bez pośredników. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 471

6 KAMIENICE
Dom
ogrodem sprzedam. Górczyńska 19. Łazarz. zdw 74 145

Administrację
kamienicy przejmie osoba odpowiedzialna, dysponująca wolnym czasem, już administrująca, dobre referencje. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 105

Kamienicę
pięciopiętrową, komfortową, dochód 15 000, sprzedam 105 000. Czarniecki, Marcina 62. II. zdw 74 541

Kamienicę
dochód roczny 10 500, wpłaty 35 000, przyjęcie amortyzacji sprzedaję Popielski, Piekary 18. I. zdw 74 488

Sprzedam
dom nowy 2-piętrowy na Łazarzu, Zawartowski, ul. Lodowa 6. zdw 74 493

7 PIENIADZ
85 000 zł
na I. hipoteke majątku 3 600 mórg w dobrej kulturze, bonitacja ziemi II. i III. kl. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 74 110. Pośrednictwo wykłuczane.

Księgarnia
i skład papieru z dobrą, stałą klientelą w Poznaniu, przyjmie współpracujące, samotną, inteligentną z gotówką 8-10 tysięcy. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 542

10 — 15 000
na I. hipoteke (dom wart. 80 000) spiesznie poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 119

List hipoteczny
pierwsza hipoteka z 10 tysięcy, płatna za kilka miesięcy sprzedam dogodnie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 74 553

1-2 000
pożyczki na kamienicę, wartości 60 000 na wysoki procent poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdw 74 435

6-7 000 zł
na I. hipoteke dobrego gospodarstwa wartości 40 000 poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 74 448

8 DO WYNAJĘCIA
Czteropokojowe
mieszkanie Piłarska 3 (Górna Włoda) z ogródkiem zaraz do wynajęcia. zdw 72 453

Mieszkania
w centrum 7 pokojowe, nie wyżej III. piętra z kuchnią, centr. ogrzewaniem, elektrycznością, poszukuje od 1. 8. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 73 531

5-cio pokojowe
mieszkanie możliwe z centralnym ogrzewaniem nie wyżej II. piętra poszukuje wprost od gospodarza solidny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 193

4 — 6 pokojowe
z wygodami za miesięczną dzierżawą poszukuje pewny lokator. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 73 618

6 — 8
pokojowe mieszkanie na drugim piętrze przy ul. 3. Maja do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 071

Mosina
2 pokoje, kuchnia, Ogrodowa 17. zdw 74 083

Trzy
pokoje słoneczne wygodami zwrot kosztów renowacji i półroczny czynsz natychmiast odstąpię. — Oferty Kurjer Poznański zdw 74 112

Dwa
pokoje, kuchnia, łazienka, Górczyn, mieszczący czynsz, od zaraz. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdw 74 223

Wolne
pokój kuchnia wprost od gospodarza. Adres Kurjer Poznański zdw 74 207

Wydzierżawie
od zaraz 2 duże pokoje, trzeci mały z kuchnią, z wszelkimi wygodami, dogodnie warunki, bez zbroj. Osiedle, ul. Kolska 13. gospodarz. zdw 74 171-2

Dwa
pokoje kuchnia, Matejki 60 m. 7. zdw 74 376

6-cio
pokojowe mieszkanie komfortowe w nowobudowanej willi zaraz wolne przy Górnej Włodzie 103.5. zdw 74 520

Trzypokojowe
dwupokojowe wskazuje Jaskółca 10 a m. 10. narożnik Szkolnej. zdw 74 345

3
pokoje komfort Jeżyce, zwrot kosztów wskazuje Świercz, Słowackiego 27, m. 10.

5-6
pokoje kuchnia odnowione, gospodarz. Długa 3, m. 9.
zdw 74 490

Adwokatowi
lub na biuro wynajmujemy 2 pokoje frontowe, I. piętro, oddzielne wejście, blisko sądu, wprost od gospodarza. Zgłosz.: Skrzynka pocztowa 51.
rw 6 393

Pokoik
piecyk do gotowania, piwnica, tamże 5 pokoi kuchnia, odstąpi gospodarz za komornem naprzód. Oferty Kurjer Poznański
zdw 74 537

9 SZUKA MIESZK.

Poszukuję
mieszkania 3 pokojowego okolicy Jeżyce, ewentl. czynsz zgóry. Oferty Kurjer Pozn., zdw 74 144

Poszukuję
pokoju kuchni pół roku zgóry. Oferty Kurjer Pozn., zdw 74 128

Mieszkania
4-5 pokojowego szukam zaraz. Telefon 27-28.
zdw 74 254

Mieszkanie
2 pokojowe. Informacje: Dziennik, Wierzbicice 3.
zdw 74 350

4 pokojowego
mieszkania poszukuje pewny płatnik, Oferty Kurjer Poznański
zdw 74 362

Inżynier
poszukuje od 1-15 września 4-6 pokojowego czystego mieszkania na parterze z łazienką i służbowym. Przy 5-6 pokojowym warunkiem dzielnicy ulicy Mickiewicza. Czynsz może częściowo być uiszczonym zgóry. Propozycje z podaniem warunków i wymiarami pokoi należy kierować Kurjer Poznański
zdw 74 355

Poszukuję
pokoju z kuchnią w Puszczykowie zaraz. Oferty do Kurjera Poznańskiego
zdw 74 338

Kupiec
szuka 2 pokoi z kuchnią w centrum od zaraz. Oferty Kurjer Poznański
zdw 74 403

Starszy
sierżant poszukuje mieszkania pokój kuchnia, lub dwa, Pół roku zgóry. Oferty Kurjer Poznański
zdw 74 551

Mieszkania
dwupokojowego z kuchnią poszukuje pewny płatnik, Oferty Kurjer Poznański
zdw 74 441

11 POKOJE UMEBL.

Pokoje
1 lub 2 Śniadeckich 21, m. 5.
zdw 72 681

Pokój
słoneczny, sympatyczny panu. — Kopernika 3 mieszkanie 7.
zdw 73 047

Frontowy
niekrepujący czysty, elektryczność wolny. Półwiejska 1, m. 8.
zdw 74 246

Frontowy
elektryczność łazienka, pierwszego, Woźna 14, m. 11.
zdw 74 405

Centrum
elegancki, niekrepujący, jedno, dwuosobowy pokój. Mielżyńskiego 22, I. mieszkanie 7.
zdw 73 375

Spokojna
19, mieszkanie 9, łazienka, elektryka.
zdw 73 387

Niekrepujący
słoneczny z wygodami wynajmie. Śniadeckich 30 mieszkanie 6.
zdw 73 638

Pokoik
Wierzbicice 53 m. 1.
zdw 73 527

Pokój
słoneczny, Niegolewskich 12, mieszkanie 8.
zdw 73 557

Pokój
Grobla 10, mieszkanie 10.
zdw 73 456

Starsza pani
pragnie towarzystwa trochę opiekę odstąpi tanią umeblowany pokój parterowy używaniem kuchni uciwiej kobiecie pewnym utrzymaniem lub emerycie. Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdw 73 498

Miły
słoneczny z łazienką, utrzymaniem, bez Wielka 7, mieszkanie 6.
zdw 73 485

2 pokoje
nadające się na biuro lub gabinet i sypialnię dla lepszego pana. światło elektryczne telefon. Św. Marcina 5, mieszkanie 13.
zdw 73 486

Pokój
z wygodami i całkowitem dobrym utrzymaniem przy inteligentnej rodzinie może być bez utrzymania. Słowackiego 37 mieszkanie 2, front, parter, lewo.
zdw 73 512

Eleganckie
dwa razem lub oddzielnie. — Wąły Zygmunta Augusta 3, I. piętro.
zdw 73 696

Balkonowy
Śniadeckich 30 mieszkanie 4.
zdw 73 641

Pokój
czysty dobrze umeblowany, elektryczność, Patrona Jackowskiego 20, m. 9.

Umeblowany
pokój do wynajęcia Małeckiego 33, I. prawo.
zdw 73 950

Pokój
wynajmie. Matejki 55, lewo.
zdw 74 029

Pokój
niekrepujący, Wolnica 3, m. 9.
zdw 72 743

Wspólny
Grobla 29, m. 15.
zdw 74 054

Pokój
Skladowa 12 drugi dom ogrodowy, mieszkanie 3.
zdw 74 176

Czysty
wynajmie. Ratajczaka 33, m. 13.
zdw 74 175

Pokoik
odnajmie. Łakowa 7, mieszkanie 9
zdw 74 174

Pokój
dwuosobowy. Ratajczaka 13, m. 5
zdw 74 173

Piekary
5. III. lewo dwuosobowy.
zdw 74 153

Pokój
Wąły Królowej Jadwigi 2 m. 1.
zdw 74 159

Pani
pokój korzystnie. Śniadeckich 1, III. — 8.
zdw 74 160

Pokój
niekrepujący do wynajęcia, Woźna 18, m. 7.
zdw 74 161

Pokoik
Zupańskiego 4 m. 15.
zdw 74 163

Pokój
z utrzymaniem lub bez. Składowa 4 m. 4.
zdw 74 164

Frontowy
umeblowany wolny. Grobla 1 b. m. 8.
zdw 74 165

Frontowy
umeblowany, elektryczność, I. piętro. Woźna 17/18 m. 6.
zdw 74 166

Pokój
umeblowany. Plac Wolności 14 a mieszkanie 8.
zdw 74 137

Centrum
jedno - dwuosobowy, miły, utrzymaniem inteligentnym, Kreta 5, mieszkanie 2.
zdw 74 142

Słoneczne
dwuosobowy jednoosobowy. Działynskich 2, mieszkanie 7.
zdw 74 143

Dwa
pokoje umeblowane jeden z fortepianem od 1. 7. do wynajęcia. Wierzbicice 18, II. piętro, lewo.
zdw 74 148

Centrum
pokój dla 2 panów. Fr. Ratajczaka 2, podwórko, mieszkanie 15.
zdw 74 063

Duży
pokój bez mebli z elektryka wynajmie samotnemu panu. Ratajczaka 11 a, wejście 6, mieszkanie 93.
zdw 74 065

Klatki
schodowej 1-2 osobowy. Plac Bernardyński 1, mieszkanie 5.
zdw 74 067

Pokój
spokojna dzielnica dwuosobowy. Chelmońskiego 1, mieszkanie 10.
zdw 74 085

Pokój
Działynskich 1, m. 16.
zdw 74 088

Frontowy
wejście klatki elektryczność. Grobla 17, mieszkanie 23.
zdw 74 090

1
lub 2 osobowy frontowy, telefon. Kreta 6, mieszkanie 4.
zdw 74 125

Pokoik
umeblowany. Poznańska 27 a I. prawo.
zdw 74 129

Pokój
wynajmie starszemu panu lub bezdzietnemu małżeństwu. Stachowska, Niegolewskich 14, mieszkanie 13.
zdw 74 133

Osobnem
wejściem. Mickiewicza 1 mieszkanie 4.
zdw 74 130

Pokój
Jasna 6/7 m. 2, od 1. 7.
zdw 72 316

Pokój
Plac Działowy 10 mieszkanie 8.
zdw 73 429

Duży pokój
pierwsze piętro, gaz elektryczność centralne ogrzewanie, częściowo umeblowany ewentl. z utrzymaniem zaraz do wynajęcia. Wyspiańskiego 12, mieszkanie 4.
zdw 74 141

Pokój
lepszy. Wielkie Garbary 18, mieszkanie 4.
zdw 74 135

Tanio
pokoje wszelkimi wygodami. — Matejki 60, m. 1.
zdw 74 124

Pokój
także wspólny, blisko dworca i poczty, telefon do dyspozycji. Gąsiorowskich 10 drugie piętro.
zdw 74 078

Plac Wolności 14 a
m. 10, duży balkonowy pokój z utrzymaniem.
zdw 74 138

Centrum
jedno, dwuosobowy, elegancki, łazienka, niekrepujący. Adres Kurjer Poznański
zdw 74 181

Pokój
Piekary 25, m. 3.
zdw 74 189

Pokój
wspólny panom. Św. Józefa 9, mieszkanie 2.
zdw 74 190

Umeblowany
pokój z klatki schodowej. Półwiejska 7, mieszkanie 7.
zdw 74 179

Centrum
pokój umeblowany dwuosobowy. Kreta 22, m. 10.
zdw 74 180

Pokój
małżeństwu Łakowa 9, m. 9.
zdw 74 242

Pokój
front, klatka schodowa, panu. Wroniecka 16, II. lewo.
zdw 74 244

Pokój
Długa 4, m. 1.
zdw 74 249

Niekrepujący
pokój od zaraz. Pocztowa 11, m. 4 parter.
zdw 74 250

Słoneczny
czysty, spokojny, wygodnie umeblowany, niekrepujący elektryczność. Mickiewicza 29, parter lewo
zdw 74 238

Pokój
panu, pani. Przemysłowa 34, m. 10
zdw 74 235

Pokój
umeblowany, utrzymaniem, elektryczność. Marcin 66/67, m. 10.
zdw 74 236

Frontowy
panom, paniom lub małżeństwu Rybaki 12, m. 24.
zdw 74 234

Pokój
umeblowany. Fr. Ratajczaka 11, m. 45.
zdw 74 232

Dąbrowskiego
24, m. 12 pokój frontowy, parter, elektr. od 1. 7.
zdw 74 231

Pokój
wynajmie. Michalska, Piekary 8a.
zdw 74 230

Zielona 1
I lewo, frontowy, elektryczność.
zdw 74 229

Pokój
umeblowany, słoneczny, Cieszkowskiego 6, mieszkanie 7.
zdw 74 228

Dwuosobowy
Romana Szymańskiego 7, I.
zdw 74 227

Biuro
telefonem i pokój z utrzymaniem do wynajęcia. Marcin 66/67, m. 7.
zdw 74 226

Skarbowa 5
parter prawo, ładny frontowy dwuosobowy bez pościeli, osobne wejście, elektryczność, kuchnia.
zdw 74 225

Próżny
jedno umeblowany. Półwiejska 5, m. 5.
zdw 74 224

Wspólny
panu. Focha 41, mieszkanie 18.
zdw 74 239

Balkonowy
umeblowany. Fr. Ratajczaka 13, mieszkanie 6.
zdw 74 240

Panience
za codzienne godzinie czytanie elegancki pokój 20 zł. w intelig. domu, Mickiewicza 29, parter lewo.
zdw 74 241

Pokój
umeblowany wynajmie. Ratajczaka 27, II.
zdw 74 167

Niekrepujący
pań panów utrzymaniem bez. Wąły Zygmunta Augusta 10, m. 17, w. parter.
zdw 74 168

Pokój
umeblowany czysty. Fredry 4, II.
zdw 74 169

Pokój
27 Grudnia 5, II. 8.
zdw 74 170

Pokój
2 panom, pokoik. Łakowa 16, m. 5.
zdw 74 150

Wspólny
panienkom czysty. Nowicka, Strzałowa 7, III. (szeroka brama).
zdw 74 151

Słoneczny
Ratajczaka 11a, 3 wejście Haufler
zdw 74 152

Niekrepujący
słoneczny pokój. Wojciech 25, II. lewo.
zdw 74 186

Pokój
1 lub 2 osoby. Winowicz, Marszałka Focha 36.
zdw 4001

Pokój
dla panów lub małżeństwa. Zupańskiego 5, m. 5.
zdw 74 200

1-2
Śniadeckich 21, m. 5.
zdw 74 190

Czysty
dobrze umeblowany — dwu, jedno osobowy. Szkolna 11, mieszkanie 8
zdw 74 196

Matejki 1, m. 3.
ładny, miły pokój.
zdw 74 197

Panu
duży, niekrepujący. Działynskich 6, m. 1.
zdw 74 194

Słoneczny
Focha 38 m. 7.
zdw 74 192

Panience
wspólny pokój. Strzałowa 7, m. 21
zdw 74 191

Świętokrzyski
3, mieszkanie 12, dwuosobowy osobnym. Drugi, biuro klatki.
zdw 74 155

Niekrepujący
dla pana. Strzelecka 19, m. 10.
zdw 74 222

Umeblowany
dwuosobowy. Zielona 7, mieszkanie 10
zdw 74 218

Centrum
pokój słoneczny, niekrepujący, tanio. Pl. Wolności 6, m. 17.
zdw 74 217

Frontowy
pokój czysty, elektryczność. Św. Marcina 33, m. 9.
zdw 74 216

Pokój
utrzymaniem. Zygmunta Augusta 2, mieszkanie 4, front.
zdw 74 215

Dwuosobowy
panom zaraz. Bienert, Stroma 26.
zdw 74 214

Korzystnie
słoneczny. Matejki 1, mieszkanie 4.
zdw 74 213

Pokój
do wynajęcia od 1 lipca Św. Marcina 66/67, m. 17.
zdw 74 212

Słoneczny
Półwiejska 33, II. prawo.
zdw 74 211

Niekrepujący
Zamkowa 5, mieszkanie 9.
zdw 74 210

Pokój
słoneczny, frontowy dla 1 lub 2 panów do wynajęcia. Poznańska 28/30, m. 7.
zdw 74 209

Pokój
Plac Nowomiejski 10b, m. 5.
zdw 74 208

Mały
pokój wynajmie. Matejki 6 m. 13.
zdw 74 206

Pokój
czysty, elektryczność. Kraszewskiego 4, mieszkanie 8.
zdw 74 205

Tylko
inteligencji dwuosobowy. Młyńska 3, 9, używalność kuchni.
zdw 74 204

Ładny
pokój. Zielona 7, I. piętro.
zdw 74 203

Pokoik
mały. Matejki 1, I.
zdw 74 251

Dwa
słoneczne. Matejki 1, I.
zdw 74 252

Frontowy
słoneczny, osobne wejście wynajmie Rybaki 31, mieszkanie 11.
zdw 74 253

Pokój
wynajmie tanią Patrona Jackowskiego 29, mieszkanie 8.
zdw 74 254

Śródmieście
pokój. Wrocławska 3, mieszkanie 5.
zdw 74 255

Pokój
frontowy tanią do wynajęcia. Wrocławska 33/34, m. 4.
zdw 74 256

Pokój
jedno, dwuosobowy wolny. Kopernika 5, m. 8.
zdw 74 257

Pokój
przy dworcu. Focha 27, II front Sypniewska.
zdw 74 258

Czysty
słoneczny, balkon, Wąły Król. Jadwigi 2, m. 9.
zdw 74 261

Pokój
do wynajęcia. Strzelecka 3, III mieszkanie 10.
zdw 74 265

Sew. Mielżyńskiego 23
m. 15, duży pokój, fortepian, łazienka.
zdw 74 266

Pokój
Plac Świętokrzyski 3, m. 11.
zdw 74 267

Pokój
panu tanią. Plac Sapieżyński 3, Nowaczyk.
zdw 74 268

Pokój
Półwiejska 5, m. 9.
zdw 74 269

20 zł
dwuosobowy. Kanowskiego 21, m. 11. (Łazarz).
zdw 74 270

Pokój
umeblowany zaraz do wynajęcia. Św. Marcin 39, m. 22.
zdw 74 272

2
pokoje umeblowane pojedynczo wspólnie używaniem kuchni, łazienka, Wąły Kościuszki 5, m. 4.
zdw 74 273

Dla
dwóch lub jednego, światło elektryczne. Kozia 23, II.
zdw 74 274

Pokój
Skryta 9, m. 1.
zdw 74 275

Centrum
pokój, także przyjeźdnym. Kreta 4, II. prawo.
zdw 74 276

Frontowy
Półwiejska 5, m. 10.
zdw 74 281

Pokój
do wynajęcia. Szwajcarska 13, m. 9.
zdw 74 286

Pokój
umeblowany, słoneczny. Wielkie Garbary 1 m. 9.
zdw 74 293

Pokój
frontowy, parter. Poplińskich 1, m. 2.
zdw 74 299

Frontowe
umeblowane balkon, elektryczność. Wrocławska 19, 4.
zdw 74 296

Śródmieście
przy Zamku elegancki. Wąły Jana III 11, parter prawo.
zdw 74 297

Dwuosobowy
Rybaki 9, m. 9.
zdw 74 294

Centrum
2 pokoje łączne, sypialny i mieszkalny, bardzo jasne widok na zieleni, elektryczność łazienka, wszelkie wygodny. Cieszkowskiego 1, mieszkanie 5.
zdw 73 513/4

25 zł
pokoik mały słoneczny. Poznańska 59 mieszkanie 3 (narożnik Jasnej).
zdw 73 515/6

</

Kraszewskiego
19. III. prawo. jw 3 542

Pokój
umeblowany wynajm. Dąbrowskiego 9/11, m. 8. jw 3 545

Lepszy
pokój wolny. Słowackiego 25, parter, lewo. jw 3 548

Pokój
do wynajęcia. Patr. Jackowskiego 25, m. 22. jw 3 551

Pokój
zaran. Śniadeckich 20, m. 1. zdw 74 426

Pokój
Grobla 19, m. 8. zdw 74 427

Pokój
inteligentnym. Śniadeckich 20, mieszk. 6. zdw 74 429

Pokoik
zaran. Ul. Rzeczypospolitej 9, mieszk. 14. zdw 74 433

Zaraz
słoneczny. Plac Bernardyński, la. III. zdw 74 436

Niekrepujący
wolny. Skryta 11, m. 3. zdw 74 437

Pokój
Młyńska 5, m. 9. zdw 74 439

Inteligentnemu
panu. Dąbrowskiego 10, m. 16. zdw 74 425

Pokój
tani do wynajęcia. Matejki 53, m. 11. zdw 74 356

Jeden
lub dwa do wynajęcia. Bukowska 9, II. zdw 74 354

Pokoik
skromny panience. Półwiejska 37, m. 4. zdw 74 355

Pokój
dwuosobowy. Strzelecka 28b, m. 6. zdw 74 353

Dwom
lub jedną osobie. Skarbowa 2, m. 7. zdw 74 440

Elegancki
słoneczny światło elektryczne. — fortepian blisko Kaponiery. Bukowska 9, m. 1. zdw 74 442

Pokoik
solidnemu panu. Zupańskiego 2, m. 4. zdw 74 444

Pokój
dla dwóch panów zaran w centrum. Gwarna 8, m. 15. zdw 74 445

Dobrze
umeblowany pokój. Kwiatowa 5, mieszk. 9. zdw 74 446

Umeblowane
1-2 telefon. bardzo tanio. Stro-
ma 27, m. 9. zdw 74 494

Pokój
do wynajęcia. Kreta 4, m. 8. zdw 74 495

Elegancki
wygodami oraz skromniejszy. jedno- dwuosobowy. utrzymaniem bez tania. Różana 4, Radomska. zdw 74 496

Klatki
schodowej. tani. Śródmieście. Strzelecka 31, m. 10. zdw 74 497

Zaraz
wynajm. Ratajska 10, m. 5. zdw 74 472

2
dobrze umebl. pokoje i 1 masy z całkowitem utrzymaniem lub bez niemieckiej pani. Ul. Przemysłowa 40, III. m. 8. zdw 74 473

Dwuosobowy
front. Focha 29, m. 6. zdw 74 475

Balkonowy
tanie do wynajęcia. Wielkie Garbary 5, m. 12. zdw 74 477

Romana Szymańskiego
3. mieszk. 9. zdw 74 479

Pokój
Śniadeckich 20, m. 8. zdw 74 431

Pokój
niekrepujący wydzierżawia panom lub paniom. Wodna 8, mieszk. 15. zdw 74 432

Kreta
22. parter lewo. jednospobowy inteligentni. zdw 74 504

Pokój
i przyjeźdnym. 27. Grudnia 9, III zdw 74 486

Centrum
tanie. Kantata 4, lewe schody II. zdw 74 487

Pokój
Piekary 18, m. 19. zdw 74 489

2
pokoje na biura odnajm. Młyńska 2, m. 10. zdw 74 492

Pokój
Sw. Marcin 64, III. front. zdw 74 463

Dwuosobowy
Romana Szymańskiego 9, m. 11. zdw 74 469

Park Wilsona
frontowy. słoneczny. mły. Matejki 45, m. 6. zdw 74 470

Wózek
dziecięcy dobrym stanie. Konopnickiej 3, m. 3. zdw 74 508

Pokój
klatka schodowa. Piotra Wawrzyńska 24, m. 8. zdw 74 502

Frontowy
słoneczny, elektryczność. Mielkewicza 1, mieszk. 6. zdw 74 485

Józefa
9. mieszk. 8. jednospobowy. dwuosobowy. małżeństwa. zdw 74 503

12 SZUKA POKOJU

Pokoju
z klatki schodowej centrum poszukuje solidny pan. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 157

Okazja wakacyjna
Dwu jednospobowy wszelki komfort. cena miła zaran. Ochłomskiego 21, mieszk. 1. zdw 74 147

Poszukuje
pokoju z 15-20 niekrepującego. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 177

Pokoiku
taniego możliwie osobne wejście krawcowej. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 301

Kupiec
szuka 1 dużego lub 2 próchnych pokoi w centrum zaran. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 402

Z klatki
szuka pokoju przyjeźdnym od 2 do 15 lipca. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 476

13 LOKALE

Lokale
handlowe na każde przedsiębiorstwo zwanca restauracja, skład kolonialny zaran do wynajęcia. Zgłoszenia Krauze Janowicz. pow. Znin. zdw 73 577

Skład
wolny. Dąbrowskiego 4. gospodarz. zdw 71 663

Dla
lekarza lub adwokata 2 umeblowane. Telefon 3113. zdw 74 084

Bezpłatnie
duży lokal handlowy centrum miasta na cele konsygnacyjne propozycja poważnych firm. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 434

14 DZIERŻAWY

Śpichlerze
stajnie i mieszkanie w rynku wydzierżawia firma Wł. Hołdowski. Ostrów Włp. dw 3 952

Poszukuje
dzierżawy majątku od 80-200 ha. agronom z gotówką i hipoteką. Łask. zgłoszenia proszę pod zdw 73 999 do Kurjera Poznańskiego.

Piekarni
dobrze prosperującą szukam celem dzierżawy. Zgłoszenia z podaniem warunków Kurjer Poznański zdw 74 099

Dzierżawy
1 000 mórg 15 000. 750 mórg 15 000. 500 mórg 30 000 inwentarzami. Czanerle. Półwiejska 5. zdw 74 183

Stajnię
z górki do słomy wydzierżawie. Jeżycka 32. zdw 74 397/8

Skład
wynajm. gospodarz. Długa 3. mieszk. 9. zdw 74 491

15 LETNISKA I UZDROWISKA

Żeglistów - Zdrój
Pensjonat
„Warszawianka“
Centrum zakładu. Nowoczesny komfort. Ociepla i zimna woda bieżąca w pokojach. Ceny umiarkowane. dw 3 953

Zakopane
Pierwszorzędny pensjonat „Tytan” przy ul. Zamyskiego. Pełny komfort. wykładowa kuchnia. las, rzeka, balkon. wierzby. cudne widoki. Tatr. Najmilszy zdrowy pobyt. Dobroć towarzystwo. Ceny niskie. zdw 73 826

Puszczykowo
willa Ostoja poleca pokoje z całodziennym utrzymaniem. Zgłoszenia Stow. św. Zyty. Piekary 2 zdw 73 709

Rymanów - Zdrój
Pierwszorzędny pensjonat „Gordawa”. Ceny znacznie niższe. zdp 70 804

Letnisko
letniskowa 5 zł dziennie. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 062

Zakopane
pensjonat „Lida” 5-6 zł dziennie pięciorazowe utrzymanie. pierwszorzędna kuchnia. obfite jarm. owoców. wszystkie pokoje słoneczne. elektryczność. kanalizacja. łazienka. Zaran Dąbrowska. Zakopane. np 11 300

Gdynia
„Polska Riviera“
Hotel-pensjonat bezpośrednio przy plaży morskiej pokoje z bieżącą wodą ciepłą, tania i zdrowa kuchnia. dancing w ogrodzie nad morzem. korty tenisowe. garaże. salon de beauté. obiad 2,30 zł. telefon 10-16. Ceny znacznie niższe. np 11 304

Wyjeżdżasz na Hel
to tylko do naszego pensjonatu „Leonidas” smanego powszechnie cen. Pensjonat położony nad samym morzem z własną wielką plażą. Informacje na miejscu. zdw 8 925

Krynica
pensjonat „Ostoja”. ul. Leśna. Poleca pokoje z całodziennym utrzymaniem. Ceny umiarkowane. Pensjonat prowadzi właścicielka. np 10 822

Szukam
letniska letniskowce niedaleko Poznania. sucha okolica. las i góry. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 243

Dla letników
przyjmie kilku letników zaran 4 km. od Poznania. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdw 74 135

Puszczykowo
47. willa Zofia. Pokoje słoneczne. las, woda. spokój. Kuchnia zdrowa. zdw 74 201

Poronin Suche
pensjonat Szarotka poleca pokoje pięciorazowe utrzymaniem. lipiec sierpień 5,50. plaża. pateron. taksy kuracyjnej nie opłaca się. 50% zniżki kolejowej z powrotem. zdw 74 532

Letnisko
utrzymaniem bez odczynnienia świeżego mleka. pokoje słoneczne. własny ogród. blisko Warty lasu. Chudziński. Wronki. zdw 74 522

Letnisko
w Wągrowcu w komfortowej willi przy dużych lasach sosnowych i dużym jeziorze. plaża i łódź. okolica sucha zdrowa. Pokoje słoneczne. wykładowe utrzymanie 5 razy dziennie 4,50 zł. Rodzinom następstwa. Zgłoszenia Kurjer Poznański dw 4003

16 OSOBISTE

Skradziono
rower marki Inwentia i szlwer belgijski. ostrzegam przed kupnem. Śmieszalski. Konopnickiej 11 telefon 6110. zdw 74 237

21 ZGUBY

Zgubiłam
legitymację uniwersytecką. Janina Kocayówna. Jasna 16. zdw 74 365

Zgubiłam
kółeczko (elki) z dworca do Zwierzynieckiej. uczciwego znalazcę proszę o zwrot za dobrem wynagrodzeniem. B. M. Dąbrowskiego 41a, u fryzjera. jw 3 549

22 ROZMAITE

Koldry
przerabiam poszywam nowe. — Smoczyńska. Kwiatowa 8. zdw 72 213

Chorzy
na wroble. kamice żółciowa. kółeczka. nerki. pecherz. płuc. gardło. bezsenność. nerwy. serce. art. tryzm. reumatizm. schias. otyłość. zaburzenia żołądkowo-kiel. kowe. wadliwa przemiana materii. otrzymają na żądanie bezpłatnie ponajlepszą broszurę „Kuracja żółtowa” Magister Wolski. Warszawa. Złota 14. nw 11 311

Tysiące chorych
na katar żołądka wędzica kuracje. bóle. niedziwność. zgaga. nudności. wymioty brak apetytu. ogólna osłabienia etc. Odezwali się na cały świat Doktor Dąbrowski. prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego. Żadajcie bezpłatnie broszury poczynajcej. Adres: Lęski. Apteka. Pw 11 194/5-62.63/4

Chorzy
płuca. żołądek. brak krwi. kamienie żółciowe. zgłoszenie się całemu zaufaniem. Bukowska 9 od 4 lipca. Müller. homeopata. zdw 74 346/7

Czytelnia Dippla
Warunki niższe
Wielki wybór książek polskich, francuskich, niemieckich angielskich. Plac Wolności 11. zdw 74 304

Do filmów
turystycznych potrzebna inteligentna pani pan. Pierwszeństwo spółka niemieckiej kapitał. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 74 399

Kilkanaście
alkoh. Drukarni Polskiej Kurjera sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 381

Uwaga!
De-Ka-Ha. majątek Lewica z dniem 28 czerwca już nie paroluje. Właściciel Pokrowski. zdw 74 534

Obiady — Kolacje
abonament 3 dania 1,20 wliczając obsługę. Restauracja „Pod Orłem” Fredry 12. zdw 74 324

23 OZENKI

Blondynka
lat 25. posażem 8-10 000 szuka męża. najchętniej nauczyciela na stałą posadę. Oferty fotografii Kurjer Poznański zdw 74 087

Przystojny
kawaler. rzemieślnik lat 27. szuka pani. do lat 26. gotówka 4 000-5 000. celem założenia własnego interesu. Cel. rychły ożenek. Rzecz traktując bardzo poważnie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 74 543

Od
dziś przeniesliśmy biuro nasze z Pamiątkowej na ulicę Ogrodową 5, m. 7. „Przyszedł”. zdw 74 421/2

Budowniczy
kawaler lat 30. przystojny. rasli. bi. panienkę. która dopomoże do usamodzielnienia się z gotówką 10-15 tys. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 74 204

Panna
lat 30. z dobrej rodziny. skromna. posiada nieruchomości w mieście wartości 35 000 zł z powodu braku majątku pragnie zapoznać pana od 35 do 45 lat z gotówką 10-12 000 zł. Poważne zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 74 108. Cel matrymonialny.

Panna
lat 21. materialnie niezależna. wyjdzie za mąż. Biuro „Przyszedł”. Poznań. Ogrodowa 5, m. 7. dawniej Pamiątkowa. zdw 74 423

Wdowa
bez rodziny. lat 45. brunetka. przystojna. parę tysięcy gotówki nieruchomości w mieście. ogrodo. i rola. mieszkanie 2 pokoje. kuchnia. modne pragnie powrócić wyjechać zamiast za inteligentnego pana w odpowiednim wieku. dobrze sytuowanego. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 464

24 NAUKA

Studentka
zdolna. sumienna korepetytorka udzieli lekcji podczas wakacji. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 741

Od
1. 9. 1932 przyjeżdżam na stację 4 chłopów lub 4 panienki najchętniej uczonych niższych klas gimn. zapewniając najtroskliwszą opiekę pod względem zdrowia wychowania i nauki. Halina Szuman. długoletnia nauczycielka. Zgłoszenia pisemnie proszę kierować: Poznań. ul. Mostowa 39, m. 11. Osobiste od 1 sierpnia tamże. zdw 73 096

Kursy kroju
Świętokrzyski 3. Zgłoszenia przyjmują właścicielka Kazubowska. zdw 74 156

Udziele
lekcji na wsi w zamian za pobyt. Oferty Kurjer Pozn. zdw 74 138

Wdowa
po wyższym urzędniku przyjmie na stancję uczni. Opieką zapewni. Matylda Szewstowska. Spokojna 24. mieszk. 3. zdw 73 452

Kursy kroju
Damskie wakacyjne po zniżonej cenie 60 zł cały kurs. Marij Magdaleny 1. zdw 74 093

Nauczycielka
gimnazjalna z kilkoletnią praktyką. młoda. dobrze połączona. przyjmie kondycje podczas wakacji. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 014

Kursy
stenografii. pisanie na maszynie rozpoczynam 5 lipca. Kantata 1 II. p. zdw 71 474

Kurs
ulgowy księgowości. stenografii. maszyn. korespondencji rozpoczynam 4 lipca. Opłata zniżona. Postep. Plac Samieżyński 2a. zdw 73 939/40

25 MUZYKA

Fortepian
do ćwiczeń. Kwiatowa 5. mieszk. 4. zdw 74 089

Pianistka (sta)
potrzebna. Rybaki 20, m. 16. zdw 73 883

Pianista
pierwszorzędne referencje. wolny Oferty Kurjer Poznański zdw 74 557

26 ROZRYWKA

Kino „Muza“
Lascara. Focha 23. Wieża miłości (Don Juan) John Barrymore. zdw 74 072

Kino Aurora
Pancernik Atlantik. zdw 74 382

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Syn
zawarł z uczciwymi rodzicami lat 16. rok szkoły handlowej. szuka posady w handlu kolonialnym. łezna. zboża. lub podobnym. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 73 154

PP. Ziemianie!
Student U. P. energiczny korepetytor przygotowuje skutecznie do IV kl. gimn. włącznie. (Łaci. niemieckie francuskie.) Może równocześnie pracować w administracji majątku (ma 2-letnią praktykę). Wymagania umiarkowane. Polecenia bardzo dobre (Ziemian). Miejscowość obojętna. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 70 300

Kupiec
książkowy przyjmie jakiegokolwiek bądź stałą posadę względnie współciwio wkład trzyna złotych zaran następnie tygodniowo sto złotych do 5 000. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 409

Kierownicza
gospodarcza
poszukuje posady do sanatorium, zakładu leczniczego. internatu, pensjonatu lub innej instytucji społecznej. Świadectwa i referencje bardzo dobre. długoletnia praktyka. wiek średni. dobra prezencja. Wymagania skromne. Kościół. Śmigilewska 7, m. 2. zdw 72 028

Kelner
poszukuje odpowiedniej posady za kaptur. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 094

Oferty wydajemy tylko za przedłożeniem dowodu

Zdarzają się liczne wypadki, że inserenci zgłaszają się do ekspedycji naszej po odbiór ofert bez dowodu, upoważniającego do ich podejmowania. Oświadczamy wobec tego, że w interesie samych inserentów oraz dla zasady sztyrowanych ogłoszeń, wydajemy oferty oraz udzielamy o nich życzonych informacji tylko za przedłożeniem otrzymanego przy nadaniu ogłoszenia dowodu, upoważniającego do podejmowania ofert.

Przestrzegamy przed zagubieniem tego dowodu, gdyż reklamacyj nie uwzględniamy.

Administracja

Samotna
kulturalna. wiek średni. przyjemnie zarząd domem na wsi. jako towarzysząca. opiekunka starszej pani — da opiekę dzieciom w wdowca. wymagania skromne. Zgłoszenia — Kościół. Śmigilewska 7, Piotrowicz. zdw 72 029

Pokojowa
młoda czysta z dobrą swiadectwami poszukuje posady. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 73 541

Piekarz
z praktyką cukierniczą szuka posady od 15. 7. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 121

Student W. S. H.
szuka od 1 lub 15 lipca posady w biurze za skromnym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 120

Pracznia
dobrze połączona szuka prania i tania. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 262

Panienka
do dzieci z praktyką szuka posady zina hafty. ośkołwiek zyskie. Wymagania skromne. Łask. zgłosz. Kurjer Poznański zdw 74 264

Krawcowa
poszukuje posady z utrzymaniem. lub do dzieci Oferty Kurjer Poznański zdw 74 282

Inwalida
wojenny urzędnik gospodarczy. kawaler z 10-letnią praktyką poszukuje posady. Zgłoszenia uprasza Towarzystwo Pomocy Inwalidom Wojennym Poznań. ul. Fredry 7. pokój 47. telefon 3997. zdw 74 073/4

Panna
poszukuje posady ukończona szkoła gospodarczą od pierwszego. — Oferty Kurjer Poznański zdw 74 031

1 000.—
kaucej za posadę nadmierną. lub młynarza samodzielnego. samotny. Oferty Kurjer Pozn. zdw 78 699

Kupiec - hurtownik
branży spożywczej prosi o oferty Gdynia. skrzynka pocztowa 181. dw 3907

Pomocnik
fryzjerski damsko-męski poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia pod 330 Ekspozytura Kurjera Poznańskiego w Gdyni. nw 11 375

Dziewczyna
do wszelkiej pracy domowej lub do dzieci poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 162

Poszukuje
posady z praniem zaran. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 74 134

Służąca
z dobrą swiadectwami poszukuje posady do wszystkiego od 1. Oferty Kurjer Pozn. zdw 74 136

Urzędnik
w trudnym położeniu szuka nadzoru wili okolicy Puszczykowa. po sezonie letnim w zamian skromnego mieszkania. — Oferty Kurjer Poznański zdw 74 077

Fryzjerka
kursistka poszukuje posady z wynagrodzeniem od 1. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 092

Poszukuje
posady w piatki i soboty. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 096

Szofer - mechanik
osiemnastoletnia praktyka samochodowa zagranicą i w kraju — przyjmie posadę zaran. Chlubne swiadectwa. Oferty Kurjer Pozn. zdw 73 973

Służąca
z gotowaniem lub za pokojową poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 101

Nauczyciel
młody. pilny sumienny poszukuje posady na miesiąc lipiec i sierpień w swym lub innym zawodzie. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 113

Pomocnik ogrodnicy
lat 21 z 2-letnią praktyką szuka posady do ogrodnictwa domowego lub cmentarnego. Łaskawe zgłoszenia T. Szynekarek. Borówiec. zdw 74 114

Tokarz
metalowy poszukuje pracy. Świadectwa zagranicą. przeważnie branży samochodowej. ewd. kaucej do 1 000.— Oferty Kurjer Poznański zdw 74 162

Postugaczka
poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 367

Kucharka
dobrze gotuje. trochę zyskie poszukuje posady od pierwszego. — Oferty Kurjer Poznański zdw 74 360

Posługi
poszukuje z praniem. gotowaniem Oferty Kurjer Poznański zdw 74 513

Szukam
posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 314

Służąca
do wszelkiej pracy do gotowania szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 320

Polecamy
młoda panienka z ukończonym kursem gospodarstwa i gotowania. z dobrej rodziny. uczciwa i pracowita. która musielimy zwolnić z powodu wyjazdu na dłuższy czas. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 74 344

Gospodyn
kucharka. bardzo dobrą swiadectwami. znająca wykładową kuchnię. chów drobiu. poszukuje posady zaran lub półniet. Zgłosz. Agencja Kuriera Poznańskiego (Grodzisk (Włp.). nw 11 382

Osoba
zaufana poszukuje posady od 1. Oferty Kurjer Poznański nw 6443

Panienka
inteligentna. z dobrej rodziny z ukończoną szkołą gospodarstwa domowego posiadająca odpowiednią praktykę poszukuje posady do wyreczenia pani domu lub do dzieci. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 74 554

Dziewczyna
uczciwa. pracowita poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdw 74 465

Krawcowa
z dobrem krojem szuka posady. 3 zł dziennie. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 428

Służąca
młoda z długoletnią swiadectwami szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdw 74 450

Pokojowa
ośkołwiek gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdw 74 438

Pielegniarka
długoletnia. praktyka. dobrą poleceniami. kochająca dzieci. zna dobrze sztuczne karmienie. zyskie. gospodarstwo domowe. zając się może starsza osoba. zna wszelkie zabiegi wchodzące zakres pielęgniarstwa szuka posady zaran. Oferty Kurjer Pozn. zdw 74 498

Kupiec
rutynowany lat 23. poszukuje posady w kolonii. delik. lub restauracji. W razie kaucej posiadam 2 tys. zł. może też być prowincja. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 74 506

Student
poszukuje przez lipiec jakiegokolwiek zajęcia. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 74 505

Posługe
przyjmie przed południem. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 502

Poszukuje
posady portiera hotelowego lub domowego. znam języki polski. francuski. niemiecki. również piemie. ewd. kaucej do 1 000.— Oferty Kurjer Poznański zdw 74 184

Niemka
inteligentna z wyższym wykształceniem. lat 27. przyjmie posadę do bawienia dzieci i uczenia niemieckiego na po południe. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 123

Biuralistka
początkująca przyjmie posadę na skromnych warunkach. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 247

Książkowa
pisze biegle na maszynie zna język polski i niemiecki szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 122

Panienka
poszukuje posady do dzieci na wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 389

Kasjerka - ksiązkowa

rutynowana z kilkunastu lat praktyką w poważnych instytucjach szuka posady ewentualnie kancja. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 73 617

Młoda

panienka władająca językiem polsko - niemieckim szuka posady w charakterze maszynistki lub kasjerki (gwarancja) zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 627

Stenotypistka

z maszyną szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 602

Dziewczyna

z gotowaniem szuka posady w lepszym domu, najchętniej wyjazd Katowice lub Gdynia. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 630

Dziewczyna

skromna doberman gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 634

Pielęgniarka

średnia szkoła i kursie pielęgniarskim klinice dziecięcej szuka posady do niemowlęcia, najchętniej w majątku. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 576

Wychowawczyni

z polskim i niemieckim, z dłuższą praktyką zmienia posadę od 1. 8. Zna szycie i robotki. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 73 593

Służąca

uczniwa i pracowita poszukuje posady z dobrymi świadectwami od 1. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 554

Panienka

lat 21, lepszej rodziny, znająca gotowanie ośkołwiek szycie robotki szuka posady do małej rodziny lub dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 555

Osoba

w średnim wieku, znająca dobre gotowanie chów drobin, poszukuje posady zarządczyni lub gospodyni. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 73 565

Korespondent

praszony posiadający pierwszorzędne referencje szuka jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Oredownik Wielkopolski srw 135

Krawczyni

zdolna, która pracowała w pierwszorzędym salonie mód poszukuje posady w domu 4-5 dziennie. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 443

Bezpłatna

praktyka jako ksiązkowa, początkująca maszynistka, przyjmie absolwentka szkoły handlowej. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 73 576

Dziewczyna

sumienna, uczniwa, z gotowaniem do wszystkiego, dobrymi świadectwami szuka posady zaraz lub od 1. 7. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 73 719

TEATRY

Teatr Polski: Dziś = „Królowa Przedmieścia”.

Piątek, 1. 7. = „Królowa Przedmieścia”.

Sobota, 2. 7. = „Królowa Przedmieścia”.

Teatr Nowy: Dziś „Miłość już nie w modzie”, z Jerzym Leszczyńskim.

Piątek, 1. 7. = „Miłość już nie w modzie”, z Jerzym Leszczyńskim.

Sobota, 2. 7. = „Miłość już nie w modzie”, z Jerzym Leszczyńskim.

Niedziela, 3. 7. = „Miłość już nie w modzie”, z Jerzym Leszczyńskim.

Teatr Letni (Plac Nowomiejski 5, tel. 29-08): Dziś i codziennie „Teś szaleje”. — Ceny od 1-3 zł.

Teatr Narodowy: Sobota, 2. 7. w Jarocinie.

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Złota maska”.

Aurora: Pancernik Atlantyc.

Colosseum: Harold Lloyd się żeni.

Corso: „Zemsta Duana” oraz „Hipek i Łopek się żenia”.

Metropolis: „Tabu”.

Muza: „Wieża miłości” (Don Juan).

Odeon: „Djabel”.

Orzel: „W niewoli u szeika” i „Na tropie przestępcy”.

Renaissance: „Kłamiesz kobieto” i „Djabelek”.

Roxy: Małżeństwo bez ślubu.

Stinks: „Pokusa” oraz „Precz z taksówkami”.

Słońce: „Anna Karenina”.

Tęcza: „Bogini pokus”.

Wilsona: „Baron Cygański”.

Szofer

służący lub furman, lat 32, trzeźwy, sumienny kierowca, dobry fachowiec, praktyka w każdym zawodzie, może prowadzić światło elektryczne i centralne ogrzewanie, szuka posady za skromnym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 504

Dobra

krawcowa szuka posady w domu. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 73 721

Optyk

rutynowany, znajomość fotobranż, władający językami, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 73 510

Uczniwy

młody człowiek szuka za małym wynagrodzeniem zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 674

Dziewczyna

uczniwa sumienna czysta szuka posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 785

Szukam

posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 786

Poszukuje

posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 668

Uczniwa

służąca poszukuje od 1. 7. posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 667

Pracznia

czysta, tania pierze. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 663

Posługi

poszukuje. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 73 642

Osoba

inteligentna, wieku średnim, poszukuje posady w charakterze gospodyni z gotowaniem, zajmie się wszelką pracą i domem. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 054

Nauczycielka

energiczna, przyrodnicza, uniwersyteckie wykształcenie, pełne kwalifikacje praktyka, poszukuje posady w szkole średniej, przygotowawczej, w Poznaniu lub w pobliżu. Oferty Kurjer Poznański zdw 72 442

Dziewczyna

wiejska samodzielnie gotowaniem, dobrymi świadectwami i poleceniami poszukuje posady od 1. Oferty Kurjer Poznański zdw 72 469

Panna

poszukuje posługi przed południem — po południu. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 624

Maszynistka

biegła poszukuje zastępstwa lub godzinowej pracy. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 598

Sanitarjusz - Pielęgniarz

z długoletnią praktyką, dobrymi świadectwami poszukuje posady od zaraz, prywatnie lub do kliniki. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 113

Wychowawczyni

z kilkunastu lat praktyką z szyciem poszukuje od 1. lipca posady. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 73 110

Biuralista

młodszy sieroła sumienny, pracowity szuka jakiegokolwiek zajęcia. Kaucja 300 zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 105

Kowal

maszynista kawaler lat 29 z szkołą podkuwaczy koni poszukuje posady. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdw 72 945

Dziewczyna

do prac domowych poszukuje posady obojętnie gdzie. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 294

Fachowiec drzewny

wolny od wojska, władający językiem polskim, niemieckim, obojętny z wykorzystaniem drzewa, piszący na maszynę, poszukuje posady zaraz lub później w tartaku lub składnicy drzewnej budowlanej, opałowej. Wymagania skromne. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 73 265

Za

udzielenie stałej posady podróżującego szofera, kierowcy lub innej dam samochód. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 74 018

Asystentka higienistka

przyjme posadę u dentysty. Ma poza sobą 2 lata praktyki. Najlepsze świadectwa. Wymagania skromne. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 331

Kucharka

samodzielna do wszystkiego poszukuje posady. Of. Kurjer Poznański zdw 73 173

Fryzjerka

kursistka poszukuje posady za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 174

Magister

farmacji, Poznańczyk, dwuletnia praktyka poszukuje stałej posady wzgl. zastępstwa. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 72 935

Mamka

poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 343

Stenotypistka

względnie maszynistka poszukuje posady w biurze. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 293

Młodsza

dziewczyna prowincji szuka posady do wszystkiego lub do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 245

Student farmacji

szuka praktyki bezpłatnej na czas wakacji w Poznaniu ewent. w pobliżu. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 037

Bona

z kilkunastu lat praktyką przy starszych dzieciach i niemowlętach, szycie, pomoc w nauce i gospodarstwie poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia Zygmaniak, — Bydgoszcz ul. Brzozowa 58, dla M. K. zdw 72 117

Książkowa

bilansistka, pisząca na maszynę szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 840



Choćby tylko w „drobnym” ogłoszeniu, ale powiedz, że wykonujesz elegancką garderobę męską, gdyż zapotrzebowanie, choć ograniczone

było — jest — i będzie.

Szukam

posady z gotowaniem ostatnie miejsce ośm lat. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 944

Pracznia

znająca prasowanie sztywnej bielizny szuka posady w hotelu lub na majątku. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 804

Dziewczyna

czysta, akurata, uczniwa, dobrymi świadectwami poszukuje posady do wszelkiej pracy domowej gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 818

Służąca

lat 23, do wszystkiego z gotowaniem poszukuje posady w Poznaniu. Matejka 3, mieszcz. 8. zdw 73 936

Absolwent

szkoły rolniczej, świadectwa b. dobre, lat 21, poszukuje posady na majątek. Oferty „Far” Aleje Marcinkowskiego 11, pod 55.404 Pw 19 145-55.404

Urządnic gospodarczy

z dobrymi świadectwami, 20 lat praktyki poszukuje posady za małym wynagrodzeniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 73 873

Policjant

młodszy emeryt szuka posady, portiera, placowego, magazyniera, zawiadowcy lub woźnego. — Oferty Kurjer Poznański zdw 73 749

Nauczycielka

35 lat, przyjmie posadę, udzielając parę godzin dziennie lekcji. Konwersacja francuska, niemiecka, angielski, muzyka. — Bydgoszcz, Poste-restante, Kamilla Wertel. zdw 73 823

Nauczycielka

szuka posady wychowawczyni ewent. przyjmie posadę biurową, ukroczona szkoła handlowa. — czteroletnia praktyka biurowa, język polski i niemiecki, wymagania skromne. Oferty Kurjer Poznański zdw 72 102

Dziewczyna

z dobrem gotowaniem szuka posady do wszystkiego od 1. lipca. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 722

Służąca

szuka posady do wszystkiego z dobrem poleceniem. Oferty upraszam do Kurjera Poznańskiego zdw 73 727

Starsza

uczniwa dziewczyna poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 755

Dziewczyna

wiejska początkująca szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 776

Prania

lub posługi poszukuje zaraz. — Oferty Kurjer Poznański zdw 73 946

50 złotych zarobku dziennie

Zastępców i odsprzedawców dla rozpowszechnienia nowopatentowanych artykułów poszukuje firma „Maibruich” Anvers - Borgerhout, Belgia. zdw 68 454

Szatnia

do oddania. Kancja wymagana. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 080

Fryzjer

dzIELNY. Marszałka Focha 77, mieszczanie 17. zdw 74 098

Posługaczka

uczniwa poszukuje z praniem od zaraz. W. Kobylńska, Dąbrowskiego 7. zdw 74 126

Pani

z dobrej rodziny w młodszym wieku poszukiwana do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego u jednej osoby. Zgłoszenia z krótkim życiorysem i podaniem wieku do Kurjera Poznańskiego zdw 74 278

Włodarz

samotny, potrzebny, czas przejściowy. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 219-20

Kucharka

siła pierwszorzędna potrzebna zaraz. Hotel Europejski, Marsz. Focha 27. zdw 74 202

Służąca

lat 18 do 20 zaraz. Zgłoszenia Skarbowa 1, Mikołajczyk. zdw 74 287

Ekspedjentka

biegła do branży gramofonowej potrzebna. K. Kłosowski, ul. 27, Grudnia 6. zdw 74 291

Dziewczyna

która dobrze gotuje potrzebna. Dąbrowskiego 3, mieszczanie 8. zdw 74 290

Służąca

do wszelkich prac potrzebna. — Bukowska 33, m. 7. zdw 74 277

Dziewczyna

potrzebna do wszystkiego. Zgłoszenia godz. 5-7. Skarbowa 20, mieszczanie 7, Ratajczak. zdw 74 271

Służąca

gotowaniem. Wały Jana III, 12, mieszcz. 7, godz. 7. zdw 74 263

Maszynistka

tylko biegła pod dyktando potrzebna zaraz na czas wakacji do biura adwokackiego. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 259

Dziewczyna

do dwóch osób potrzebna. Małeckiego 33, kolonijka. zdw 74 329

Bufetowa

młodsza, wymowna zaraz potrzebna. Zgłoszenia od 2-8. Parzyńska, Półwiejska 30. zdw 74 303

Panienka

do składu piekarniczy w Poznaniu z całkowitem utrzymaniem potrzebna od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 74 325

Dziewczyna

do wszystkiego potrzebna zaraz. Kaczmarek, Marsz. Focha 36, skł. zdw 74 380

Fryzjerka

dobra siła potrzebna. Górna Wład. 45. zdw 74 371

Ekspedjentka

do składu rzeźniczego potrzebna zaraz. Żółtawy 15/17. zdw 74 370

Kucharka

dobre gotujaca do wszelkich prac na wieś potrzebna. Polwark Owierdzin, per Witkowo. zdw 74 455

Marszałka

dzIELNA i pracowita potrzebna zaraz. Piśmienne zgłoszenia W. Nowakowski, Chodzież. zdw 74 453

Bufetowa

kaucja 500 zł potrzebna. Wielkie Garbary 37. zdw 74 443

Humor zagraniczny

— To człowiek dosłownie wstrętny i nieznosny!
— To czemu z nim tak flirtujesz?
— Bo niecierpię jego żony!

(Ric et Rac, Paryż). S. F.

Ogłoszenia

na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu 120 gr. przed wiadomościami potencjalnie 200 gr. na 4-lamowej milim. nia porannego przyjmujemy oraz z zastrzeżeniem miejsc 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania wieczornego „drobne” do godz. 11. w soboty i dni przedświąteczne tylko do godz. 10: dalsze sło wo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia powstaje wkutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświatowych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1478, 3307, 3524, 3625, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1478, 3524 i 4072, filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.